Päewaleht

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“, Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 9—15. Kella 15-nest alates kuni kella 9-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, ukseholdja ja Pika tän. raamatukauplus; nr. 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Jaani tän. raamatukauplus tel. nr. 446-11.

Peatoimetaja H. TAMMER

ÜRSIR number 6 sen
Jimub 7 korda nädal
TELLIMISHINNAD:

1 kuu postiga	1 kroon 50 senti.	1 kuu postita	
2 kuud „	3 „ — „	2 kuud „	
3 kuud „	3 „ 70 „	3 kuud „	

Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 20 s. Välismaale 4 kr. kuus.
Üle 3 kuu kor järgneva kuu Aadressi mu

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 senti, tel teksti sees 15 senti ja tekstis teksti kirjaga 18 laiuses. Kohaotsimise kuulutused kuni Kr. 3.—
Kuulutuste koha valikut ei kindlustata. Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numbrisse ig laupäeval kl. 10-ni.
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need saade vastav postmark on lisatud.

Nr. 51 — Reedel, 21. weebruaril 1936 — XXXI

Kodunikud! Jääme truuks rahwawalitsuslikule riigikor

Kõik hääletamisele! Kõik hääled poolt!

Tallinna Seltskondlik K

RESTORAN ROOM EXPRESS-BAAR

AVAMINE LAUPÄEVAL, 22. VEEBRUARIL
2 ORKESTRIT. KABAREE
TELEF. 315-67

Käesolevaga on mul au teatavaks teha oma arvukale lugupeetud tutvuskonnale, et ma pärast ligi pooleaastast puhkust, mil andsin üle restorani „Europa“, nüüd jälle olen tegevusse astunud, võttes oma valdusele tuntud I-järgu restorani „Hotell Room“ juures. Püüdes kogu oma oskust ja kogemusi restoraatorina ja baaride sisseseadjana rakendada publiku teenistusse, palun lahkesti külastada mu uut baari ja uuesti sisustatud saali, kus ootamas ees riida uuendusi ja üllatusi. Köök ja kõik mis kuulub tuju tõstmiseks, tuntud leperlikus kõrges headuses.

Austavalt
P. LEPPER.

SAALID JA KÕRVALRUUMID on väljaüüritavad igasuguste dineede, pidude, koosviibimiste ja koosolekute korraldamiseks.

800 auhinda ja kuhjaga huwitaw kuldse nooruse lem

„Film ja El

Tänases numbris hääletuskup
V. ckl Baum'i uus romaan „TEE LAWAL
Sisus hulk westeid, jutte, reportaashe, noot, kari ristsõnamõistatusi, haruldasi pilte, lehek. tutw tusi, filmiteisikute pilte, luuletusi j. n. e. j. n. e.
Hind waid 10 senti.

Jimus album-koguteos
12. märtsi rada

Sisus: Juhtlauseid ja mõtteid riigivanemalt K. Pätsilt, kaitseväged ral J. Laidonerilt, peaministri asetäitjalt K. Eenpalult, kirjutusi piiskop H pagandajuhilt H. Oidermaalt, siseministri abilt E. Maddisoolt, peatoimet Ed. Laamanilt, eru-kontradmiralilt J. Pitkalt; veel kirjutavad selles Ed. Hubel, A. Adson ja A. Mälk, pr. L. Eenpalu, pr. J. Päts, A. Joasa agr. E. Jaska, Ed. Salurand j. t. Ülevaateid Eesti viimase aja poliitilise, rilise, välispoliitilise, usulise elu arenguteelt. Pildirohkes eriartiklis uusi mässukavatsuse ja selle ettevalmistuse kohta. Hulk huvitavaid pilte. Su
Hind ainult 25 senti.
Saadaval paremais raamatukauplusis ja

GLORIA PALACE

3 viimast päeva! Rutake!
Teistes Tallinna kinodes ei kordu.
WILLI FORSTI suurim film
MAZURKA

Seanssid algus kell 5 30, 7 30, 9 30 õhtu.

KINO „KUNGLA“ Pärnu mnt. 31.
Algus kell 5, pühap kell 1
Erakorra ine kahekordne eeskawa, parim kõig
1) „Baboona
2) Dick ja Doff imed
Nali 12 jaos, 1½ tundi lakkamata naeru. 1935. a. ainukene m meleeta armastatuima naljamehega.

Masinakirjas, stenograafias ja kõigis kontoritöös wilunud neiu palub wastawat teenistust. Kirjad sit „W. L. 3882“.

Pesem seks ain magister Wieck
„Lumiv
Väike pakk 15 s. su

Põllutöölistest alatine puudus

Põllumajanduse töönõudlus üle miljardi töötunni aastas. — Lätis käinud põllutööliste pettumus

Põllutöökoja andmetel kannatawad üksikud piirkonnad põllumajanduses kroonilist tööjõu puudust, mis kipub halwama põllumajanduse tootmiswõimet. Praegu makswa maakasutuswiisi ja loomapidamise ulatuse juures on meie põllumajanduse töönõudlus suweperioodil maist oktoobrini 327,4 miljonit meestöötundi, 324,3 naistöötundi ja 45,6 miljonit lastetöötundi, talweperioodil nowembrist maini 217,8 miljonit meestöötundi ja 245,6 miljonit naistöötundi. Umbkaudsetel andmetel tegutseb meil praegu suwetöödel alatiselt 204.807 meest ja 220.157 naist ning talweperioodil 184.719 meest ja 201.647 naist. Arwestades meie taludes tawalise tööpäewa pikkuse suwel 11—11,5 töötundi ja talwel keskmiselt 9 tundi, paistab, et põllumajanduse töönõudlus peaks olema kaetud küllaldaselt. Tegelikult ei ole see aga nii. Töönõudlus on suurelt kaetud waid wäiketalundites, kuna suuremates talundites walitseb teraw kriis. Wäiketalude rahwad ei siirdu tööle suurtalunditesse, nagu seda wahest wõiks arwata, lähewad aga meelsamini riigi- ja omawalitsuse töödele. See nähtus oli läinud aastal eriti laialdatuslik, kuna riik suurendas metsatöid ja maaparandustöid, millele liitus weel erauudismaade üleshariemise aktsioon. Peale-selle on läinud aastal 1700—2000 põllutöölist olnud Lätis. Lätti rändas töölisi mitte üksi Wõru- ja Petserimaalt, waid isegi Saaremaalt. Sinnamineku tõmbejõuks olid kõrgemad palgad. Kui aga sügisel tuldi tagasi ja hakati teenitud latte wahetama ümber kroonideks, siis selgus, et ⅓ loodetud palgast tuleb kirjutada korstnasse. See on ametliku ja tegeliku latikursi wahe. Walitseb arwamine, et tulewal kewadel üle 1000 põllutöölise Lätti ei siirdu

Peale üldise tööjõu puuduse tunneb põllumajandus puudust ka oskustöölistest. Peale-selle on asjatundjate arwates meie põllutöölise tööjõudlus liig madal.

Põllutöökoja juhtide arwates tuleb põllutööliste puuduse wältimiseks kõigepealt lahendada korteriküsimus talundites, siis luua wajalised sotsiaalkindlustused põllutöölistele. Lõppeks tuleb seada sisse tööleping, mille kaudu antakse seaduslik tagatis ja tööline tehakse wastutawaks lepinguga endale wõetud kohustuste täitmisel.

Majaomanike esindajate wastuwõtt Kadriorus lossis. Ülal — riigivanem K. Päts ja peaministri asetäitja K. Eenpalu majaomanike keskel. All wasakul — Tallinna majaomanike seltsi auliige dr. Masing annab riigivanemale üle aadressi. All paremal — riigivanem westlemas delegaatidega. (Kirjeldus 4. lhk.)

Käre tüm tekita Narwa j

Pealpool koske jõgi mitme
Jääsulg tekkis ka raudsilla
Wesi kergitas jää kõrge

Südatalwine weetõus Narwa tub omapärasteks nähtuseks, misfu mad inimesed. Et wesi tõuseb ki jõele, on ka haruldane ja tingitu tikust, aga et talwel, kõreda kül tugew jääkate peal, tõuseks wesi k punkti, olewat haruldane juhtum.

Weetõusu pakasega selgetatakse jõgi on seni ikka weel jääwaba reni, seega 6 km pikkuselt. Suu aurama ega wõimaldanud nii tek aga lobjakat, mis walgus koiest hal, puusillast kuni Siiwertsi sa põhjani jääd täis talwe alguse jem õõi wool sisse küll woolukan kitsaks. Nüüd hakkas aga tulem nalitesse tekkisid nued sulud. Pe allpool, kus wool on waikem, la olewa jää külge kinni. Peaetule gitas jää üles. Paiguti on jõe isegi kõrgemal kui kaldad.

Lobjakat on täis ka puusilla ja osa, kus on ainult kitsas woolu del, kõrestikus, tekkis weesulg kol gis jää peale. Weetõusu märgit asetsewas raudtee pumbamajas, on stabiilne ega näita tõusu upp

Neljapäewal murdis wesi ra lahti, kuid pidewalt juure tulewa unesti tekkida.

Arwatakse, et temperatuuri lahti sulud ja siis hakkab wesi langema.

Narwa jõe ülemjooksul jõgi o seal on weeseis waewalt üle nor

Saksa emigrandid õhutawad mässu

Praha, 20. 2. (ETA) Siin wangistati 15 sakslast, enamikus emigrandid, kes lewitasid broschüüre, milledes õhutatakse d mokraatliku korra wägiwaldsele kukutamisele. Broschüüre lewitati peamiselt emigrantide ringkonnis ja nad olid määratud ka wälismaale saatmiseks. Broschüürid olid trükitud Prahas.

Wangistamisi Saksamaal

Berliin, 20. 2. (ETA)* Rheinimaal ja Westfaalias salapolitsei wangistas 7 kommunisti, 10 waimulikku ja 45 katoliiklikku noormeesteühingu juhti, keda süüdistatakse riigiwastaseis salasepitsusis.

Stettiin, 20. 2. (ETA) (Havas) Grofs Reichswis, Pommernis, wangistati mõisaomanik von Braunschweig, keda süüdistatakse passiiwse wastupanu awaldamises wõimudele ja waenulistes wäljendusis makswa korra wastu. Teda süüdistatakse oma mõisas töötawate noorte tütarlaste takistamises Hitleri-noorte organisatsiooni astumast.

Briti end. saadik Eestis suursaadikuks Hiinasse

London, 20. 2. (ETA) Sir Hughe Montgomery Knatchbull-Hugessen, endine Briti saadik Teheranis, nimetati suursaadikuks Hiinasse sir Aleksander Cadogani asemele, kes on nimetatud wälisasjade alaministriks.

Sir Hughe Montgomery Knatchbull-Hugessen oli warem Briti saadikuks Eestis, Lätis ja Leedus.

Läti tüli Nõukogude Wenega

Riia esines protestiga Moskwas

Riia, 21. 2. „Prawda“ 28. weebruaril awaldab kirjutuse, milles terawasti tungitakse kallale Lätile, tema walitsusele ja riigikorrale. Omakaitset (aisargse) nimetatakse ses kirjutuses „kulakute bandeks“. Samuti heidab Nõukogude leht Lätile ette sümpaatiat Saksamaa wastu, kuid samal ajal kipub kallale Läti walitsusele seaduse pärast, mille alusel sakslastelt wõeti gildid.

Ühenduses selle kirjutusega tehti Läti saadikule Moskwas R. Liepinschile üleandeks esineda protestiga wäliskomisfariaadis.

Walitsuse häälekandja „ kas ei ole see kirjutus kin reichswehri ja SSSR'i ko da“ ilmutab mingipärast eri like sakslaste wastu.

Soome Eesti iseseiswuspüha eel

Soome sisepoliitiline elu momendil on ilmutamas juba õige elawaid ja närwilisi awaldusi. Tormieelne waikus, millest mõne aja eest kõnelsime, on hääbumas ja riigilaewa ähwardamas warstine wastusõit tormidele ja tuultele.

Esimene järsk löök Kiwimäe walitsusele tuli rootsi ministrite Serlachiuse ja Wittingi kabinetist lahkumisega, mis peagi wõib wälja kutsuda üldise walitsuskriisi. Sest paari päewa jooksul tuleb Kiwimäe walitsusel anda wastus sotsialistide arupärimisele Eesti wapside mässuettewalmistamisest Soomes. Ja siseminister Puhakkal ei ole küll kuigi kerge ülesanne ega wõimalus end kaitsta momendil, kus politsei-ised juurdlusmaterjalid räägiwad ses loos Soome ametwõimude kahjuks. Et walitsusel ühes siseministriga on teatud raskus ja ettewaatlikkus, see nähtus sellestki, et wastus arupärimisele tuleb wiimsel, s. o. kaheteistkümnendal tunnil. Eduskunna korra ja praksise järele on walitsus kohustatud rahwasaadikuile wastuse andma kahe nädala jooksul. See aeg ongi juba täis ja esimesel lähemal eduskunna koosolekul tuleb nüüd Kiwimäe walitsusel raske tulemproom

Wiimaseil aegadel on mitmelgi juhul sotsialistide rühm ofutunud selleks, kes kardetawail ja raskeil tundidel on annud järele ning päästnud Kiwimäe walitsuse. Kuna nüüd see eduskunna suurem rühm otse walimiste eel ise walitsusele kallale kipub, siis wõib loota, et sedakord pole ses asjas mingit järeleandmist ega kompromissilepingut. Rootsi rahwusrühm, kes kujundab kümnendiku parlamendist ning oma ministrid just walitsusest ära kutsus, näib kah end sidumatuks tegewat ning on walmis igal ajal praegusele walitsusele kontra andma. Rootsi lehed küsiwad, et kus on siis nüüd see lubatud skandinaawiline suund ja sõbralikkus, millest kõneldi Helsingis mõne kuu eest põhjamaade peaministrite koosolekul?

Wiimaseil aegadel on ju ka Akadeemiline Karjala Selts oma poliitilise tegewusega läinud otse aktiiwseks ning reageerimisolekule kõigis sisepoliitilisis küsimusis, missugune asjaolu on pannud Soome rootsi ringkondi õige närweerima. Ka on ülikoolielus ja muidugi aladel nähtud juba soomepärasemat joont ning rootsluse taganemist. See kõik annab nüüd eduskunna rootsi rühmale põhjust otsustawalt walitsuse poliitikale suhtuda arwustawalt ja wastuseiswalt.

Maaliit oma häälekandja kaudu ütleb praegust walitsuskriisi õige tõsiselt wõtwat ning on omapoolt walmis kohe ministreid wabadele toolidele andma. Sest praegune moment olewat nende arwates just tähtis, et wastutustundega riigitööst wõtta osa. Uute walimiste eel on ju teadagi igal walitsusel raske ja paju tööd igasuguste kawade ja walimistelt nõutawate eeltööde tegemisega, missugusest kohustusist on wabad muidugi mittekoalitsioonis seiswad rühmad. Seda rasket ja riiklikult tähtsat tööd olewat maaliit igal juhul walmis toetama.

Kuidas see osaline kriis lõpeb, kas täielise kriisiga wõi Kiwimäe walitsusele omase alatise hea õnnega, seda ei tea praegu ütelda ükski prohwet, sest wiimasel ajal ei nähta poliitikaelus palju asju kuigi suure kaugenägelikkusega ette, waid talitatakse ettetulewate üllatusmomentide kohaselt kiiresti ja pikkade järelekaalumisteta.

*

Päewakajaline hõimuküsimus ja „Soome silla" asjad näiwad Eesti iseseiswuspüha puhul kah kuidagi omamoodi edasi liikuwat.

On ju selge, et wiimase meie iseseiswusaasta jooksul on meie ja hõimunaabri wahel olnud kõwu sõnu ja ütlemisi rohkem kui kunagi meie teiste iseseiswusaastate jooksul kokku. Ja põhjapoolne wennas on pidanud tunnistama, et siinpoolselgi on olnud kuraasi, otsekohesust ja õigust oma asju rind-rinna wastu klaarida. Ütles hilja aja eest üks soome silmapaistwam poliitikamees, et hea on, et saab nüüd kõik südamelt ära ütelda, mis ütelda on, küll siis lõppeks kõik on selge ja õige. See olewat kui kahe sõbra wahekord, kes kolmanda pärast on teiste kaudu sõbra arwel kõwasti ütelnud. Kui siis kord kaks sõpra silm-silma wastu saawad kokku ja kõik südamelt ütlewad, mis on ütelda, siis on jällegi õige ja mehine otsene wahekord seatud jalule.

Nii tundub wiimaseaja Eesti-Soome hõimusuhteiski otse meie iseseiswuspüha eel. Põhjapool lahte tahetakse meie riigi sünnipäewa eel jälle kõik teha heaks. Asutati hilja aja eest uus Eesti-Soome Sõprusühing, kes korraldab nüüd suurima Eesti kontsertaktuse iseseiswuspühal Helsingi ülikooli aulas. Helsingi Akadeemiline Hõimuklubi korraldas neil päewil Eesti õhtu, milles soome tudengid olid mitmel wiisil heatahtlikult kaastegewad. Mõne päewa eest Eesti Seltsis korraldatud referaadi õhtule, mille pidas äsja soomlastelt poliitilisil põhjusil „karistatu", oli ilmunud kuulama rohkesti soome üliõpilasi ka AKS'i ringkonnast. Ja neil päewil awatakse Stockmanni kaubamajas suur Eesti raamatunäitus, millele on aidanud kaasa rohkesti soome awaliku elu tuntud tegelasi.

Kõik need nähtused wihjawad sellele, et hõimurahwal on jälle head tahet oma asju wäärikusega ja heasõbralikult korraldada.

Kui need ilusad algatused ja head tahted, nähtused ja lepitusaktsiooni katsed ei jää waid iseseiswuspüha eelseks paraadiks, waid neid rakendatakse ka järgnewail argielu-päewil hõimuwahekorra teenimiseks, siis wõime kõnelda kahe wennasrahwa wahel uute tähiste maksmahakkamisest.

U. S.

Wiies rahwahääletus

Kolm äpardunud põhiseaduse muutmist

Eesti omariikluse sündis sõja ja rewolutsiooni keerises. Mis seal siis imestada, kui esimesed tegutsemisedtoimingud noores iseseiswas riigis olid kantud rewolutsioonilisest romantikast, mis muude hulgas jättis jälgi eeskätt meie põhiseadusse ja siis ka mõresse teise põhiseaduse loomise juures. Hea weel, et siis põhiseadust ei tehtud „igawesteks ajaks", waid temas nähti ette ka ta enese ja teiste seaduste parandamine ning muutmine rahwahääletuse teel. Ja sääraseid rahwahääletusi on meil olnud juba neli.

Esimene rahwahääletus

toimus usuõpetuse kooli wiimise küsimuses esimese riigikogu päewil 17., 18. ja 19. weebruaril 1923. a. Tolleaegse rahwaesinduse radikaalne enamus oli nii kindel enda õiges talituswiisis, et raius kui rauda wastu usuõpetusele koolides, nõnda ei laskis küsimuse minna rahwahääletusele. Ja nende „lasksjate" hämmastuseks otsustas rahwas wastupidiselt oma esindajate tahtmisele esimeses riigikogus: usuõpetus hääletati suure häälteenamusega koolidesse. Hääleõiguslike arw ulatas siis 700.357-le, usuõpetuse poolt anti 328.369 ja wastu 130.476.

See oli rahwa esimene kohtumõistmine oma esinduse üle.

Kolm järgmist rahwahääletust

toimusid wördlemisi lühikesel ajawahemikul — 15 kuu kestes — põhiseaduse muutmiseks.

Et meie põhiseadus on puudulik ja tuleb tingimata muutmisele, seda üteldi juba 1920. aastal Asutawas Kogus ja nimelt: muudatus peab sündima presidendi instituudi sisseseadmise juures.

Esimese riigikogu päewil räägiti palju põhiseaduse muutmise wajadusest, teises riigikogus esitati juba muutmiseelnõusid ja neljanda walimistele läksid mitmed rühmitused põhiseaduse muutmise loosungiga. See oli 1929. aastal. Kuid rahwahääletuseni jõuti alles 1932. a. 13., 14. ja 15. augustil.

See oli teine hääletus, ja riigikogu tegi enda arwates kõik, mis wõimalik, et tema poolt wastuwõetud projekt leiaks wastuwõtmist ka rahwa poolt. Eeskätt tehti otsawõtt hääletamisest sunduslikuks. Kes wahandamata põhjusil jääb eemale, see maksab trahwi. Hääleõiguslike kodanike arw tõusis siis rekordse arwuni, mis on ka arusaadaw: trahwi kartusel kontrolliti hoolsamini walimisõiguslike nimekirju. Sunduslikkusele waatamata ei ilmunud siiski kõik 100% hääletamiskastide juure, waid 765.002 hääleõiguslikust 692.302 ehk 90,5%. Maksiwaks tunnistati aga 679.191 häält, neist hääletusel olnud projekti poolt 333.979, wastu — 345.212. Wahe ei ole suur, kuid ta näitab kaunis kujukalt, et rahwaesinduse projekt enamusele ei meeldinud. Ei meeldinud ka sundus.

Selle läbikukkumise järele wõidi arwata, et põhiseaduse muutmise probleem kaob päewakorralt pikemaks ajaks, nagu näitasid kogemused nende muutmisprojektidega, mis riigikogule esitati rühmade poolt 1926. a., ning mis jäid rahuliselt seisma kalewi alla. Kuid seda siiski ei juhtunud.

Wahepeal olid wapsid hakanud liigutama oma kawasid põhiseaduse muutmiseks rahwaalgatuse korras.

Sellega ei wõinud riigikogu leppida. Töötati wälja uus projekt ja wiidi rahwahääletusele 10., 11. ja 12. juunil 1933. a. Hääletamise sundus, kui ebaotstarbekohane wahend, heideti kõrwale ning küsimuse pidi otsustama lihtne enamus. Kuid läbikukkumine oli eelmisest rängem.

Kolmandal rahwahääletusel oli hääleõiguslike arw tublisti langenud — 749.461 — mis on selgitataw loidusega nimekirjade kontrollimisel. Selleiski arwust oli wäljas ainult 498.140, kellest pooli hääletas ainult 161.595, wastu aga terwelt 333.107. See oli juba õige kõrwa mõistaandmine, et rahwas ükskõik mis põhjusel ei ole rahul oma esindusega ega taha teadagi tema kawatustest.

Neljandal rahwahääletusel

14., 15. ja 16. oktoobril 1933. a. tuli otsustamisele wapside projekt põhiseaduse muutmiseks. Seks ajaks oli hääleõiguslike arw jõudnud weelgi wäheneda umbes kümne tuhande wõrra — 739.416-le. Kuid osawõtt hääletamisest oli eelmisest elawam: hääletuskastide juures käis 576.318, kellest poolt hääletas 416.879 ja wastu ainult 156.891. Siinjuures tuleb märkida, et enne seda hääletust riigikogu pidas tarwilikeks tõsta kwoorumi 30%-lt 50%-le, s. t. küsimus on otsustatud jaatawalt, kui poolt on 50% hääleõiguslikest.

Wiimase kolme rahwahääletuse juures oleks huwitaw märkida mõningaid ükfikasju. Kõigepealt naiste tugewat ülekaalu. Ühdaegusest oli 2., 3. ja 4. hääletusel meeste % 44,6, 44,7, 44,9, naiste % aga — 55,4, 55,3 ja 55,1. Siit järeldus: kui naised üksmeelselt tahaksid rahwahääletusel wiia läbi mingit seaduit, proportsionaalselt wõrdse osawõtu puhul nad wõiksid seda teostada kõigi meeste wastuseisule waatamata.

Edasi peab märkima, et

põhiseaduse muutmise pooldajaks on eksijoones olnud maa.

Waldade rahwastik andis juba esimesel korral suure enamuse (57,2%) poolt, teisel korral oli seal samuti suurim pooltkõlbe proti. — 36,7, tõusnes kolmandal korral kahekordseks — 73,7%. Linnade ja alewite rahwastik hääletas esimesel korral wördselt, andes alla kolmandikupoolthäält, teisel korral wähenes linnades weerandile ja alewites alla selle. Alewid osutusid ka wiimasel korral suhteliselt nõrgemalt pooldajaiks (60,1%), kuna linnad pooldajate rohkusele jäid naid weidi maast maha — 71,7%.

On weel huwitaw märkida, et põhiseaduse esimesel rahwahääletusel oli pooldajate suure ülekaaluga üldisel Põhja-Eesti ja Wõrumaa. Kõwa ja maksimumi waidkonnad haaras laia wöönа Wiru-, Järwa-, Läänemaa ja Tartu-, Wiljandi-, Pärnumaa põhjapoolsi osa.

Nõrga ja minimaalse pooldajateprotsendi andis Tartu-, Wiljandi- ja Pärnumaa lõunapoolne osa, Walgamaa ja enamjagu Harjumaad. Narwa-taguised ja mõned Petserimaa wallad näitasid samuti nõrgemat pooldamist

Põhiseaduse teisel hääletusel oli pooldajaks Põhja-Eesti maksimumiga Wirumaal, kus saawutati 76%, Pärnu- ning Wiljandimaa põhjapoolne osa pooldas rohkem, kuna lõunapoolsed osad olid nõrgema pooldajate arwuga. Harjumaa ei eraldunud muust Põhja-Eestiist tuntawalt kui waremi, kuid wastandina sellele eelmisel hääletusel kõwad pooldajad Wõrumaa ja Tartumaa ühes põhjaosaga hääletasid seekord weel tugewamini wastu.

Siin awaldas mõju wapside agitatsioon.

Wapside kawa hääletusel oli poolehoid waldades üldiselt ühtlasem üle riigi. Leidus waid 24 walda, kus pooldajaid oli alla 48,8%. Selgesti kujunenud wähempooldajate waldkondadeks olid Hiiu saar, Saaremaa kolm idawalda ja Narwa jõe äärsed wallad, kuna teised asuid üksikute saartena pooldajate ülekaaluga waldade wahel.

23., 24. ja 25. weebruaril s. a. on wiies rahwahääletus.

Jälle põhiseaduse muutmiseks, kuigi põhiseaduse kawa kui niisugune ise rahwahääletusele ei tule. Küll aga antakse rahwa otsusteda rahwuskogu kokkukutsumine, kes töötaks wälja uue põhiseaduse, sest aeg on näidanud, et 1933. a. oktoobris wastuwõetud põhiseadus meile ei kõlba.

J. A.

Wälispoliitika horitsondilt

Hispaania walimised

Kui Hispaania pahempoolsed ja äärmised pahempoolsed 1933. a. said tugewasti liiia, siis seekordsetel kortessides, parlamendi walimistel, mis peeti möödunud piihapäeval, nad, ühinenud n.-n. „rahwarindesse" (pahempoolne wabariiklaste grupp Asanaga eesotsas, sotsialistid, siindikalistid ja kommunistid) lõid niisama tugewasti parempoolseid, saades parlamendi 473 kohast ümmarguselt 250 kohta, seega absoluutse enamuse.

Selle wõidu järgi on siiski raske ennustada Hispaania lähema tuleviku sisepoliitilist suunda, kuna warem peab selguma, missugune rühmitus kirjus rahwarinde blokis saab ohjad enda kätte.

See blokk on kunstlik ja Hispaanias makswa omapärase walimissüsteemi sünnitus. Parteide üksikesinemine walimistel on wõrdne poliitilisele enesetapmisele, sest nimekiri, mis kogunud suhteliselt enamuse, kuid mitte wähem kui 40% kogu häältest, saab teatud ringkonnas 80% kohtadest parlamendis. Ülejäänud 20% saab see nimekiri, kes järgmisena kogunud suurima hulga hääli. Kõik muud nimekirjad ei saa ühtki kohta parlamendis.

On loomulik, et niisuguse walimissüsteemi juures üksteisega ühinewad rühmitused, kellel wähegi poliitilis-maailmawaatelist sugulusloõna.

Seepärast siis seisidki walimistel wastamisi juured rühmituste blokid — pahempoolne rahwarinne ja wasturewolutsiooniline blokk, kuhu olid koondunud kõik parempoolsed elemendid, alates monarhistidega. Nende kahe wahel seisis president Zamora soowil loodud tsentrumigrupp kaalukeelena ja kujundas endast walitsuse (Portela Valladeras) pooleehoidjat. See grupp siiski ei esinenud üle maa, waid ainult teatud keskustes ja ta edu on wäga wäike.

On selge, et blokkidesse koondunud üksikute rühmituste ideoloogia ei ole identne. Katsuti luua mingit poliitilist platwormi wõi kokkulepet mõlemas suuremas blokis, kuid see ei annud suuremat tagajärge. Rahwarindes suudeti leppida kokku waid mõnes küsimuses, nagu poliitiline amnestia, wõitlus tööpuudusega, maksude wähendamine, kuna lugematud äärmise pahema tiiwa (kommunistide) poolt tõstetud küsimused jäeti täiesti puutumata. Ja see annab põhjust teatud kartuseks. Parempoolne blokk üldse ei pidanud wajaliseks mingi programmi awaldamist.

Igatahes on mõlemas blokis elemente, kes, wõttes enda kätte ülewõimu, wõiwad maa wiia wastu uutele wapustustele, kas wõi niisugustele nagu 1933. a. werised rahutused, kus ühe juhina radikaali Lerroux' walitsuse wastu esines praeguse uue walitsuse peaminister Azana.

Walimiste päewil ongi olnud tõsiseid rahutusi ja kokkupõrkeid, mis nõudnud inimohwreid. On kõneldud ka sõjawäelisest mässukatsest, mis aga wastawalt poolt lükatud ümber. Aga siiski, wõttes arwesse mineviku kogemusi ja maa üldist wäga halba sotsiaalset seisukorda, ei wõi sugugi olla kaljukindel, et Hispaanias ühel heal päewal ei tõmmata wardasse lippu wasara ja sirbiga.

Haridusliidu kaudu raamatuid

on annetanud koolidele ja raamatukogudele paljud isikud. Nii korraldasid Rõuge endised kihelkonna- ja algkooli õpilased raamatute ühisannetuse. Tuli kokku 110 wäärtuslikku raamatut, mis anti Rõuge algkoolile üle läinud aasta jõulupidul. Samuti on raamatuid annetatud reale teistele koolidele ja seltsidele.

MARTINI COCKTAIL
NORMAL
LUSCHER & MATIESEN

Majandusteadlased tahawad endale koda

Akadeemiline Majandusteaduse Selts Tartus on algatanud mõtte, et ka majandusteadlastele loodaks oma koda. Küsimust on mitmel korral seltsi juhatuse koosolekuil kaalutud ja mõtte ellurwiimiseks juba ka mõningaid eeltöid tehtud. On peetud eelläbirääkimisi ka Tallinna majandusteadlaste ringkondadega. Lähemal ajal tahetakse kutsuda kokku küsimuse põhjalikumaks läbiselgumiseks ja majandusteadlaste laialisemate hulkade seisukoha teadasaamiseks selle kohta.

Majandusteadlased-asjaalgatajad wäidawad, et kui on kojad loodud inseneridele, agronoomidele j. t., siis olewat loomulik, et kutsutakse koda ellu ka rohkearwulisele majandusteadlaste perele. Kuidas riigiwõimud kõnesolewale algatusele suhtuwad, ei ole praegu teada.

Francis D. Griersom seiklusromaan

Inglise keelest S. M.

14

Te muidugi imestate, miks jutustan teile seda kõike. Ja kuidas olen ise sellest puudutatud. Seletan kohe. Kujutelge mu seisukorda, kui kuulsin tõde oma hooldajast. Kui ta siis mulle ütles, et soowib mu abi, hülgasin ettepaneku sedamaid! Nõudsin, et ta laseks mind wabaks. Ähwardasin asjast teatada politsei-le. Ning tema? — Tema naeris. Ah, sõbrad, härra Robert on wihastades hirmus. Kuid kui ta naerab, uskuge mind, siis on aeg olla ettewaatlik! Ta irwitas mu ähwardusele. Ma ei saawat midagi tõestada, ütles ta. Teda tuntakse kõikjal, seda sarmikat monsieur Roberti, kes on nii rikas, nii ilus, nii suursugune. Nägin, et mu katse oleks asjatu. Mul jäi üle ainult üks — põgenda, ja seda otsustasin teha.

Ent kuidas? Oo, see nõudis peamurdmist. Roberti ei hüüta asjatult meistriks. Mul oli keegi sõber, keda wõisin usaldada — wana amm, prantslanna, kes oli mind hoidnud, kui olin laps, ja kes tuli meiega ühes Prantsusmaale tagasi. Härra Robert maksis talle wäikest pensioni ja ta elab Duroci wõõrastemaja lähedal.

Läksin kodust jalga ja läksin temaga juure. Muidugi teadsin, et ta on esimene, kelle'e langeb kahtlus. Ma ei wõinud sinna jääda. Mis nüüd teha? Oli waja igal tingimusel kaduda. Olin kuulnud härra Roberti ütlewat, et parimaks meetodiks suurlinnas kaduda on sinna jääda. Otsustasin jääda Pariisi ja otsida siin endale koha. Kuid mida ma oskasin? Mitte kui midagi, sest luksuskool rikaste tütarlaste kaswatamiseks ei õpeta neid end tööga ära elatama.

Muide, te teate, härrad, et tütarlapse elu on Pariisis raske, kui tal pole ühtki kaitsjat.

See oli mu amm, kes korraldas asjad. Duroci wõõrastemajas teenib toatüdrukuna Angelique, keda ta tundis. Angelique'i kaudu sain wõõrastemaja jooksupoisi koha, kuna nad juhuslikult olid wallandanud senise. Muidugi ütlesime, et olin oma amme wennapoeg ja olin tulnud prowintsist Pariisi otsima kohta.

Aasta otsa olen olnud wõõrastemaja jooksupoiss ja mõtlesin juba, et Robert oli lakanud mind otsimast. Kuid olin rumal lootes, et suudaksin temale olla mõistatuseks!

Mr. Val käis wahetewahel Pariisis ja peatus ikka meie wõõrastemajas. Ta oli wäga lahke jooksupoisile, kes tõi talle sigarette ja ajalehti. Ja jooksupoiss oli tänulik, sest teised külalised polnud nii kerged teenida.

Ning siis, tunaeile öösel, kui mr. Val oli wäljunud, saabus hotelli kaks meest. Tundsin neid. Need olid Mazette ja Lantier, kellest teadsin, et nad olid meistri teenistuses. Esmalt mõtlesin, et nad polnud mind ära tunnud, kuid nad telefoonisid kohe, et mind saadetaks üles. Siis selgus, et Robert oli juba kuude wiisi teadnud, kus end warjasin Mazette ütles mulle naerdes, et meister oleks mind igal ajal wõinud püüda. Kuid ta lootis, et raske töö wäsitab mind ja olen lõpuks rõõmuga walmis minema ta juure tagasi.

Siis seletasid Mazette ja Lantier mulle, et pean walwama mr. Vali. Selgus, et ta oli äkki saanud wäga rikkaks. Meister oli seda wälja uurinud ja otsustanud röövida ta raha, kuid kuidas, seda nad mulle ei awaldanud. Mina pidin ainult mr. Vali pidama silmas ja teatama kõik, kuhu ta läks ja mis tegi.

Alul otsustasin keelduda, sest olin wäga-wäga tänulik mr. Valile. Kuid siis mul sähwatas pähe, et wõiksin ehk kuidagi talle olla kasulik. Siis ütlesingi, et kui Robert ei sunni mind enda juure tagasi minema, püüan nende soowi täita. Nad nõustusid minu hotelli jätmisega, ehkki nende nägudest nägin kui wähe nad mind usaldasid ja kui wähe wõisin uskuda nende lubadusi.

Ja mis nüüd järgnes, see oli lihtne. Eile õõsi olin Roberti maja ees walwel, kuigi ta seda ei teadnud. Nägin teda ühes Gabyga wäljuwat ja saawat teadaande, mis näis teda üllatawat. Hetk hiljem wäljus üks teener ja jooksis kohwikusse, kus Roberti mehed kohtawad. Mina järgisin ja kuulsin teda ühe wäljakutsutud mehega rääkiwat. See mees pidi mr. Valile teatama, et Gaby oli saanud wigastada ja wiima mr. Vali kohta, kus teised teda ootasid. Ma ei kuulnud rohkem, kuid sellest oli küllalt. Mul jäi nüüd ainult mr. Vali hoiatada. See on kõik, härrad," lõpetas neiu rahulikult.

„Kõik? Aga hirmus suur kõik!" hüüdis Marty. „Panite elu kaalule ja pidite selle peagu kaotama. Miks, Andrée... palun wabandust, olen nii wäga õppinud teid hüüdma „Andréks", et..."

„Siis olge nii lahke ja hüüdke edasi Andréeks," ütles neiu ja Val waatas wilksti üles.

Tütarlaps naeratas Martyle seltsimehelikult.

„Wäga kena, kuid mida peame nüüd tegema?" küsis Val.

„Hankima Andréele kiires korras kõik seelikud, kleidid ja muu sinna alla ning peale," wastas õõbar nõbedasti ja tüdruk naeratas punastades.

„Kuid mul on mõned hilbud oma toas, hotellis," protesteeris ta. „Nad on lukutatud kohwris..."

„Noh, Andrée... kas tohin minagi teid hüüda Andréeks?" katkestas professor.

„Oo, palun, tehke seda kõik," wastas tüdruk, arwates oma naeratusse kaasa Simsigi.

„Tänan! Kuulge siis nüüd, Andrée: see on wäga tõsine asi ja ma nõuan, et lubaksite meil endale anda nõu, mis peate tegema. Kõigepealt, te ei tohi minna tooma neid riideid, mis olete lukutanud oma kohwrisse. Kuid mitte ainult seda — te ei tohi minna mitte kuhugi, kui meist wähemalt üks pole teiega kaasas. Kas olete nõus, Sims?"

„Aga endastmõista. Ning mul oleks wäike toiming, mida ei tohi lükata edasi. Mr. Jerrom, ons teil siin telefon?"

„Muidugi, teises toas, woodi kõrwal."

„Laisk poiss," ütles salapolitseinik naerdes. „Noh, Wells, ma mõtlen, et peaksin kohe Laporte'i saama oma korraldusse."

„Kes on Laporte?" küsis Andrée.

„Mr. Laporte, mu kallis," ütles Wells, „on ilus noormees, kellesse armute esimesest pilgust, kui teda näete."

Neiu naeris lõbusalt, millega Sims liitus, kuigi mõlemad nooormehed olid tõsised.

„Laporte," jatkas Wells, „on targemaid mehi Prantsuse salapolitsei teenistuses, kuigi ta ei taha sellena näida, ja meie wäga hea sõber. Mr. Simsil ja minul on olnud rõõm selle mehe seltsis töötada mitmes tõsises asjas ja ma kinnitan teile, et olekssime wäga õnnelikud, kui leiaksime ta juhuslikult olewat waba meiega kaasatöötamiseks. Kõigepealt muidugi tahaksime temaga rääkida paar sõna ilusast Gaby Clamartist. Ning seda kawatsesime teha juba enne siiatulekut."

„Nii-siis teie loaga," ütles inspektor ja kadus kõrwaltuppa.

Mõne minuti pärast ta oli jälle tagasi.

„Oleme õnneseened," ütles ta. „Sain Laporti kohe kätte ja ta saabub siia nii kiiresti kui politseiauto suudab teda kohale wedada. Kuid ta wõtab ka weel kaasa inspektor Patras'."

„Patras', selle unise mehikese pruunis ülikonnas?" küsis Wells. „Tore! Meie wahwa monsieur Robert leiab warsti, et tal tuleb oma kawalast ajust puudus kätte."

„Ega siis pole enam aeg murda pead, kui käed pannakse rautu," paljastas Sims naerdes hambad.

„Ja nii meie teisedki, kes teda tunnewad, ütleme, et... et... et ta on..., noh, et ta on..."

„Aga täpselt!" katkestas Val. „Kuid mis me siis nüüd teeme?"

„Ootame neid, mis muud?"

„Ja kuna me siin istume, käed rüpes, kihutab see siga, Robert, kuuekümnemiililise tunnikiirusega ranniku poole..."

„Ärge nii wäga tormake, mu poiss, teete weel midagi katki," ütles Sims jahedalt. „Mina pole selles nii kindel. Ning igatahes palun mitte unustada, et me pole siin oma kodumaal, waid peame töötama, nagu Prantsuse wõimud seda lubawad. Meil on täita igasuguseid tüütawaid wormaalsusi, teate isegi, ja kõigepealt peame hankima endile wolitused."

Val hüüatas kannatamatult.

„Mr. Val on muidugi hirmus, et härra Robert leitakse ühes mademoiselle Gabyga," ütlesid Andrée.

Val waatas neiule uuriwalt otsa, kuid see wõttis ta pilgu wastu süütu naeratusega ja noormees pöördus kõrwale. Ta läks akna alla ja wahtis tänawale.

9. Luuletaja wälimusega salapolitseinik

Mõned inimesed imestasid, kui prefektuuri auto peatus maja ees ja nähtawale ilmusid prantsuse politsei ametnikud.

Andrée imestas ilusa, laitmatult riietatud noormehe aupakliku kummarduse üle. See oli wäga tõsine inimene kõrge lauba ja hiilgawate silmadega, meenutades pigemini luuletajat kui politseinikku. Laporte kasutas oma romantilist wälimust, ta leidlik ja süwenew waim wõimaldas tal seal ilmutada terawat pilku, kus teised olid praktiliselt pealiskaudsed. Noormees oli teenistusrede'il kord-korralt tõusnud kõrgemale, minnes ette meestest, kes olid tast palju kauem teeninud. Ta oli juba mõnd aega pühendunud rahwuswaheliste affääride uurimisele ja sellest huwist aetuna ta oligi kohanud professor Wellsi ning inspektor Simsi. Tema oligi paljastanud ebatawalise dr. Santerre'i affääri, ilusa naise tapmise Londoni loomaaias.

Val üllatasid mõlemad mehed, nii hästi Laporte kui Patras kohtupolitseist. Wiimane oli liihike, kuid jõuline mees pruunis ülikonnas. Ta unine ilme jättis mulje wäsimusest, mida ta wiisakalt ei püüdnudki salata.

Önnetusterohke päew raudteel

„Minuga on läbi“

Neljapäewal kella 2 paigu päewal sai Kalamaja furnuaia juures rongi all furma raudtee päewatööline 42-a. Theodor Kindlam, kes elutses S. Ameerika tän. nr. 43.

Kalamaja furnuaia juures olewale maa-alale weeti rongiga lund. Kui platwormid olid tühjendatud ja rong hakkas liikuma, kukkus tööline Theodor Kindlam ja otse rongi rataste alla. Mitmed wagunid sõitsid mehest üle, kuid waatamata sellele jäi tema keha terweks. Seesmised wigastused olid aga niiwõrd tõsised, et kui kaastöölised jõudsid Kindlama juure, suutis ta weel ütelda — minuga on kõik läbi — ja suri.

Mehe laip toimetati linna lahkamiskambrisse.

Hobuse ja mehe surm rongi all

Jõgewa ja Sõödi peatuskoha wahel jäi neljapäewa õhtul kella 10 paigu ühes hobuse ja reega rongi nr. 11 alla Jõgewa walla ja küla Otsa talu sulane 35-a. Richard Oja. Nii hobune kui ka mees said silmapilkselt surma. Rong seisis õnnetuse kohal 10 minutit.

Oja oli raudteeliini mööda sõitnud rongile wastu. Arwatakse, et ta reel magas wõi oli ta niiwõrd joobnud, et ei märganud lähenewat rongi. Wedurijuht ei näinud hobusemeest pimeda aja tõttu ja kui see jõudis weduri-laternate walguse piirkonda, oli juba rongi pidurdamine hilja.

Auto sõitis otsa rongile

Papiniidu ja Sindi jaamade wahel sõltis weoauto nr. P-196 wastu kaubarongi nr. 566 wedurit. Auto mootor ja juhiruum purunesid, kuna autojuht Wladimir Luur ja omanik J. Krakusen pääsid kergete kriimustustega ja põrutusega. Wedur mingisuguseid wigastusi ei saanud.

Autojuhi seletusel põhjustanud õnnetuse külm ilm, mille tõttu auto klaasid olnud härmatatud ja takistanud nägemist.

Mulgi ekspressil murdus telg

Neljapäewa õhtul kella poole seitsme paigu juhtus Rapla jaamas õnnetus „Mulgi ekspressiga“. Kui rong jäi seisma, selgus, et mootorwaguni järelwagun oli wiimase rattapaariga roobastelt joosnud wälja. Asja uurimisel ilmnes, et õnnetuse põhjustas wagunitelje murdumine.

Asja lähemal selgitamisel tehti kindlaks, et waguni-telg oli murdunud juba Hagudi jaamas kus oli purunenud kaks pöörangut.

Joobnud mehed jäid rongi ette

Wedur purustas reeaisad ja sõidutas reesolijaid weerand kilomeetrit

Neljapäewal, 20. weebruaril, juhtus õnnelik ja ofalt isegi koomilise kõrwalmaiguga õnnetus Rakwere ja Kadrina jaamade wahel, kus weduri ette sattusid kaks joobnud meest hobuse ja reega, kuid kõik pääsid õnnelikult, peale ree, milline matukene sai kannatada. Joobnud mehed ise said aga weel üle weerand kilomeetri prii küübitamist, kuna wedur lohistas mehi ühes reega enda ees edasi.

Õnnetus juhtus kella 14 paigu, kui Kadrina poolt tulew weduritepaar jõudis Kariwärawa ülesõidukohale, millal weburijuht märkas Kadrina poolt ülesõidukohale lähenewat hobust reega. Kuna sõitjad nähtawasti ei märganud lähenewat weburit, andis weburijuht hoiatussignaali, millele ei reageeritud. Kuna ka pidurdamine ofutus juba wõimatuks, tuli kokkupõrge parajasti siis, kui hobune oli üle jõudmas raudteeliinist, regi aga parajasti rööbastikul. Käis raksatus, kusjuures reeaisad murdusid ja ehmunud hobune aisajuppidega rangide küljes joossis teelt alla metsa, regi ühes meeste ja koormas olnud wiljakottidega jäi weduri ette. Wedur lohistas rege ühes meestega 275 meetrit edasi, kuid sellele waatamata jäid nad ilma weata, ainult regi oli natukene kannatanud ja wiljakotid kukkusid tee ääre. Weduril toimetati mõlemad mehed, kes olid purujoobnud, Rakwere linnahaiglasse ja sealt edasi politseiarestimajja puhkama, kuna wigastusi kummalgi polnud. Allasõitjateks ofutusid Undla w. Hulja elanikud Hans Birkenfeldt ja Rud. Wiikman.

Pangad jaanuaris

Hoiusummade juurekasw 3 milj. krooni. — Niisama suurt tõusu näitawad ka laenud. — Wabad reserwid lähewad wäärtpaberitesse

Pankade arwete seisud 1. weebruariks, nagu selgub krediit- ja kindlustusasutuste peainspektori wastwalminnd aruandest, osutuwad panganduse olukorra tõhususele ja wihjawad kindlasunnalisele tegewuse edukusele ka uue aasta esimesel kuul. Elewus, mis tekkis panganduses üldise majanduliku tõusuga, kestab edasi. Hoiusummade ja laenuarwete suurenedes kaswawad jõudsalt pankade läbikäigud, mis eeldab paranewaid teenistuswõimalusi. Samal ajal on oma akuutsuse kaotanud wabade reserwide mahutamise küsimus. Need lähewad nüüd wäärtpaberitesse, mille wastu uuesti on tõusnud usaldus. See üldine olukorra terwenemine on awaldanud head mõju ka pankade asjaajamisele. Kui aastat kolm-neli tagasi tegewuseaasta aruannetega saadi walmis hädawaewu maikuus, siis nüüd paljudel suurtel pankadel need walmiwad juba jaannaris. Weebruaris peetakse juba peakoosoleknid aruannete kinnitamiseks.

✦

Jaanuarikuu jooksul on

hoiusrwed pankades kaswanud terwelt 3 miljonit krooni.

Kuigi selles kaswus suurel määral on aastalõpu protsentide juurearwamisi, on hoiusummade tõus ometi silmapaistew ja näitab sellele, et inimesed wõiwad midagi koguda ka „mustade päevade“ tarwis. 1. weebruariks seisis pankade hoiarwetel 79,1 miljonit krooni 76,1 miljoni krooni wastu aastawahetusel. Aasta tagasi ulatusid hoiusummad 67,4 miljonile kroonile, kaks aastat tagasi waid 54,1 miljonile kroonile. Seega on kahe aasta jooksul tulnud juure uusi hoiusummasid 25 miljonit krooni.

Tugewat kaswu näitawad ka laenuarwed.

Laenusid oli pankadest wõetud 1. weebruariks 97 miljonit krooni 94 miljoni krooni wastu kuu aega, 86,1 miljoni wastu aasta ja 82,5 miljoni wastu kaks aastat tagasi. Jaanuari laenudearwe tõus ulatub samuti 3 miljonile kroonile nagu hoiuarwetegi juures ja moodustab wiimasest suhteliselt suurema juurekasvu. See näitab, et laenunõudlus, majanduliku elu aktiwiseerudes, tublisti kaswab. Üldisest juurekaswust langeb 1,2 miljonit, seega ligi pool wäljaantud garantiide arwele, mis on läinud peamiselt metsaoperatsioonideks.

Kassatagawarad,

mis aasta lõpukuul tawalisselt hoitakse suuremad, on läinud tagasi 0,7 miljoni krooni wõrra. Kassatagawarade kogusummast, mis 1. weebruaril oli 14,3 miljonit krooni, seisab pankade kassades 1,5 miljonit krooni, Eesti Pangas ja riigihoiukassas 6,4 miljonit krooni, teistes pankades 6,2 miljonit krooni ja välisrahas, tšekkides ja kullas 0,2 milj. krooni. Kuu aega tagasi ulatus kassareserw 15 miljonile kroonile, aasta tagasi 10,8 miljonile kroonile ja kaks aastat tagasi 6 miljonile kroonile. Käesolewa aasta alul kehtimapandud seaduse alusel kassatagawarade minimaalnormi määra hulka ei arwata laenusid teistes pankades, kuhu need paigutatakse tawalisselt teenimise eesmärgil. Seaduse nõudeile wastaw kassatagawarade minimaalnormiks on kõikide pankade kohta kokku 7 miljonit krooni, milline norm pankadel tegelikult ka olemas kui kassatagawarade üldsummast arwata maha teistes pankades hoitaw summa.

Pankade wäärtpaberite portfell

on jaanuaris kaswanud 1,1 miljonit krooni. Wiimasel ajal on pangad üha intensiiwsemalt hakanud paigutama oma wabu reserwe wäärtpaberitesse, mis on muutunud kindlaiks ja tulusaiks teenistusallikaiks. 1. weebruaril oli pankade wäärtpaberite portfell 7,7 milj. krooni, 1. jaanuaril 6,6 milj. krooni, aasta tagasi 3,6 milj. krooni ja kaks aastat tagasi 2,7 milj. krooni. Nagu neist arwudest nähtub, on wäärtpaberite arwe kahe aastaga kaswanud kolmekordseks.

Wõlad teistele pankadele

on kaswanud kuu ajaga 14 miljonilt kroonilt 14,6 miljonille kroonile. Aasta tagasi ulatusid wõlad 8,7 miljonile ja kaks aastat tagasi 14,9 miljonile kroonile. Nii ei ole wõlad ületanud seda taset, mis neil oli kahe aasta eest.

Riigi hoiukassa hoiusummad,

mille pealt makstakse teatawasti madalamat intressi, ei näita enam nii jõudsat tõusu kui waremalt aegadel. 1. weebruariks oli riigi hoiukassal hoiusummasid 10,3 milj. krooni 10,2 miljoni krooni wastu aastawahetusel, 8,5 miljonit krooni wastu aasta tagasi ja 6,2 milj. krooni wastu kaks aastat tagasi.

Wälisminister J. Seljamaa sõitis Wiini

Jääb sinna kuni märtsi lõpuni

Minister J. Seljamaa koos abikaasaga saabub jaama.

Wälisminister J. Seljamaa koos abikaasaga sõitis eile kell 4 Balti ekspressiga Wiini, kus ministril seisab ees arwatawasti maopaise operatsioon eriteadlase prof. Finstereri poolt.

Ministrit ja ta abikaasat olid jaamas saatmas peaministri aset. K. Eenpalu, peagu kogu diplomaatlik korpus, wälisministeeriumi kõrgemad ametnikud ja hulk isiklikke sõpru.

Minister jääb Wiini arwatawasti märtsikuu lõpuni. Tema asjat täidab kohtuminister J. Müller.

Nõukogude Wene wõlg Poolale

Poola õigustatud nõudma wõlatasumist

Warssawi, 20. 2. (ETA) „Gazeta Polska“ käsitleb oma juhtkirjas wälismaal külmanud Poola krediitide küsimust. Ta kirjutab muu seas: Weel suurema summa kui Saksamaa wõlgnewad Nõukogud Poolale. Esmajoones on siin tegemist nende 30 miljoni kuldrublaga, mida Nõukogud kohustusid maksma Poolale Riia rahulepingu põhjal. Selle summa maksutähtajast on nüüd möödunud 14 aastat. Arwestades Nõukogude majanduslikke raskusi ja nälga, mis walitses Wenemaal esimesil aastail pärast sõda, Poola ootas seni, kuid asjata. Maksuwiiwitamine on seda wähem andeksantaw, et Nõukogude ametlikest ringkonnist seletatakse, et Nõukogude rahanduslik seisukord olewat wäga soodus. Peale selle kinnitawad statistilised andmed kulla tootmise järjekindlat tõusu. Wahepeal wäliskaubanduse rahwakomissari Rosengoltsi seletusel on Nõukogud peagu täielikult tasunud oma wäliswõla mitme miljardi suurutes. Peale mainitud 30 miljoni kuldrubla on Poolal Nõukogudelt saada weel järgmised summad: Kümme miljonit rubla sõja ajal Poolast ärawiidud weerewa raudteematerjali eest ja peale selle kahjutasu Poola kodanikelt rewolutsiooni ajal konfiskeeritud ja häwitatud waranduse eest. Lõpuks „Gazeta Polska“ seletab, et Poola, kes on kannatlikult oodanud 14 aastat, on nüüd õigustatud nõudma wõla maksmist, eriti silmas pidades asjaolu, et Nõukogude majandusjuhid ei salga oma riigi suurepärast majanduslikku seisukorda.

Briti saladokument Itaalia lehes

London polewatki huwitatud Abessiinia toetamisest

Rooma, 20. 2. (ETA) Briti asumaade alamriigisekretäri sir John Maffey aruande awaldamine „Giornale d'Italia's“ äratas siin üldist imestust ja üllatust. Ollakse arusaamatuses, mikspärast „Giornale d'Italia“ awaldas mainitud aruande, milles kinnitatakse, et Britil ei ole olulisi huwisid Abessiinias, ja mis näitab, et Briti ei ole sanktsioonideküsimuses talitanud enda huwides.

London, 20. 2. (ETA) Ametlikes ringkonnis rõhutatakse asjaolu, et „Giornale d'Italia“ poolt awaldatud wõljawõtted aruandest kinnitawad Briti wäiteid, kuiwõrd omakasupüüdmatu on Suur-Britannia poolt Rahwasteliidule antud abi Itaalia-Abessiinia konflikti puhul. Aruanne näitab, et Briti huwid Abessiinias on piiratud Tana järwe ja kaljatamisõiguste küsimustega. Nagu seletatakse, sisaldab aruanne kokkuwõtte uurimisest Briti ja Itaalia huwidest tuks sündmuste kiire areng, kui Itaalia tunnis Abessiinias. Aruande awaldamise tegi otstarbetati kallaletungijaks. Korrespondent lisab, et selle rwahejuhtumi puhul ei ole tõenäoliselt oodata mingit diplomaatlikku demarschi Roomas.

London, 20. 2. (ETA) Peaministrile sadas täna alamkojas pärimisi „Giornale d'Italias“ awaldatud sir John Maffey komisjoni saatjase aruande kohta. Churchill ja mitmed teised rahwasaadikud küsisid, kuidas wõis see dokument sattuda itaallaste kätte. Töörahondlane Lansbury seletas, et kui alamkoda ei saa selle kohta täielist selgust esmaspäewaks, siis on wõimatu alata sel päewal waidlusi wälispoliitika üle. Peaminister Baldwin seletas, et temagi ei ole aega saanud tähtsaid lehti lugeda. Ta peab asjaga tutwuma, enne kui ta wastab küsijaile.

Saksa noot Helweetsiale

natslike organisatsioonide sulgemise pärast

Berliin, 20. 2. (ETA) Saksa saadik Bernis andis Helweetsia walitsusele ül noodi milles tõstetakse protesti Helweetsia walitsuse otsuse wastu lõpetada rahwussotsialistlike organisatsioonide tegewus Helweetsias.

Walimised Jaapanis

Tokio, 20. 2. (ETA) Täna toimuwad kogu Jaapanis üldised walimised. Walimistulemused selguwad alles 22. weebruaril. Walitsusringkonnad loodawad kindlasti Minseito walitsuserakonna wõitu ühes Schowakai erakonnaga. Seewastu wastasrind loodab, et Seiyukai erakond saawutab absoluutse enamuse pöllumeeste toetusel, kellede huwisid erakond kaitseb lakkamatult juba palju aastaid. Sel juhul olewat oodata walitsuse ümbermoodustamist Seiyukai erakonna osawõtul.

IDAMAA PAPEROSSID
neile, kes peawad lugu tõesti heast suitsust!

MOKKA
25 tk — 35 s.
H. Anton & Ko.

Rootsis suletakse natside organisatsioonid?

Stokholm, 21. 2. Rootsi ajakirjandus teatab, et Rootsi walitsuse ringkonnis kaalutakse natside ja kommunistide partei sulgemise küsimust. Walitsus tahab eriseadusega lõpetada wõõrriikide parteide tegewuse. Rootsi rahwale on mõlemad ideoloogiad wõõrad. Walitsus andis juba nüüd wõimudele wastawad juhised kõwemaks walweks wälismaalaste üle.

Riias wilistati läti sportlastele

Riia, 21. 2. Läti talisportlasi wõeti wastu nende saabumisel Riiga wiledega ja terawate hüüetega, nagu: „häbi!“, „saabusid kangelased“ jne.

„Päewalehe“ Eesti wabariigi aastap number ilmub pühapäewal, 23. weebr warahommikul.

Kuulutusi sellesse numbrisse wõe wastu laup., 22. weebr. kuni kl. 5

Järgmine „Päewaleht“ ilmub 25. weebruari

Itaallased alustasid uut pealetu

Marssal Badoglio tahab sõja lõpetada enne wihmaa

Rooma, 20. 2. (ETA) Marssal Badoglio telegrafeerib: Esimene wäekorpus alus tungi lõunasse. Lennuwägi ei anna rahu waenlasele. Somaalifrondilt ei ole teatada

Sanktsioonide kahjud

Pariis, 20. 2. (ETA) Prantsuse kaubawahetus Itaaliaga näitab, sanktsioonide tarwituselewõtmise tagajärjel, jaanuaris suurt tagasiminekut. Sissewedu Itaaliast tõusis jaanuaris ainult neljale miljonile frangile, kuna 1935. aasta kohta samas kuus see oli 35 miljonit franki. Wäljawedu Itaaliasse oli 18,5 miljonit franki eelmise aasta sama kuu 47 miljoni wastu.

Eurooplased Abessiinias hädaohus

Brüssel, 20. 2. (ETA) Belgia wabatahtliku missioni juhi kolonel Blegereuli teatel Abessiiniast on abessiinlaste hulgas kõikjal tekkinud äärmiselt hädaohtlik wõõrastepõlgus walgete wastu. Abessiinia sõjawehed keelduwat wahet tegemast itaallaste ja teiste eurooplaste wahel, mispärast olewat karta tõsiseid wahejuhtumeid.

Addis Abeba, 20. 2. (ETA) Mitteametlikult kuuldub, et mõõdunud nädala suures Amba Aradami lahingus sai surma sõjaministri Mulugheta poeg Lij Tassesa Mulugheta.

Itaalia suurendab oma jõudusid Aafrikas

Rooma, 20. 2. (ETA) Eile õhtul asus aurik „Principessa Giovanna“ umbes 1000 sõduriga Napolist teele Ida-Aafrikasse. Õõsi järgnesid weel prahilaew „Butterfly“ üle 3000 tonni sõjamaterjaliga ja lennukite-emalaew „Miraglia“ hulga lennuwäeohwitseridega ja tehnilise personaaliga.

Abessiinlased pingu jõudu relwade we

London, 20. 2. (ETA) Reuter te et abessiinlased teewad praegu suuri jõ transportoerida Saksamaalt tulnud w sõjawäljadele enne, kui itaallased lõikawa teed. Selles laadungis on suurtükke, püsse ja muud sõjamaterjali.

Abessiiniat ähwardab lutsioon?

Washington, 20. 2. Stefani a et „United Pressi“ korrespondent, kes p wiibinud Abessiinias, peab Abessiinia sõj wäga raskeks. Armee juhid ja ka neegus mase lahingu kaotamist, kaotawad ikka oma prestiisi. Lõppeks puhkeb Abessiin wolutsioon.

Marssal Badoglio olewat kindlasti sõda lõpule enne wihmaaega.

Berliin, 20. 2. Saksa teadeteb põhjarindel teatab, et kuulu järgi olewat nud neeguselt käsu wiibimata alustada rünnata itaallasi. Teadjais ringkonnis kas ras Kassa on suuteline täitma seda Mulugheta lüüasaamist.

Krediit Abessiinia

London, 20. 2. (ETA) „Stari“ te Briti ringkonnad soowitada Rahwasteliidu bamist Abessiiniale. See krediit oleks ainete muretsemiseks. Teatawasti wali toiduainete puudus nii elanike keskel k

Uut ja huwitawat Eesti suurnaist

Lause, mis sütitas armastuse L. Koidula ja soomlase Almbergi wahel. — Lilli Suburg te terahwa sugu oleks wooruste preestrinnad“. — Naiste ajakirjade 30. a. juubel. — Näi raamat“ töötab Tartus sensatsiooniliseks kujuneda

Eesti Akadeemiliste Naiste ühing koos teiste nais- ja naisüliõpilasorganisatsioonidega korraldab Tartus kunstikool „Pallase“ ruumes 23. weebr. 1. märtsini näituse „Raamat ja naine“. Muidugi pole see näitus mõeldud ainult naistele, waid see on kultuurlooline näitus ja tohiks kõigi eelduste kohaselt huwi pakkuda ka meestele. Neljapäewal informeeris näituse juhataja pr. H. Mugasto-Johani ajakirjanikke näituse sisulisest küljest. Näitusel on esitatud niitu osakonda, kusjuures kultuurlooliselt eriti huwitawaks kujuneb näituse üldosakond. Selles osakonnas on kõigepealt esitatud rohkesti

wäärtuslikku ja uudset materjali Lydia Koidula kohta.

Nii pannakse näitusele wälja Koidula seniawaldamata pilte ja käsikirju. Samuti on esitatud seal dokument esimest korda meie awalikkusele, mis kirjutab tuntud Soome kirjanike mõlestusridasid, mis pühendatud Lydia Koidulale, Jannseni perekonna wastuwõtupeol Helsingis „Alppilas“. Mõlestusdokumendile on alla kirjutanud Yrjö Koskinen, Antti Almberg, J. W. Snellman, Elias Lönrot j. t. See dokument on weel selle poolest huwitaw, et sellele on kirjutanud Almberg lause „Toiwosta aika kuluu“ (Lootuses aeg kulub), millest algas armastus Koidula ja Almbergi wahel.

Peale selle on rohkesti materjali Lilli Suburgi kohta. Muude materjalide hulgas leidub Suburgi kiri Kölerile 1891. a., milles Suburg palub Kölerit kaasa mõjuda, et ajakiri „Linda“ üle wiidaks Wiljandist Tallinna. Selles kirjas leidub muuseas ka lause: „Enne Eesti elu õnnelikumaks ei saa saama, kui mitte naisterahwa sugu wooruse prestrinnaks ei saa tõstetud...“ Teatawasti peetakse Suburgi Eestis esimeseks

Peale selle on esitatud rohkesti ma Aspe, Elise Auni, Miina Härma (H Haawa, Marie Underi j. t. kohta.

Peale naiskirjanike ja kultuurtegela tetud näitusel ka Eesti naised-teadlased dud rohkesti materjali Helmi Reima kes on olnud meil tähelepandawaks teadu tanud esimesena teaduslikku uurimuse ra Edasi on wälja pandud esimese Tartu tori Renate Beckmanni doktoritöö 1929. aastast. Wälja on tõstetud k naistest Alma Tooningas. N wälja pandud 17 teaduslikku uurimust wäitekirja naistelt.

Huwipakkuwaks töötab kujuneda n rahwalaulikute-nurk, kuhu on asetatud mest meie rahwalaulikust, nagu: Mari K salust, kes on leelutanud hulk laule Odest, Hilaama Taarkast ja paljudest t tamata ei ole jäetud ka naiste teened Ee alal. Siin on esitatud oma töödega ga ajalehtijt ning eluloolõste märkmetega Olesk, Alma Ostra-Oinas, Helmi Jan sit j. t. ülewaade antakse ka naiste osa

Peale üldosa on näitusel weel toi wishoiuosakond ja haridusosakond.

Paralleelselt näitusega on korraldat tu-loterii, kus on wõitudeks „Eesti „Eesti rahwa ajalugu“, „Kalewipoe teoseid. Teisipäewal, 25. weebr., pe eelnimetatud näitusest pr. H. Muga

Eesti taliolümpialased jälle kodumaal

Olümpiackspeditsiooni saabumine Tallinna. Seisawad wasakult — suusataja Kaaristo Michelson ja Hiiop ja esindaja Saue.

Täna hommikul saabusid Tallinna sportlased W. Kaaristo, E. Hiiop ja prl. Michelson ühes esindaja Sauega, kes wiibisid Garmisch-Partenkirchenis taliolümpiaadil. Sportlastele wastas olid A. Luht ja J. Willem noori, omaksed ning mõningad Mitt oli juba Tartus lahkunud

A.-ü. Tartu Panga 67. tegewusaasta edukalt lõppenud

Puhaskasu — 116.975,43 krooni

Aktsionäärideile määrati 4% diwidendi

Meie suuremateht krediitasutustest pidas a.-ü. Tartu Pank esimesena sel aastal oma aktsionäride korralise peakoosoleku panga 67. tegewusaasta aruande läbiwaatamiseks. Koosolek toimus 20. weebruaril panga ruumes, Tallinnas. Aktsiakapitalist suurem osa oli esitatud panga peaaktsionäri, inglise panga „The British Overseas Bank, Ltd.“, London, poolt, kuna ülejäänud osa aktsiakapitalist esindasid kohalikud Eesti äriringkonnad, kelle hulgas wiimasel ajal on märgata eriti elawat huwi a.-ü. Tartu Panga aktsiate omandamise wastu.

Peakoosolekule esitatud ja üksmeelselt heaks kiidetud 1935. aasta aruandest selgub, et panga tegewus on olnud mõõdunud aastal täiesti rahuldaw ja edukas. Saadud tuludest, peale kõikide kulude mahaarwamist, kasutati eelmistest aastatest jäänud kahtlaste nõudmiste mahakirjutamiseks 17.841.55 krooni ja 13.109.06 krooni panga kinnis- ning wallaswara amortiseerimiseks. Peale kõiki neid mahaarwam mõõdunud aasta puhaskasu 116.975.43 aastal — 93.638.49 krooni.) Puh olek otsustas juhatuse ja nõukogu ettep krooni arwata panga erifondi, — t juure arwata 11.700 krooni, — 40.000 aktsionäridele diwidendiks 4% ulatus osa — 20.381.24 krooni kanda ette uu

Panga tegewus 1935. aastal on näi del tõusu. Panga äriseis aasta 12.411.335.18 krooni pealt 13.215.871 (1933. aastal oli äriseis 10.583.001.1

Suure eduga töötab ka a.-ü. Tartu Tartus, omades laialdase ja kindlalt klientuuri.

Panga aastaaruanne kinnitati p ühel häälel. Panga esimeheks waliti ü aastaks tagasi senine esimees hra A. waliti tagasi ka wanuse läbi nõukogust nõukogu-liikmed — Kreenholmi manu P. Camefasca, — Balti puuwiliawabri tiilwabrikute direktor inf. Ed. Säkk, ühisuse sekretär H. Schulmann ja Ba riku, Sindi wabriku ning nahatööstu direktor, end. rahaminister Leg Sepp.

Tagasi waliti ka rewisjonikomisio seisus ühes asemikega.

TORM AASIAST

Dshingis-khaan — suurim maadewallutaja

32

Walwamatu wäraw.

Dshingis on 50.000-de mehega ära pöördunud põhjapoole, on läinud üle Syr-Darja, siis kogu oma malewaga ratsutanud läbi wõitmatuks loetawa, 600 kilomeetri laiuse Kizil-Kumi liiwakõrwe — milles weel kuus ja pool sajandit hiljem wene ratsawägi Hiiwa-sõjakäigus kaotab kõik oma hobused — ja ilmub niiid äkki jurnatoowa ohuna Amu-Darja alamjooksul Muhammedi seljataha.

Läänes Dshingis-khaan, põhjas Tschagatai ja Ugedci, idas Dshutschi ja lõunas Dshebe — schahh istub lõksus, mis iga hetk ähwardab julguda. Ta paiskab oma malewa jäänused Samarkandi ja Buhhaarasse ja ruttab, kuna loodepoolne tee ta põlismaale Choresmile Arali järwe ääres mongolite poolt on kinni pandud, lõunasse, enne kui Dshebe jaaks julgeda seda wiimast wäljapääsu.

Buhhaara on moslemi kultuuri keskpunkte, akadeemiate, kirjatarkade, villade ja aedade linn.

Tal on kindlad müürid ja jõgawad kraawid, kuid ta ei ole nõnda korraldatud, et teda saaks kaua kaitsta, sest keegi ei ole waenlast siia oodanud. Ei ole olemas küllaldasel arwul toitu ega sõjawarusid kauakestwanna piiramise läbitegemiseks. Linna elanikkond koosneb peaasjalikult pärslastest, garnison suuremalt jaolt türklastest.

Türgi kindralid tahaksid end meelsamini Amu-Darja juure läbi liiita. Seal kuski loostatakse uusi armeesid. Ö kaitse all nad jätawad oma tuumawäeosadega linna maha mongolite poolt walwamatu linnawärawa kaudu.

Walwamatu wäraw on mongolite armsaks sõjakawalukseks...

Nad ei essita waenlasi linnast lahkumisel, kuid üks mongoli trupp jääb nende kannule, peatab nad järgmisel päeval lahtisel wäljal ja notib nad maha wiimse meheni...

Linna wanemad, kaadid ja imaamid, awawad mastupanuta linna wärawad.

„Mina olen jumala roost!"

Täis imestust mongoli wäed woolawad tänawaile. Dshingis ratsutab Tuliga suurima hoone ette.

„Kas see on schahhi palee?"

Ta kuuleb, et see on mošchee, Allah maja, ratsutab asimeist üles, astub sisse ja tõuseb kantslisse.

Kantslist ta ütleb linnawanemaile, imaamidele ja kaadidele:

„Maal ei ole loomatoitu ega liha. Minu hobused nälgiwad. Minu sõdurid tunnewad puudust. Awage oma laod!"

Kui laekurid tulewad joostes ladude juure, on need juba mongolite poolt lahti murtud.

Mongolid prassiwad. Nad lasewad tulla moosekaste ja taustsijaid, kuna linna üllamad, saiidid ja kaadid, peawad talitama nende loomi.

Koraanide kallihinnalised mahutid täidawad sõimede aset, kuna piihad raamatud ise wedelewad maas ja neile astutakse jalgadega.

Usklikud moslemid ei suuda seda uskuda, et säärased õudused on üldse wõimalikud. Üks neist pöördub „suure imaami" — peawaimuliku — poole, kes parajasti hoiab mongoli hobuse ohje:

„Mewlana, mida see tähendab? Miks ei tõuse sa oma palwega kõikwõimsa poole, et ta pikksega häwitaks need jumalateotajad?"

Kuid Mewlana wastab, silmis alistumise pisarad:

„Ole wait ja tee oma tööd, kui sulle elu armas. Kui ma palwetan Allah poole, läheb asi wõib-olla weel hullemaks. See on jumala wiha, mis on tulnud meie peale."

„Jumala wiha!" See ongi kujutlus, mida Dshingis-khaan ise tahab äratada moslemite keskel.

Ta peab ainult lühikest puhkust, siis ta ratsutab suurele palwetusplatsile, linna ette, kuhu kõik Buhhaara elanikud on kokku aetud, ja kõneleb neile. Ja iga sõna tõlgitakse rahwale.

„M i n a o l e n j u m a l a r o o s k.

Taewas on teid annud minu kätte, et ma teid teie pattude eest karistaksin, sest teie olete rängasti patustanud. Ja teie kõige suursugusemad ja üllamad mehed on teile patuski olnud eeskujuks." Ja ta loeb neile üles schahhi ja selle asemikke waenuawaldused ja truudusemurded ning hoiatab neid, et nad teda ei abistaks.

Ta laseb endale nimetada linna üllamad ja rikkad mehed ja ütleb neile:

„Mis teie majades wedeleb, selle eest ei maksa teil hoolitseda — selle wõtame juba ise. Aga mis teil on peidetud ja maha maetud, see tooge siia."

Mongoli sõdurid saadawad 280-t meest peidukohtade juure, ja kes kohe ausalt kõik ära annab, see lastakse wabaks.

„Nad tulid, kaewasid, põletasid, tapsid, rüüstasid, läksid."

Siis elanikkonnale antakse käsk ajada minema need garnisoni jäänused, kes on ehitanud barrikaade tsitadelli juure wiimaile tänawaile. Kui see talle korda ei lähe, aitawad kaasa mongolidki, pistes põlema selle linnaosa. Sealjuures põleb peagu kogu linn maha.

Weel paar päewa kestab wõitlus tsitadelli pärast, siis ta wallutatakse ja põletatakse. Garnison notitakse maha. Elanikkonda junnitakse lammutama linna müürid ja kindlused...

Dshingis-khaan ise ei ole enam Buhaaras. Ta on oma maleva suurema osaga juba teel Samarkandi, kus loodab kohata schahhi ja kus peab antama otsustaw löök, kuid ta on jätnud küllalt wäeosi, et lõpule wiia linna puhastust.

Kui kõik on tehtud maatasa, aetakse elanikkond jälle palwetusplatsile kokku. Noored, tugewad mehed otsitakse wälja ja wiiakse Samarkandi, et seal abiks olla piiramistöödel, teised tohiwad koju minna. Kui mongolid lahkuwad, ei ole enam olemas Buhhaarat kui schahhi sõjawäelist toetuspunkti, mis wõiks saada kardetawaks Dshingis-khaani seljatagusele.

Kõik on tulnud nii üllatuslikult, häwing on toimunud nii ruttu, et weel üksi elanikest ei ole saanud õieti teibuda. Üks kaupmees, kes häwitatud linnast on põgenenud Chorassani, wastab kõigile mongolite kohta käiwatele küsimusile ainult:

„Nad tulid, kaewasid, põletasid, tapsid, rüüstasid, läksid..."

Wahwa Timur Melik.

Samarkandil on sel ajal üle poole miljoni elanikke — sinna juure tuleb weel sajatuhandepäine garnison — rikkalikke turge, suurepäraseid lossje, ja ta on idamaa moslemi-maailma keskkohaks.

Selle linna ees wõiduriikkad mongoli malewad saawad kokku. See on schahhi residents ja tugewaim kindlus riigi idas, ja seepärast Dshingis-khaan on kogu oma wäe juhtinud siia.

Kõik armeed on sooritanud oma ülesanded menukalt: Dshutschi on läbistanud kogu Ferganaoru ja on pärast meeleheitlikku wastupanu wallutanud Chodshenti, rikka kaubanduslinna oru suul, mis on kuulus oma kindlustuste ja oma elanike sõjameheliku wapruse poolest.

Nende komandant Timur Melik, üks Muhammedi andekamaid ja wapramaid wäejuhte, on kohe pärast linna wallutamist tagasi tõmbunud oma ühel jõesaarel asetsewasse kindlusse, kuid mongolid lasewad wange kohale tassida kiwe ja ehitawad piiratawate noolterahe all tammi üle jõe.

Kui kiwiwall on peagu jõudnud saareni, astub Timur Melik oma meestega sõjaluupidesse, milledele ta kaitseks siiitenoolte wastu on lasknud panna niiske sawiga määritud wildist kilgseinad, ja purjetab alla Amu-Darjat, et pääseda mongoleiit.

Mongolid tõmbawad raudahela üle jõe, kuid luubid purustawad ahela.

Mongolid ehitawad enam allpool ujukisilla ja asetawad sinna heite- ja wiskemasinaid, kuid Timur Melik on oma meheid juba maale saatnud.

Niiid mongolid asuwad tagaajamisele ega jäta enne, kui tema wäed on häwitatud wiimseni.

Timur Melik ise aga pääseb Muhammedi poja Dshelal-ud-Dini juure...

Jimus Suurmeeste Elulood nr. 30
F. TOOMUS
Friedrich Nietzsche
Üliinimese kuulutaja. 160 lk., 6 pilti. Hind 1.50 kr.
Nietzsche on kujundanud Euroopa vaimsust, isegi tänapäeva: Saksas, Itaalias ja mujalgi püütakse käia osalt tema õpetuse järgi. Kuid Nietzsche vaidleks sellele ise vastu. Missugune on Nietzsche tõeline õpetus? Seda on õnnestunud käesolevas eluloos kindlais ja selgeis põhijoontes kokku võtta. Veel rohkem: see kasvab välja Nietzsche elu kujutamisest, ilma et oleks tarvis anda kuiva filosoofiat. Käesolev teos on kergesti loetav ja kaasakiskuv erandinimese suurelennulise saatuse kujutamine.
„Suurmeeste elulugude" 1936. a. aastakäik pakub üldse eriti sisukaid elulugusid, nagu inimhinge sügavuste tunda Dostojevski (kirj. O. Urgart), Eesti arengus tähtsat osa etendanud kuningas Gustav Adolf (kirj. E. Blumfeldt), Aafrika avastaja Stanley, mis ühtlasi viib meid neegrite omapärase maailma (kirj. A. Hanko), 17. saj. poliitika suurmeister Richelieu (kirj. A. Söödor), kunstigeenius Delacroix (kirj. A. Aspel), Goethe, Spinoza või mõne eesti suurmehe elulugu. Järjekord oleneb käsikirjade valmimisest.
Üldse ilmub 6 numbrit aastas. Tellimishind aastas 7 kr. 50 s., poolaastas 4 kr., üksiknumber 1 kr. 50 s. Aasta tellimishinna — 7 kr. 50 s. — võib saata osade kaupa: tellimisel 3 kr., 1. apr. 2 kr. 50 s., 1. juul. 1 kr. 25 s., 1. okt. 75 s. Tellida võib ainult kirjana kõigist postkontoreist.
EESTI KIRJANDUSE SELTS, TARTUS.
Telef. 601. Posti jooksev arve 20-36.

Kogu Euroopa filmad on pöördud Eesti poole

Tallinna majaomanikud riigiwanemat terwitamas

Neljapäeval, 20. weebr., kell 12 päeval läis Tallinna majaomanike seltside delegatsioon, kokku 30 isikut, terwitamas riigiwanemat K. P ä t s i. Riigiwanem wõttis delegatsiooni wastu Kadrioru lossis. Selle juures wiibis ka peaministri asetäitja K. E e n p a l u. Majaomanik A. M i l l e r esitles riigiwanemale delegatsiooni liikmeid, mille järele dr. J. M a s i n g, kui waninaid majaomanike organisatsiooni tegelasi, pöördus järgmise kõnega riigiwanema poole:

„Kõrgeauline härra riigiwanem! Mul on au esineda teie ees Tallinna majaomanike seltside nimel, kelle seljataga on ühinenud suurem osa Tallinna majaomanikke.

Tallinna majaomanikud on teadlikud, et praegune ajalooline filmapilk ei ole mitte wähem tähtis kui see oli wabadussõja eel ja wabadussõja ajal. Siis olite teie, härra riigiwanem, see mees, kes leidis õige tee ja astus õigel sammud, et wiia eesti rahwas iseseiswusele.

Teie kutsute rahwast üles sellele hoonele korralikku katust peale ehitama ja seda kutset pooldawad eriti majaomanikud. Nad pooldawad täie innuga kõigest südamest teie algatust, nad tahawad teie algatust täita, et ta läbi wiidaks.

Ja selleks palun mina wõtta wastu see usaldusawaldus majaomanike poolt."

Dr. J. Masing luges ette auaadressi, mis siinsamas riigiwanemale anti üle.

Riigiwanem K. Päts wastas:

„Lugupeetud Tallinna majaomanike seltside esindajad! Meie elame tõesti praegu üht wäga wastutusrikast filmapilku meie riigi ja rahwa elus. Meie oleme oma esimestel iseseiswusaastatel katsetanud. Teoreetiliselt wõtsime wastu niisugune riigikorra, mis meie arwates pidi kõige rohkem wastama meie rahwa hingeloadile ja tema arusaamistele demokraatlikust riigist. Meie oleme aga näinud, et selle 15 aasta jooksul meie riigi walitsemine mitte ei lämbu paremaks, waid iga mute walimiste järele awaldas ta uusi nõrkuse tunnemärke. Ja wiimati jõudsime nii kaugele, et meie seisime peagu kõõdusõja ähwarduste eel. Ei jäänud muud üle, kui et need, kes sel korral walitsuses olid, pidid kõhusetundest wälja minnes lõpu tegema sellele ärewale ajajärgule.

Meie oleme kaks aastat selle wiimase wastuwõetud põhiseaduse järele katsunud riiki hoolbada, ja kui nüüd, pärast 8. detf., selgeks sai, et meil siiski niisugused elemendid olemas on, kes wäewõimuga tahawad riigiwõimu oma kätte wõtta, leidsime meie üldist rahwa meeleolu silmas pidades tarwilise olewat kõigile meile, kes weel kahtlesid, et praegune riigiwõim ainult riiki hoolbab ja tahab jäädawat riigikorda luua, tahtsime neile näidata, et meie tõsiselt mõtleme selle peale, et demokraatlikku riigikorda parandatud kujul maksma panna rahwahääletuse teel.

Ma wõin päris awalikult tunnistada, et meil seni niisugune arwamine maad oli wõtnud, et ega need tõsised demokraadid ole, kes igapäew murelikult tööd wad ja selle juures juudawad warandust koguda, ja nende peale waatama hakatud nagu mingisuguste rahwaste peale. Meie aga teame, et üksi rahwas jõua ka kultuuriliselt edasi, kui ta jõukust ja waraku kogu. Ja need 30 aastat, mis oleme suutnud oma linna walitsuste najal töötada, on meid suurel sammul edasi wiinud. Kui meie tahame oma riigi uuele alusele seada, siis ei pea ega tohi meie waenulisselt waadata neile rahwakihtide peale, kellel jõukust on ja kes seda jõukust edasi kaswatawad, waid meie peame neid täie õigusega riigiwalitsemise ja seadusandlikust tööst osa wõtma.

Rahwahääletusele pandud wäidete hulgas on üks, mis nõuab, et uus parlament, seadusandlik kogu, seisku kaheksajast koos, ja sinna teise kotta saawad tingimata, kui rahwa tahtmine on, ka majaomanike esindajad juba seaduse järele endale koha. Nüüd wõiwad majaomanikud kindlad selle peale olla, et kui rahwa tahtmisel wõetakse wastu walitsuse poolt rahwale esitatud ettepanek, neile esindus kindlustatud on.

See teine koha oleks meie uue riigikorra juures kõige suurem uuendus ja kõige kaugemale ulatuwa tähtsusega. Meie ühekojaline riigikogu ei suutnud kõiki neid huwisid tõsiselt kaaluda, mis meie elus on, ja kui seal ka üksikud inimesed olid, kes seda suutsid, siis olid nad nõrd wäheste häältega seal, et nad ei suutnud midagi läbi wiia.

Mina loodan kindlasti, et majaomanikud aru saawad selleest, kui tähtsa uuenduse wõiks selle teise koja näol põhiseadus anda, oma poolt kõik teewad, et neile lähedased ringkonnad, nende huwide piirides töötanud ringkonnad, niisama ka majade elanikud, wõtaksid elamise osa rahwahääletusest, ja selle rahwahääletuse wõiksid nõnda malikult suure häälteenamusega läbi. Tähtis ei ole meie riigis, kui suur see enamus on, tähtis oleks see ühel wälisspidi, sest

meie peale waatawad praegu kõigi Euroopa riikide riigimeeste silmad.

Kui meil see rahwahääletus wäikese häälteenamusega läheb, siis ei ole meil wõimalik wälismaa ees nii palata kui siis, kui suure häälteenamusega see läbi läheb. Sest walitsus ja mina, kelle peal praegu suur wastutuse wastu on.

Seepärast palun teid oma ringkondadele walitsuse minu terwitusi edasi anda ja soowin, et teie oma kõigi saaksite wälja pääseda neist raskustest, mis teid kõiki teisi majanduse alal tegutsewaid kodanikke selle raskriisi ajal on tabanud. Ja soowin, et teie koja koostöömine saaks wõimalikuks nue põhiseadusega ja et see koostöö tuleks kasuks nii riigile kui ka teile ja teie ümbrusele koondunud majaomanike ringkondadele."

Nõmme teateid

Juhan Koop †

Kesknädalal, 19. weebr., surі ligi aasta kestnud raske ja piinarikka haiguse järele riigikontrolli ametnik Juhan Koop.

Kadunu sündis 60 a. tagasi Wana-Karistes Pärnumaal. Oli mõned aastad Laatre walla sekretär ja hiljem piletmat aega Tscheljabinski linnas wäljarändamispunkti wanemaks raamatupidajaks. Wiimasel ajal, üle 10 a., teenis ta riigikontrolli teedeosakonnas. Kadunu oma haruksdse wastutuleliikuse, põhralikn ja sõiglase iseloomuga omas palju sõpru nii kaasteenijate kui ka tuttawate hulgas, kes teda leinawad koos järele jäänud abikaasa ja kahe alaealise lapsega.

Matusetalitus toimub pühapäewal, 23. weebr., kell 12 Nõmme Rahukirikus.

*

Nõmme Majaomanike Panga edukas tegewus. Nõmme Maiaomanike Pank, mis asutati 1927. a. ja töötab ühisdegelisel alusel, on parjamud üsna juureks rahaasutuseks. Eriti on panga tegewus laienenud sellest ajast, kui Kredidipank liitideeris Nõmme osakonna ja linnawalitsus oma laenud ja hoiusumad koondas peamisesti majaomanike panka.

Wõrreldes eelmise aastaga on tõusnud: laste- ja hoiusawe 30%, wäärtpaberite summa 15%, laenude summa 36%, omakapitalid 8%, hoiusumad 66% ärisels 35%. Panga üldkäibekäit oli 1934. a. 3.070.168 kr. ja 1935. a. 4.027.324 kr., suurenemine seega 31%. Liikmete arw oli aasta lõpul 374 kr.

Panga liikmete aastakoosolek peeti 19. weebr. Kinnitati läinud aasta aruanne ja wõeti wastu eelarve 1936. a. reale. Eelmise aasta puhaskasu 1.901,50 kr. jaotati järgmiselt: tagawarakapitalile 380 kr., osakasuks 1051 kr., ametnikele lisatasuks 290 kr. ja juhatusele tasuks 180 kr.

Kõik nõunuse järele wälja langenud juhatuse, nõukogu ja revisjonikomisjoni liikmed waliti tagasi suure häälteenamusega. Panga juhatuses on L. Ojaiwesti, R. Wienberg ja K. A. Nõmmisto. Nõukogu esimees on K. Reinmann.

Uusi ehitusprojekte kinnitati R. Dontzowil, J. Pannabil ja A. Simsonil.

Linnawalitsus astub Nõmme autoühingu liikmeks. Ühingul on mõnekümmend liiget ja tegutseb üsna aktiiselt.

S. Mespaki ja F. Baranowi kruntidel on ehitatud hooneid plaanita ja osa on õige toiletsas seisukorras. Puudusele kõrwaldamist nõutakse 1. maiks k. a.

Linnawalitsus wabastas õppemaksust 52 ühisgümnaasiumi kehwemat ja andekamat õpilast.

Odawat elektriwoolu, majapidamise tarwitsi jõnele, lubas anda riigi turbatöösiaas Nõmme weeliihingutele ühispuurbaeude tarwituseks.

Kiwimäe kaunistamise seltsi „Mändle" asutajaid J. Wichman, E. Kärk ja teised. Linnawalitsus otsustas selle seltsi püüdeile kõigiti aidata kaasa.

Wabariigi 18. aastapäewa Nõmmel peetakse täna õigusrõõmu kõrwa jõnele: kell 10.30 — jumalateenistus kirikutes; kell 11.30 — paraad turuplatsil, kell 12.00 — kontsert-aktused „Wiktoria-Palace'is" ja Rahumäe koolimajas.

Töötülide lahendamise komisjon sõidab Pinti

3. märtsil lahendama läinud suwel tekkinud töötüli. Komisjon katsub sobitada kokkulepet tööandja ja töötajate wahel ja kui seda ei saawuta, siis teeb oma otsuse.

VIKO
Shampoo seep
Tähtis uudis!
See on eriseep juukse ja peanaha eest hoolitsemiseks. Ta ei tekita juukseid määrdiwat „lubja seepi", annab juukstele ilusa loomuliku wärwi ja lülke ja elustab peanaha tegewust.
Proowige tingimata.
Tükk 35 s., mis jatkub pikemaks ajaks.

Protsessid patendeeritud saapatalla pärast

Wõeti patent sääraste saapatallale, millist walmistati juba Peeter Suure ajal

Tallinna ringkonnakohtus oli arutusel protsess patendiseaduse rikkumise pärast. Süüdistuse oli tõstnud Friedrich B a d e n d i e k Eleonora A l l i k u wastu, kes tegewat sääraseid kinga- ja tuhwlitaldu, millele Badendiekil oli patent. Kohtus oli asitdenduseks patenditud tald. Mis iseäraldused sel patenditud tallal siis on, mida teised ei tohi järele teha? Seda katsuti selgitada tunnistajatega. Mõned Badendieki poolt üles antud tunnistajad seletasid, et nemad pole Eestis waremalt sääraste lõikes ja ömbluswiisiga ta du näinud, selle olewat leiutanud Badendiek.

Kaebealuse poolt üles antud tunnistajad aga seletasid, et wiis-kuus aastat tagasi toodud Tschehhoslowakkiast ühte Tallinna ärisse mõned wõi nelirisk ngad, mil olnud sääraseid tallad nagu kohtus olew patenditud tald. Nendest taldadest olnud huwitatud ka mõned Tallinna kingsepad. Wälismaalt toodud Bata kinga ceskujul hakanud ka mõned Tallinna kingsepad sääraseid taldu tegema.

Ekspert Aleksander Lawitski ütleb, et tema on juba 35 aastat kingsepameister, kusjuures ta wõib wäita, et juba õpipoisipõlwes ta walmistanud sääraseid taldu, millele nüüd äkki Badendiek on wõtnud patendi. Patenditud tallal ei ole igatahes mingit uudsust. Ekspert ütleb, et tema on näinud Peeter Suure aegset kinga ning ka sellel olnud säärane tald.

Badendieki wolinik adw. Karro seletas, et mitte Badendiek ise ei ole seda talda leiutanud, waid tem on ostnud selle teiselt, makstes 1100 krooni. Ku üteldakse, et tallal ei ole mingit uudsust, siis wõik sid teised kingsepad tsiwiilprotsessi korras nõuda patendi tühistamist ning alles seejärel nad wõiksid sääraseid taldu teha. Nüüd aga on patent antud wälja nin seda tuleb arwestada. Kaebealuse Eleonora Alliku tegewuse läbi on Badendiek saanud kahju 200 kr., mõistis adw. Karro palus kaebealuselt wälja mõista.

Kaebealuse kaitsja adw. Th. Rõuk ütles, et kaebealusel ei ole waja nõuda patendi tühistamist, kuna sääraseid taldu walmistati kõiajal juba enne patendi wäljaandmist. Tunnistajad on seletanud, et siis pole tegu mingi leiutusega, waid siin on hakatud Batakinga järele walmistama teatud lõike ja ömbluseg taldu. Eksperdi seletus on aga säärane, mis wõtab füüdistusel igasuguse aluse. Kaitsja palus mõistust kaebealuse õigeks ja jätta tsiwiilnõue läbi waatamata.

Ringkonnakohus mõistis Eleonore Alliku õigeks ja jättis Badendieki tsiwiilnõude läbi waatamata.

Samasisulised protsessid olid tõstetud Badendieki poolt ka Karl Raudsepa, Woldemar Alliku, Ma wee Kõrwa, Karl Hansteni ja Johannes Esko wastu. Ka need protsessid lõppesid kaebaja kahjuks.

Hollandis nõutakse töölubasid

Peakonsulaat Rotterdamis teatab: Kuninglikkudes otsustes 14. 9. 34 ja 9. 4. 35 keelati ära wälismaalastele Hollandis teha palgalist tööd ilma erilise loata 44 tööalal. Seda keeldu on nüüd laiendatud peagu kõikidele teistele aladele. Erandina ei nõuta weel mitte tööluba: meremeestelt, kes teeniwad laewadel, mis liiguwad rahwuswahelistes wetes, ning naismajateenijatelt, kes töötawad erakorterites (wõõrastemajades, pansionides, restoranides ja kohwikutes on töötamine ilma loata keelatud).

„Noor-Eesti" kirjanduslikud auhinnad

Eesti raamatu 400 aasta juubeli ta o.-ü. „Noor-Eesti Kirjastuse" 30 aasta juubeli puhu otsustas o.-ü. „Noor-Eesti Kirjastus" panna wälja 1936. aastaks kirjanduslikud auhinnad. Auhindade kogusumma on 600 kr. ja need jagunewad järgmiselt: I auhind 300 kr., II auhind 200 kr. ja III auhind 100 kr.

Auhinnad antakse 1936. a. jooksul o.-ü. „Noor-Eesti Kirjastusel" ilmunud kolme parema ilukirjanduslikn wõi ilukirjandusele lähedase teose autoritele. Teoste hindamist toimetab ja auhindade wäljamandmist otsustab wastaw sõrii.

Wälja antakse kõik auhinnad hiljemalt 24. weebr. 1937. a., s. o. wabariigi aastapäewaks.

BONA PARIM TAIMEVÕI

Hariduslikke loenguid Lõuna-Eestis

1.—16. weebruarini Eesti Haridusliit korraldas Lõuna-Eestis — Tartu-, Wõru- ja Petserimaal — rea wabaharidustöö sõjalisi loenguid ja wabaharidustöökursusi. Osawõtt nimetatud kursustest oli rohkearwuline.

Peale nimetatud kursuste liidu konsulendid oma ringreisul peatasid terwes reas Lõuna-Eesti sel sides, tutwudes nende olude ja tähtsamate wabaharidustöö ettewõtetega. Terwes reas sõitides on wabaharidustöö tegewuses märgata elawat huwi ja intensiiwsuse tõusu.

Ringreisu puhul E. Haridusliidu konsulend d korraldasid kohtadel, kus nad peatusid, loengud, kus käsitlesid lähemalt wabaharidustöö korraldamise küsimusi ning selgitasid raamatu ja eesti kirjanduse arenjulugu, illustreerides ettekandeid walgusplitidega.

Suusaronge ei korraldata

Suusatamisolud rahuldawad

Külmade ilmade tõttu raudteewalitsus erilisi suusaronge ei korralda.

Suusatamisolud on aga üldiselt rahuldawad. Suusatada wõib enam-wähem igal pool. Ainult metsa all on wähe lund. Samuti on kõrgemad mäetipud puhutud paljaks lumest.

Sünnipäewalapsi

Ewald Aaw, helilooja, sündinud 22. weebr. 1900. a. Tallinnas. Komponeerinud rea helitöid.

Dawid Koppel, õpetaja ja kooliõrjanik, sünd. 22. weebr. 1894. a. Kawilda w. Tartumaal. Tartu tiitarlaste gümn. õpetaja.

Märt Laarman, kunstnik ja õpetaja Tallinnas, sündinud 22. weebr. 1896. a. Oisu mõisas Wiljandimaal.

Alma Martin, kodumajandusteadlane, sündinud 22. weebr. 1894. a. Wana-Wändras Pärnumaal.

Paul Siilaberg, õpetaja, sünd. 22. weebr. 1891. a. Räpinas, Wõrumaal. Rafina 6-kl. algkooli juha a a.

Oskar Treilmann, meremees, sündinud 22. weebr. 1881. a. Tudulinna w. Wirumaal. A.-ü. Tallinna Laewaühingu juhatuse liige ja ajakirja „Laewandu'e" wastutaw toimetaja.

Tõnis Jürine, adwokaat Tallinnas, sündinud 22. weebr. 1873. a. Wiiratsi w. Wiljandimaal.

Tõrwa jaosk. politseikomissari kahekordne juubel

Tõrwa jaoskonna politseikomissar Wiktor P ü w i sündis 22. weebruaril 1886. a. Wõrumaal Wana-Antsla wallas talupoe-remehe pojana. Sai algharidusse Wana-Antsla Reidle algkraawi aboitl. õigeusu kihelkonna- ja Jooru ministeeriumi kihelkonna-koolis ja täiendas hiljem oma haridust Walga poeglaste gümnaasiumis. 1907.—1911. a. teenitud Wene sõjawäes Peterburgi sõjawäe-ringkonna suurtükiwäe-walitsuses kus omandas sõjawäeametniku kutse. 1912. aastal, sõjawäest wabanemise järele, astus Wõru maakonna politseiwalitsusse teenistusse, teenides revolutsioonini. Eesti wabadussõjast wõttis osa kaitsewäeametnikuna ja Antsla jaoma komandandina 1919. a. märtsikuunni, kuni määrati 2-se diwisji eesrinna etappi majandusülemaks. Pärast demobiliisatsiooni astus uuesti politseiteenistusse ja määrati Walga maakonna 1. jaoskonna politseiülemaks, kuit toodi 1. oktoobril 1925. a. Tõrwa politsei-komissari kohale.

Taskukino

Härjawõitlejad ja pidalitõbised Hispaania wabadussõjas

Hispaanias on nüüd jälle rõõsafad revolutsioonimeeleolud. Juba jälle põlevatakse kiriku ja kloostreid ning põgenetakse maalt kõik riikmad ja „parempoolsemad" — kes aga kuhugi jõuab. Härjawõitlused on ajendunud mitte wähem temperamendikate revolutsioonilõõmingutega ja on wailuranud tõist rahwa kogu tähelepanu mõneks ajaks.

Siiski mitte täiesti. Seda wõib järeldada loost, mis wäilsmaa lehtede teateil on juhtunud Madridi praeguse kuulsaima toreeroga:

See härjawõitleja oli annetanud enne walimisi parempoolsetele suurema summa kihutustöõde tuludeks. Sest sellised isandad on Hispaanias, kui nad on kuulsad, ka wäga rikkad. Annetuse tõttu ta küll kõige suuremaid sõladuskaste all, et mitte pahandada oma publikut, kellest suuremu osa moodustawad ju pahempoolsete kaldumustega lehtrikud.

Teade toreero poliitilisest annetusest oli aga siiski pahempoolsete lehtede poolt wälja nuhitud. Toreero pidi oma mõtlematu sammu eest maksma kallist: walimiste eelpäewal peetawal härjawõitlusel on areenil hunderiikkud ja pidaboorid rahwa ees härja ärsemel haiomud taga lihutama toreero ennast, sest nad olid meelsusest pahempoolsed. Ka rahwas oli piidunud õnnetut mõõgameest toolide, kiwide ja muu ebasoowitawa warustusega. Läpurk tunginud ka rahwas areenile ja siis on waene toreero põgenenud loomusehult härjatalli, kus ta suletud hängade lahkusse.

Sakse Lehed, kes selle sõnumi toowad, jätawad mõõlmata, kas wõitluseks walmistatud häng ka sealt pääsis eluga. Wõi tuli sellel minna mõne teise, pahempoolsema maalimuuaega toreero mööda alla, mistõttu sel neljajalgsel poleks olnud mõõdagi tulu revolutsiooni eeltoimist.

Igatahes aga ennustasid Hispaania ajalehed sündmusest kui rahwa meeleolu kindlamast peegeldusest, et pahempoolsed wõidawad. Mis ongi niiid sündinud.

Rahwa hääl on jumala hääl — ja jämellikult ka imelik. Seda tunnistab Hispaania ühe teise revolutsioonisündmuse kõõrutamine eelkirjeldatuga: samal ajal kui hafardis rahwas seni annetatud koreero areenilt lõpetas härjalaterisse ja pani seal luku taha, algas ta wabastustööd eiseinmaatus lõhos. Nimelt on nimmatud pidalitõbiste warjupaika, lõõdud maha kõik tõkkumid ja lastud wallale kõik ärnetud tõbised, kes nüüd ei tea, kuhu nad peawad leidma peawarju wõi palukest. Sest kui on juba trabadus, siis olgu kõigil ja elu on armas isegi pidalitõbisteil, kes nüüd enam ei julge tagasi minna warjupaika, mis oleks ju „parempoolne sanam"... Nagu oleks neid suligemud mingisugume wanameelsus.

„Rahust rahwaste wahel"

Prantsuse pedagoogilise ajakirja teatel on ühes Baieri rahwakoolis õrilastele antud kirjutada kiritöö teemal: „Rahust rahwaste wahel".

Patsifism praegu, nagu teada, tähendab Saksamaal sama, mis on isamaa äraandminegi. Ning, nagu näha, ei jää lapsedki selles suhtes maha oma isadest. Baieri koolipoisid on ülalmainitud pealkirja all kirjutanud:

„Rahu rahwaste wahel on ideaaliks, seda ei haiku eitama üksi normaalne inimene. Kuid ideaal on kõrtesjaamatu ja Saksa noorsugu on realistlik... Seepärast ma mõtlen, et rahu rahwaste wahele saabub alles siis, kui Saksa kotkas alistab endale kõik teised kotkad ning seab Euroopas jalule Saksa ülemwõimu, mis rajaneb rassi ülemehelik."

„Meie wana kuningas ütles üksteord: „Rahu — see on jõud." Rahwas peab piidama o m a rahule, aga mitte alistama w ö ö r a l e rahule."

„Lõbus, metsik sõda on rohkem sobiw inimese eneseväärtusele kui istumine kabinetis wõi suan woodis, sugulaste ohete ja silmakirjateenri-pastori õnnistuste saatel... Elagu sõda! Elagu wení! Elagu jõud!"

Ime. Ime. Lapsed ise muidugi pole nende sõjakate meeleolukirjeldustes eest wastutatawad. Kuid weene Euroopa — ja peab seda annetama...

Eo Ipso.

Ülendusi kaitseliidus

Hoolsa ja kiiduwäärt teenistuse eest wabariigi aastapäewa puhul

Hoolsa ja kiiduwäärt teenistuse eest kaitseliidus wabariigi aastapäewa puhul ülendatakse kaitseliidu ülema käskkirjaga järgnevad kaitseliitlased (Tallinna maleswa ülendused on eraldi):

Wanemallohwitserid weltweebliteks: Friedrich Majit — Walga m., Roman Esko — Harju m., Jakob Jakrov, wr. II/3, ja Hans Reier — Pärnumaa m., Nikolai Kurk — Wiru m.

Noorem-allohwitserid wanem-allohwitseridelks: Ernst Noinu — Narwa m., August Hurt — Walga m., Hugo Seersant, Johannes Wuldpakk ja Johannes Loikant — Harju m., August Soover — Järwa m., Kristjan Rattur — Saaremaa m., Andres Klemm ja Juhan Adamson — Pärnumaa m., Boris Pärna (Pribiskin) — Wiru m., Oswald Jõgeva — Wõru m.

Kapralid ja reamehed noorem-allohwitseridelks: kapralid Herbert Jams, August Allik, August Petjer ja Karl Peets — Tartumaa m., kapral Alfred Freimann — ja reamees August Piiss — Tartu m., kapralid Ferdinand Lageda ja Rudolf Helk — Narwa m., kapral Oskar Rõõm — Walga m., kapral Hans Jorlet — Harju m., kapral Martin Pawelts — Järwa m., kapral Jüri Põld ja reamees Paul Mikker Läänemaa m., kapralid Artur Sügis (Sirsalich) ja Wladimir Martinson — Pärnumaa m., kapral Eduard Neidorf ja reamees Johannes Weemann — Wiru m., kapralid Oswald Sool, August Kõll ja Richard Lindenberg — Wõrumaa m.

2. järgu madrus 1. järgu madruseks: Boris Otš — Harju m.

Reamehed kapraliteks: Johannes Toom, Aleksander Kuku, Eduard Palsi, Leonhard Mõistus, Julius Rätsepp, ja Ewald Wirkus — Tartumaa m.; Karl Helk (Elk), Rudolf Türna ja Alfred Ossip — Tartu m.; Wsewolod Russakow, Walentin Kiwimägi, Rudolf Waldman, Heinrich Saaremäe, Nigul Malts ja Eduard Lunnin — Narwa m.; Karl Kirsch, Wiktor Anilane, Johan Jackson, Johan Schimmann ja Aleksander Pawlowitsch — Walga m.; Rudolf Raag — Petseri m.; Johannes Priido, Roman Kuljus ja Ewald Wõmma — Harju m.; Jüri Warm, Rudolf Lepp, Peeter Niimeister, wr. II/3, Elmar Jõeäär (Kuulmann), Jaan Bach, Arnold Puskar, Julius Pääsuke ja Johannes Walbin — Järwa m., Jaan Sassiad, Johan Alves ja Alfred Tõnisson — Sakalamaa m.; Aleksander Ounpuu — Saaremaa m., Aleksander Eirsel, August Tamm ja Aleksander Rannus — Läänemaa m.; August Roosmann, Elmar Sander, Rudolf Pääro, Mihkel Grant (Grandt), Eduard Ehamuram (Kranig), ja Andres Kaints (Kants) — Pärnumaa m.; Wello Junse — Wiru m.; Jaan Ellison, Johannes Ojasild, Jaan Häide, Karl Lahtna, Oswald Paalots, August Kuus ja Ewald Oper — Wõrumaa m.; Aug. Uwik — Läänemaa m.

Pärast allohwitseride auastmes ülendamise katsete sooritamist ja teenistusstaažhi omandamist kaitseliidus ülendati wanem-allohwitseriks noor.-allohwitser Arnold Rõigas vastavate suurkitalgratturi alal — Tartu m.; noorem-allohwitseriks kapral Jakob Neuhaus jalaväe alal — Harju m.; noorem-allohwitseriks reamees Rolf Heinrichsen suurwürkiwäe alal — Tallinna m.

End. kommunist Prantsuse-Wene pakti wastu

Enamlased jatkawad kihutustööd

Pariis, 20. 2. (ETA) Saadikutekojas jatkati täna waidlusi Prantsuse-Nõukogude pakti ratifitseerimise küsimuses. Esimesena wõttis sõna omal ajal kolmandast internatsionaalist wäljaheidetud iseseisew kommunist Doriot, kes oli pakti ratifitseerimise wastu. Doriot seletas muu seas, et enamlased muudawad oma seisukohta wajaduse järele. Parema käega nad kirjutawad alla paktile ja pahema käega nad jatkawad maailmarewolutsiooni kihutustöö juhtimist. Nõukogude diplomaadid, kes hästi tunnewad Prantsuse psühholoogiat, kasutawad osawalt Prantsuse kartusi Saksa wõimaliku kallaletungi pärast. Lõpuks Doriot rõhutas, et mainitud pakt sisaldab sõjaohtu.

Pärast Doriot esines pika kahetunnilise kõnega Herriot, kes kõigiti püüdis kaitsta Prantsuse-Nõukogude pakti ja ümber lükata selle wastu toodud argumente. Kõigepealt Herriot seletas, et tuleb silmas pidada Prantsuse wälispoliitilist julgeolu ja mitte kanda waidlusi sisepoliitilise alusele. Prantsuse-Nõukogude pakt on tõesti kooskõlas Rahwasteliidu paktiga. Oieti on see Prantsuse-Nõukogude-Tschehhoslowakkia pakt, sest Prantsusmaa on wõtnud endale kohustusi ka Tschehhoslowakkia suhtes. Samuti on pakt kooskõlas Locarno lepinguga. Waidlusi jatkatakse teisipäeval.

Tugew maawärin Jaapanis

Tokio, 21. 2. (ETA) Kolmes Jaapani suuremas linnas — Osakas, Nagoyas ja Kobes — tunti täna hommikul kell 10.07 tugewat maawärisemist. Kõige rohkem sai kannatada Osaka, kus maawärin kestis 9,3 sekundit. Kolm töölist, kes paisati korstna otsast, said surma. Maalihisemine nõudis 11 ohwrit. Arwatawasti on weel ohwreid Osakas. Hulk maju on kokku warisenud ja teised on saanud wigastada. Aineline kahju on kindlasti suur. Paljudes kohtades puhkes tuli, kuid piirati warsti. Telefoni- ja telegraafiühendused on katkenud. Puuwillabõrsi awamine wiibis maawärisemise tagajärjel. Nagoyas ja Kobes maawärin on sünnitanud wähemat kahju.

Tulekahi Narwas

Neljapäewa õhtul kella ½7 paigu tekkis tulekahi Narwas, Kiriku tän. 13 asetseva Jakobsoni elumajas. Majas olid külmamud kinni weetorud. Neid püüti sulatada lahti sütega. Kuidagi sattus tuli põranda wahel asetsewasse saepurru, mis wõttis tuld. Onneks nõhti tuld õigel ajal ja selleks muudeti panna piir, enne kui tuli jõudis letwida. Kohale kutsutud tuletõrjel ei olnud õieti midagi enam teha, sest majaelanikud olid jõudnud juba oma jõuga tulekahjaohtu likwideerida.

Mõisnike krediitkassa pantkirjad waraste küüsis

Wüssi wallas mõni sisse Anna Rausi elumajja tema äraolekul. Wargad olid murustanud ukse, peksnud segamini toakraami ja lahkudes wiinud kaasa mitmesugust riidekraami. Raha nad ei leidnud, mida arwatawasti otsisid. Küll aga wiidi kaasa 2000 rubla wäärtuses mõisnike end. krediitkassa pantkirju, mis niiüd tegelikult ei ole enam reaalse wäärtusega.

Wabariigi 18. aastapäewa pühitsemine Wiljandis

Wiljandis toimub wabariigi 18. aastapäewa pühitsemine suurema pidulikkusega kui warem. 28. weebruaril kell 12 päeval korraldatakse „Ugala" teatri saalis aktus, kus õnelech kolonel K. Parts. Aktust kaunistawad Jaani kiriku segakoor ja Sakalamaa maleswa orkester.

24. weebruaril kell 9 toimub kirikukellade helistamine kornidest ja orkestrimäng. Kell 11.30 korraldatakse Wabadusplatsil paraad, millest wõtawad osa kaitsewäeüksused, kaitseliit, noorteorganisatsioonid ja tuletõrjujad. Kell 16.00 peetakse kaks aktust. „Ugala" saalis peetawal aktusel esinewad õnedega dr. J. Wares ja wandeadwokaat G. Talts. Haridusseltsi gümnaasiumi saalis korraldatawal aktusel õnelewad dir. M. Warrik ja Wiljandi ringkonnakohtu esimees J. Tepman. Õhtul füüdatakse linnas ilutulet.

Wiljandi linnawalitsuse täiendamine

Uue linnanõuniku ametisseparck leidis heakskiitmist.

Wiljandi linnawalitsus on arunud seisukohale, et linnawalitsuse töö lihtsustamiseks tuleb ametisse panna üks uus linnanõunik. Linna eelarwe koostamisel wõetigi eelarwesse wastaw summa uue linnanõuniku palgaks. Nüüd on linnawalitsuse suurendamine wastawal pool leidnud heakskiitmist.

Eelolewaks kolmapäewaks on kokku kutsutud linnawolikogu koosolek, kus munsas päewakorras ka linnawalitsuse täiendamise küsimus ja uuele linnawolinikule palga määramine. Kes saab uueks nõunikuks, pole praegu teada. Kuigi see küsimus wilindlasi huwitab. Räägitakse ühest endisest linnawalitsuse tegelasest, kes muide ka hästituntud seltskonnategelane.

Loodetaw ilm

laupäewal, 22. weebruaril.

Keskmise kiirusega põhjakaare tuuli. Suuremat jaolt pilwes. Kohati kerget lund. Kilm wähe nõrgeneb.

Läinud ööpäewa oli 14—23 kr. ja täna hommikul 8—22 kr. külma.

Oõawate raamatute müük areneb hoogsasti

Kirjastused saatsid müügile hulgaliselt wäärtkirjandust

Raamatukauplustes on praegu rohkem rahwast, kui oleme harjunud nägema suurte pühade eel. Kirjastused on ka seekord teinud suurepretsendilisi hinnaalandusi ja saatnud turule wäärteoseid, mida ostetakse õhinaga. Nii on müügil rikkalik kogu Eesti Kirjanduse Seltsi kirjastusel ilmunud raamatuid, alates hinnaga à 10 senti. Wähese rahaga wõib omandada oma ja wõõrskirjanike ilukirjanduslikke wäärteoseid. Tugewasti on esitatud ka teaduslik kirjandus, ajalugu jne.

„Noor-Eesti" kirjastus on saatnud müügile raamatuid 300 eri liigis, hinnaalandus kuni 99½ protsenti. Siis weel „Loodusse", Eesti Kirjanike Liidu, Tallinna Eesti Kirjastu-Ühisuse ja „Tapperi" kirjastuse raamatud. Wolik on seekord rikkalik ja ostuwõimalused soodsad, et kirjanduse sõbrad ei saa mööduda raamatukauplustest.

On tulnud ette juhtumeid, et inimene tuleb raamatukauplusse ja küsib: „Näidake siis niiüd ka tegelikult, kas ja kus need odawad raamatud on, millest leht kirjutab." Ja kui siis ostjale laotakse endisi paarikroonisei raamatuid paariküünne sendiga letile, siis tehakse üllatunud nägu ja ostetakse raamat otsekohe ära.

Pole kahtlust, et käesolew odaw müük raamatuaasta lõpul aitab wiia kirjandust rohkel määral rahwa hulka.

Lapsi käib raamatukauplustes rohkesti, kuna odawamüügil on ju ka õppe- ja lastekirjandus. Toimetusele on teatatud üksikjuhtumeist, kus mõni õpilasperre kuuluw laps on tabatud raamatu näppamisel. Wanemad peatsid hoiatama lapsi eelnähendatud pahe sooritamise eest, sest raamatukauplustesse on seatud walwe ja tabamise puhul tekkinud sekeldused ning häbi kaaluwad palju rohkem kui näpatud raamat, mille hind kas 10 wõi 20 senti.

Tööturg 1.—15. weebruarini

Registreeritud töötute arw kõigis tööbörsides kokku oli k. a. 15. weebruaril 911, neist 304 meest ja 607 naist. Aasta tagasi samal ajal oli registreeritud töötute arw 1759.

Arwates 1. augustist l. a. kuni 15. weebr. s. a. on töödele paigutatud 4306 töötut.

Wahetakitusliku alal registreeritud töötute arw kõigis tööbörsides kokku oli k. a. 15. weebr. 1336, neist 802 meest ja 534 naist. Aasta tagasi samal ajal oli registreeritud töötute arw 1684.

Arwates 1. augustist l. a. kuni 15. weebr. s. a. on töödele paigutatud 5488 töötut.

1.—15. weebr. s. a. oli tööbörsides registreeritud tööpakkumisi 2768, sama aja jooksul rahuldati töö otsides kaudu 1402 tööjõu nõudmist ning 15. weebr. s. a. oli tööbörsides wabade kohta arw 1366, neist 87 nõudmist naistööliste peale ja 1279 nõudmist meestööliste peale.

Awalikel ja tallwistel töödel oli tööl 15. weebr. s. a. mees- ja naistööliste kokku 1435.

Tartu lööb õppemaksu kõrgusega üle riigi rekordi

Õppemaksumäära otsustatud wähendada 5 kr. wõrra!

Tartus on mõnda aega juba kuulda lastewanemate keskel nurinat, et Tartus on keskmoodne ja gümnaasiumide õppemaks kõrgem kui üheski teises koodumaa linnas ja keskuses, kus asuwad keskkoolid. Praegu tuleb Tartus maksa ühe õpilase pealt kooliraha kõigis keskkooles 70 kr. aastas. Nüüd on linnawalitsus uue eelarwe koostamisel läinud wälja põhimõttest, et Tartus tuleb kooliraha suurust wähendada ja nii on 1936./37. a. eelarwesse wõetud keskkoolide õppemaksu senise 70 kr. asemel 65 kr. aastas ühelt õpilaselt. Kui wolikogu selles osas eelarwe heaks kiidab, siis hakkaks kehtima koolides uus õppemaksu määr järgnewast kooliaastast alates.

Siia juure olgu selgituseks lisatud, et ka wähendatud õppemaksu määra juures jääb Tartu ikkagi linnaks üle riigi, kus õpemaks kõige kõrgem ja kus seda weelgi peaks püültama wähendada, sest nii kõrge õppemaks ei ole mete kodanike keskkihi, weel wähem aga waesemate lastewanemate majusjõuga suurugi kooskõlas — ja seega ka mitte loomulik. Ta tu kui koolilinn peaks siin õieti õppemaksu wähendamisega olema teistele linnadele eeskujuks, kuid nüüd on see asi just ümberpöördult.

Ühenduses õppemaksu wähendamisega on otsustatud wähendada ka kehwemate õpilaste õpperahast wabastamise protsenti seniselt 20 protsendilt, millises ulatuses wiimastel aasta el ka õpilasi tegelikult on koolirahast wabastatud.

Wabaduspäewa pidustused Rakweres ja Wirumaal

Tänawune wabariigi aastapäewa pühitsemine kujuneb Rakweres märksa suuremoonelisemaks ja pidulikumaks endisest aastatest. Nii korraldatakse wastawa komitee poolt aastapäewa puhul linnas 14 aktust.

Rakweres korraldatakse 24. weebr. ka paraad. Osa wõtawad kaitsewägi, kaitseliit, noorkotkad ja skaudid. Paraadi wõtab wastu 1. diwiisi ülem kolonel Kruus. Pidulike päewade puhul on ka linn pidurüüs ja majade kaunistamisega hakati juba warakult tööle. Ühistellimisel walmistati linnawalitsuse hoonete kaunistamiseks üle kilomeetri pikkuselt roheliisi wanikuid, peale selle dekoreeritakse aknaid ja pannakse wälja ilutulestikke, milleks linnawalitsuse pool antakse tasuta elektrit.

Kõigiti pidulikuks kujuneb aastapäewa pühitsemine ka Wirumaa suuremates keskustes. Kõikjal on nähtud ette pidustusi ja aktusi.

Rüüstamislaine Hispaanias

Pahempoolsed tungiwad kallale parempoolsetele ja lõhuwad nende asutusi

Kawa koostati pahempoolsete wabariiklaste, sotsialistide ja kommunistide poolt

Hispaania uus walitsus kiirustab oma kawa teostamisega

Madrid, 20. 2. (ETA) Uus walitsus pidas täna oma esimese koosoleku. Pärast mitmete kõrgemate riigiametnike nimetamist walitsus asus üksikasjaliselt arutama walitsusprogrammi, mis juba enne walimisi koostati ühiselt pahempoolsete wabariiklaste, sotsialistide ja kommunistide poolt. Walitsus püüab wõimalikult kiiresti asuda oma programmi läbiwiimisele. Lõpuks walitsus wõttis teatawaks Hispaania Watikani suursaadiku, Pita Romero, tagasiastumise.

Madrid, 20. 2. (ETA) Peaminister Azana pidas täna pärastlõunat ringhäälingus kõne, üteldes muu seas, et 1931. aasta aprillikuus walitud pahempoolsete kogukonnawalitsuste uuesti ametisse seadmisega astutakse esimene samm wiimase kahe aasta sisepoliitiliste üleskohtute heakstegemiseks. Ministeeriumidele olewat juba antud juhtnööre politiilisil põhjusil wallandatud ametnike tagasiwõtmiseks. Walitsus ei asuwat kedagi taga kiusama, kes ei astu seadusist üle. Lõpuks peaminister Azana monitses rahwast korrale, kannatlikkusele ja rahule.

Madrid, 20. 2. (ETA) Monarhistide häälekandja „ABC" kirjutab pahempoolsete wõimulepääsemise puhul, et ta ka edaspidiseks nõuab endale täielikku sõnawabadust õigust. Kesterakonna leht „Anora" juhib tähelepanu walitsuswõimu üllatawalt kiircle üleandmisele pahempoolsetele, mis oli tingitud rahwahulkade poolt awaldatud furwest. Leht on arwamisel, et tõenäolisel edaspidigi pahempoolsete seljataga asuw radikaalselt häälestatud mass surub aegajalt läbi oma nõudmised. Wabariikliku tsentrumi „El Sol" rõhutab praeguse poliitilise seisukorra õigusliikust, mis täiesti wastawat rahwa tahtmisele. Peaminister Azanaga olewat walitsuse ettetsiq asunud kogenud, õiglane, autoriteetne ja poliitiliselt mõjutamatu isik, kes rahwa kirg.dele esitab wajalist wastupanu. Pahempoolsed lehed wõidurõõmustewad pahempoolsete wõidulepääsmise puhul. „El Liberal" nõuab walitsuselt terawat kontrolli jesuiitide tegewuse üle, kes wiimase kahe aasta jooksul Hispaanias jälle ausse olewat tõusnud.

Madrid, 20. 2. (ETA) Kogu Hispaanias walitses suur waimustus pahempoolsete wõidu üle parlamendiwalimistel. Uus peaminister Azana lubab anda amnestia 30.000 poliitilisele wangile ja pagulasele, kes wõisid oma 1934. aasta mässust. Uus parlament tuleb kokku 16. märtsil. Tema esimeseks ülesandeks on amnestiaseaduse wastuwõtmine.

Autonoomia Kataloniale

Madrid, 21. 2. (ETA) Peale amnestia Azana programm sisaldab weel kolm tähtsat punkti, nimelt: autonoomia Katalo[illegible] kade alammäära kindlaksmääramine [illegible] tele ja asundustalude tagasiandmine. Olgu meele tuletatud, et mõõdunud osa wõõrandatud maid mõisnikele [illegible] poljud asunikud olid selle tagajärje[illegible] oma asundustaludest lahkuma.

Rüüstamislaine Hispa[illegible]

Madrid, 21. 2. (ETA) Kogu Hispa[illegible] raskeid wäljaastumisi parempoolsete was[illegible] linnas päätid wangid põgenema. Meeleta[illegible] hul oli raskeid kokkupõrkeid politsei ja paher[illegible] hel, kusjuures wiis isikut on saanud surma[illegible] wata, neist üks raskesti. Ferrolis, Huelw[illegible] ja mujal rüüstati katoliiklaste ja faašistl[illegible] maju, mille järele need süüdati põlema. [illegible] dati põlema ka üks kirik. Aeijas puhkes [illegible] mäss. Sinna saadeti tugewaid politseiõi[illegible] korda uuesti jalule seadma. Alicantes pää[illegible] ühe parandusmaja kaswandikud. Nende j[illegible] litsei poolt sai kaks kaswandikku surma ja [illegible] haawata. Oviedos rahwahulk tungis wang[illegible] bastas 900 wangi. Wangide wabastamis[illegible] linnades. Cordobas tungiti parempoolsete [illegible] Nende mõõbel kanti tänawaile, kus ta süü[illegible]

Jõmusid kaua oodatud

J. Luiga

Poliitilised päevamured

I ja II

J. Vahtra kaas

I köite hind Kr. 3.75

II köite hind Kr. 3.50

«Poliitilised päevamured» sisaldavad J. Luiga poliitilisi artikleid a. 1918 1926. Neis sisukais kirjutusis J. Luiga ei käsitle mitte ainult kodumaa poliitilisi sündmusi, vaid ka tolleaegsed üldeuroopalised poliitilised lainetused leiavad siin elavat ja omapärast kä itlust.

O.-ü. „Noor-Eesti Kirjastus" Tartus.

Ülendusi Tallinna malewas

Wabariigi aastapäewa puhul ülendati hoolsa ja kiiduwäärt teenistuse eest:

weltweebliks wan. Mikk Woldemar,

noorem-allohwitseriks kapralid ja reamehed:

Kapral Dunkert, Alber; kapral Konin, Elmar; rms. Holmberg, Hans. Reamehed — kapraliteks: Pölendit, Edmund; Pakwe (end. Parmen), Jaan; Lehes Alber; Õõpik, Adolf; Adamson, Maks, Laast, Roman; Mahoni, Harald; Mätas, Eduard.

§ 2. Pärast allohwitseride auastmes ülendamise katsete sooritamist ja teenistusstaažhi omamist kaitseliidus ülendatakse n-allohwitseriks — reamees Heinrichsen, Rolf — suurtükiwäe alal.

Tallinna malewast heideti wälja jäätwalt 11 meest

Kaitseliidu Tallinna malewa pealiku käskkirjaga heidetakse wälja jäätwalt kaitseliidust järgmised isikud:

Sadama malewk.: Ernst Augusti p. Kiaas, sünd. 1. 1. 1901. 2) Aleksander Aleksandri p. Kesker, sünd. 11. 7. 1901.

Põhja malewk.: 3) Woldemar Priido p. Waa, sünd. 9. 11. 1894. 4) Johannes Hansu p. Birkenfeldt, sünd. 24. 12. 1905. 5) Johannes Jaani p. Murumägi, sünd. 16. 5. 1896.

Lõuna malewk.: 6) Kurt Augusti p. Warres, sünd. 20. 7. 1897.

ükf. eskadronist: 7) Juho Isaki p. Juhola, sünd. 18. 8. 1898. 8) Eduard Otto p. Pajuste (end. Weidenbaum), sünd. 18. 9. 1906. 9) Bernhard Antoni p. Hawam, sünd. 28. 12. 1904.

ükf. sidekomp.: 10) Johannes Jaani p. Waldmann, sünd. 28. 6. 1896. 11) Arnold Joosepi p. Elemts, sünd. 13. 8. 1909.

Eesti poksiläd Soomes

Helsingi, 21. 2. (ETA) Eile awati suures meesthallis „Helsingin Waimailijate" 10. aastapäewa puhul korraldatud pokswõistlused, mida jälgis umbes 2000 pealtwaatajat. Wõistlustest wõttis osa üks Eesti, üks Ungari ja kaks Soome meeskonda.

Soome lehed kirjutawad kiitwalt Eesti ja Ungari meeskondade esinemisest. Nii kirjutawad „Helsingin Sanomat" munsees: Eriliit tähelepanu äratasid eile eestlased, kelle edusammud poksis on ainulaadsed. Nimed, nagu Freimuth, Seeberg, Stepulow ja Salong, tõendawad, et poks seisab Eestis õige kõrgel tasemel.

Eestlaste tulemused olid eile järgmised:

Kärbeskaalus Soome wanameister Dickman wõitis pärast nõrka wõistlust eestlase Westi.

Kuld-kaalus wõistlesid eestlane Freimuth ja soomlane Lumilahti. Freimuth üllatas oma wastast kiire tempoga. Ta löi Lumilahti teisel ringil kuni lahekfani põrandale. Hiljem Freimuth löi soomlase teiskordselt põrandale, mille järele wahekohtunik kuulutas Freimuthi wõitjaks. Samas kaalus ungarlane Kubinyi wõitis eestlase Kübi punktidega 3:0.

Sulgkaalus kujunes eestlase Seebergi ja soomlase Karlsfoni waheline wõistlus õhtu parimaks. Karlsson wõitis eestlase punktidega 3:0. Esmakordselt on ühel soomlasel õnnestunud wõita Seebergi.

Kergekaalus eestlane Stepulow wõitis soomlase Miettise punktidega 3:0.

Esmakordselt on ühel soomlasel õnnestunud wõita Seebergi.

Kergekeskkaalus soomlane Ahlberg wõitis teises ringis eestlase Kaaritsi, kes tunnistati kaotajaks madallöögi pärast.

Keskkaalus eestlane Raadik wõitis soomlase Syrjäse, lüües soomlase esimeses ringis põrandale.

Poolraskekaalus soomlane Koiwonen wõitis eestlase Salongi punktidega 3:0.

Wõistlused lõpewad täna.

Euroopa uus poksimeister kärbeskaalus

Lyon, 20. 2. (ETA) Prantsuse kärbeskaalu poksimeister Decivo wõitis Euroopa meistrit helweetslast Maurice Dubois'd neljandal ringil tehnilise knockoudiga, pärides seega Euroopa meistri tiitli.

Paraguays loodi uus walitsus

Endised ministrid wahi all

Asuncion, 21. 2. (ETA) Kolonel Franco moodustas uue walitsuse. Kõik endised ministrid, peale ühe, ja paljud wana korra pooldajad on mereministeeriumis wahi all.

Jääolud endised

Täna hommikul jõudis Tahkuna alla auriis „Waasa" ja kuna ta nägi ees tugewat jääd, palus ta raadioteel jäämurdja abi. Talle saadeti wastu „Tasuja", kuid wahepeal oli „Waasa" omal jõul jõudnud juba Wahemadalani, kust suuremate takistusteta pääsis Tallinna sadamasse.

Öösel jõudis Tallinna ka jäämurdja „Jüri Wilms". Laew on tugewasti jäätanud, kuid kõigiti korras.

Jääolud merel on endised. Kuni aga ei oodata ilma muutust ja tuule pöördumist, siis on raske ennustada, mida toowad lähemad päewad.

Tugew torm Norras

Liiklemine seismas.

Oslo, 20. 2. (ETA) Lõuna-Norras möllab tugew lumetorm, mille tagajärjel on seismas peagu kogu liiklemine. Rannalacwad külmasid jäässe. Mitmes kohas jäi rongide liiklemine seisma. üks kiirrong jäi lumme kinni. Temale appi saadetud rongi tabas same saatus.

Hammerfesti läheduses jäi neli poissi 300 meetri pikkuse ja 100 meetri laiuse lawiini alla. Seejuures sai kaks poissi surma ja kaks haawata.

Tänane intervjuu

Raamatukogud wajawad wärsket kirjandust

Linnawolikogu määras Tallinna kesk- ja haruraamatukogudele 1000 krooni.

— Milleks kasutate selle raha? küsitlejime keskraamatukogu juhataja hra Sibulit.

— Kulub peamiselt köitekuludeks ära. Köitekrediit oligi 1. weebruariks juba läbi. Oleme laenutanud raamatuid juba 13 aastat, igal aastal langeb üsna kõlbmatuks muutunud raamatuid 300 ümber wälja, teiste iga tuleb pikendada köitmisega. Mõni raamat kannatab wälja kuni kolm köitmist.

— Ega lugejaskond wist wäga ei hellita raamatuid?

— See ongi see wiga, et raamatuid ei hoita. Mitte üksi seda, et laenutatud raamatud tuuakse määritult tagasi, waid nende kallal tehakse isegi kõwasti kääritööd. Lõigatakse wälja pilte ja huwitawamaid kohti. Eriti kannatawad kääritöö all spordi- ja perekonnalehed. Raamatuserwadele kirjutatakse märkmeid, et ka kaaskodaniaud wõiksid imetleda raamaturikkuja „waimuterawust". Nüüd olen teinud korralduse, et ametnikud katsuksid selgitada kääritöölisi, et neilt nõuda rikutud ajakirjade wäljamaksmist. Ajalehtede saalis tehti warem ka wäljaloikeid ajalehist, aga pärast seda, kui üks wäljaloikaja tabati ja anti kohtu kätte, on kääritöö ajalehtedesaalis wähenenud.

— Muid ulakusi lugemissaalides ei tehta?

— Uldiselt käitub publik korralikult. Noh, mõnikord wäikesi wempe juhtub. Kord üks koolipoiss sooritas triki rahakotiga. Triik seisab selles, et rahakott pannakse põrandale, must niit küljes. Hakkab keegi niiüd rahakotti wõtma, siis tõmmatakse rahakott säuhti niidiga ära ja poisud turtsuwad naerda. Wõtsin poisul kraest kinni ja lasksin teha ta isiku kindlaks.

— Kuidas kasutatakse käsiraamatukogu?

— Kohkesti. Samuti noorte lugemistuba.

— Mis ajast peale leidub raamatukogu arhiiwis ajalehti?

— Neid on 1917. a. Mõned ka juba waremast ajast. Käesolewast aastast peale paneme arhiiwi kõik ajalehed, ka prowintsi lehed. Samuti säilitame ajakirju. Kewade poole saame awarad arhiiwiruumid oma maja keldrikorralt.

— Mis raamatukogunõidajate ühingus uudist?

— Asja oli ühingu peakoosolek, kus otsustati pöörata palwega wabariigi walitsuse poole, et raamatukogudele määratud krediiti suurendataks. Enne kriisiaastaid said raamatukogud riigilt 50.000 krooni, nüüd ainult 16.000 krooni. Suurendatud toetus wõimaldaks muretseda raamatukogudesse raamatu-aastal ilmunud uudisteoseid. See looks uut elewust raamatukogude tarwitamisel. Wiimased aruanded näitawadki juba mõnes kohas lugejate arwu wähenemist, mis ka loomulik, sest kogus leiduwad raamatud on loetud läbi ja uusi pole juure muretsetud. Raamatukogude täiendamine on siis hädawajaline.

— Raamatukogunõidajate kaader?

— Praegu on juba 40 protsendi ümber kutselisi raamatukogunõidajaid. Läinud aastal korraldati ekstamid. Esimese järgu raamatukogunõidajalt nõutakse ülikooli haridust.

Nõudke I.P. märg[illegible]

leiba, saia, sepikut ja p[illegible]

rantsi-peen'eiba, need on m[illegible]

puhtasti valmistatud ja kõrgevää[illegible]

Saadaval toiduainetekauplustes

Leivatööstus I. Pert[illegible]

Liivalaia [illegible] telef. [illegible]

Mitte blankowolitu[illegible]

Prof. E. Ein ütles oma raadiokõnes:

Arwestades rahwuskogu isikliku koosseisu mise alustega, wõime kindlasti loota, et s[illegible] wad isikud, kes, olles suuremalt osalt otse [illegible] walitud ja seega otsesed rahwa waadete esi[illegible] saadetud kõige mitmekesisemate asutuste po[illegible] esindades kõiki meie riigis alelewaid majan[illegible] tuuriliisi ja aatelisi huwisid, sundawad koo[illegible] tega luua meile põhiseaduse, mis oleks pariin[illegible] põlw üldise luna wõiks. Kuid mitte blank[illegible] pea rahwas andma rahwuskogule, waid eri[illegible] findlate juhtnööridega, mis on wäljendatud [illegible] tulele tulewas otsuses. Juhtnööride seas, [illegible] Eesti jääb rahwawalitsuslikul alusel walits[illegible] bariigiks jne., on eriti rõhutatud üks põhimõ[illegible] arwates peab kujunema õnnelikemaks laher[illegible] riigikorra uuestiloomisel. Ja see on nimel[illegible] walitud riigipea ... walitsuse ning lahekoj[illegible] esinduse tasakaalustatud koostöö. See t[illegible] rahwuskogu poolt wälja töötatawas põhis[illegible] walitsema tasakaal üheset küljest riigipea ([illegible] riigiwanem) ja walitsuse ja teisest küljest [illegible] wahel. Seni see tasakaal puudus. Esimes[illegible] ajal puudus riigikogu ülewõimu tõttu, prae[illegible] riigiwanema kõikwõimuse tõttu. Selle tag[illegible] esimese riigikorra kriis, kuna praeguse põhi[illegible] lise maksnehakkamisega wõiks aga oodata [illegible] masolu kriisi, sest kui kaua püüsime wastu [illegible] õõtsuwatele tormidele, kui me kaotame om[illegible] lnse, seaduse ja wabaduse, millele me riigi[illegible]

Briti ülemkojas nõutakse wasteliidu reform[illegible]

Genfis loodagu kolm n[illegible]

London, 19. 2. (ETA) ülemkojas l[illegible] endine Briti suursaadik Roomas, soowitas R[illegible] põhikirja muutmist, et Rahwasteliit wõiks [illegible] samaks. üheks Rahwasteliidu põhikirja p[illegible] wat, et kõik riigid Rahwasteliidus on otse[illegible] ühesõgusikud, waatamata nende sõjalisi[illegible] moraalsete põhimõtete erinewusele. Teise[illegible] on see, et riikidel on jätud piiramata wab[illegible] liitusid teiste riikide isoleerimiseks ja ti[illegible] Rennell tegi ettepaneku, mis näeb ette ko[illegible] loomise Genfis. üks nõukogu loodagu E[illegible] Ameerika ja üks Aasia jaoks. Aafrika küs[illegible] jääda esialgu lahtiseks.

Wälisasjade alamriigisekretär lord St[illegible] tas: Rahwasteliit ei oma kaugeltki seda pos[illegible] meie temale soowime. Neli suurt riiki — [illegible] Saksamaa, Jaapan ja Brasiilia — seisawa[illegible] Rahwasteliidu. See asjaolu nõrgendab wäg[illegible] iga aktsiooni, mis Rahwasteliit wõtab ette. [illegible] Rahwasteliidu reformeerimiseks lähtuwad [illegible] hest seisukohast. üheks leiawad, et Rahwast[illegible] tused on liig koormawad, ja seepärast tuleks [illegible] wasteliidu põhikirja. Teised arwawad, et R[illegible] wõim ei ole küllaldane, ja seepärast tuleb [illegible] suurendada. Rahwasteliidu põhikirja mun[illegible] aga Rahwasteliidu nõukogu üksmeelsel ots[illegible] wasteliidu täiskogu enamuse heakskiitmist. [illegible] Briti walitsus ei ole seni kaalunud mingi[illegible] Rahwasteliidu põhikirja muutmiseks.

Ettepaneku kohta, et Rahwasteliit jagata[illegible] desse mandrite järgi, lord Stanhope ütles. [illegible] paneku poolt õnelech palju kaalutlusi. Wõi[illegible] et riigid, kes seni on jäänud oemale Ra[illegible] olekfid nõus ühinema sedalaadi regionaalse[illegible] Kuid teisest küljest on ka palju kaalutlusi se[illegible] wastu. Silmas pidades kõiki neid raskusi [illegible] sus ei kawatse praeguses seisukorras soowito[illegible] teliidu põhikirja muutmist, ütles lord Stan[illegible]

Briti uued peekonikwo[illegible]

London, 20. 2. (ETA) Kaubat[illegible] teerium awaldas peekoni sisseweoks[illegible] ajawahemike kohta 12. kuni 25. n[illegible] ja 26. weebruarist kuni 30. aprillini [illegible] maadele (kõik arwud on tsentnerite[illegible] 122.564—585.649, Holland 18.336[illegible] Poola 15.345—73.321, Rootsi 907[illegible] Leedu 5694—27.208, Eesti 15[illegible] Soome 819—3689, Läti 1433—64[illegible] kogude Liit 1740—7840.

Daani wõib peale selle sisse wed[illegible] 6888 dopeltsentnerit peekonit 1935. a[illegible] dujäägi arwel.

*

Nagu sellest teatest selgub, jääb E[illegible] te endiseks. See teeb wälja 768 si[illegible] kohta.

Jaapan suurendab gar[illegible] Põhja-Hiinas

Tokio, 20. 2. (ETA) Lehtede [illegible] tetakse Jaapani garnisonid Põhja-H[illegible] kordseks. Harbiini saadetakse kaks [illegible] Tsitsikari üks diwiis.

Kohalikke teateid

Kellel puudub weel nimeline tunnistus rahwahääletuseks?

Hääletusmaterjalid Tallinnas on koju kätte kantud kahel korral. Leidus ometi kodanikke, kellele ei saadud nimelist tunnistust kätte anda. Need on alatised elukorteri wahetajad, kes ei hooli ka jaoskonnas registreerimisest. Sarnaseid isikuid pole üles leitud. Ka on jäänud ilma mõned ajutised äraolijad.

Nimelisi tunnistusi saawad need isikud kuni walimise eelpäewa õhtuni linna statistikabüroost. Walimispäewadel ei õienda büroo mingisuguseid nimekirjasse puutuwaid asju, sest hääletajate nimekirjad on laiali saadetud walimisjaoskondadesse.

Walimisjaoskondi on endiselt 22. Need asuwad endistes ruumides, wälja arwatud S. Tartu maanteel Luteri lastekodu, misfuqune jaoskond wiidi Lasnamäe algkoolimajasse.

Linna eelarwe anti komisjoni

Linna eelarwe on esialgselt koos ja anti eille eelarweekomisjonile läbiwaatamiseks. Korralises osas wördub eelarwe eäesoleva aasta omale, kuna erakorralised kulud on märkimisväärsemad. Selle põhjustajaid mitme uue ehituse püstitamised, nagu Jõuwewee tän. koolimaja.

Toiduainete hinnad turul kõwenewad

Pakasega on wäga tüüpiline tuna turule juurwilja, lanamunne jne. Ei ole siis ime, kui nende aineste hinnad põrutanud. Rahwas wajab füüsiliselt, aga kaupa on wähe. Juurwili pakutakse veel paipade alla, samuti ka lanamunnad, aga pikapeale kipub külm kallale ja riskib toiduaine.

Ka takistab külm kalapüüki merel. Silgu kg-st küüsitakse 32—35 senti, mõnda kalasorti pole turul üldse müügil.

Kütkepuid maamehed toowad linna ja saawad niiid koormast 6—8½ kr. Rahwas ostab, sest külm on kuri kubjas.

Linna tööbörsis

oli 16. weebr. töötuid 311, tööwahetalituse kaudu töötuid 662. Wabu töökohti jäi meestele 14 ja naistele 65.

Kontsert-aktuse

korraldawad Pelgulinna Heakorra ning Kaunistamise Selts ning „Oma Kolle" täna õhtul k. 7 Pelgulinna algkooli saalis. Kawas muusikalisi ettekandeid ja selgituskõnesid rahwahääletusest.

Kaitseliidu Tallinna malewa orkester

pühitseb laupäewal, 22. weebr., oma 11-dat aastapäewa. Sel puhul korraldatakse õhtul k. 20 kaitseliidu wõimlas kinnine kontsert-ball, kus orkester esineb Fr. Tammari juhatusel.

Leinbüroosse toodi

peenrahakott wõtmega, naisterahwa käeuur ja -wõru kollasest metallist, 2 wõtit kimbus, tõukekelk ja monogramm „ETO".

Kaotustest registreeriti: 20 kr. lahtist raha, kuldkäekett, 2 meetrit willast riiet ja muid wähemaid asju.

Wangistwabanewate ja nende laste toetuseks

on laupäewa õhtul Laial t. nr. 1 asjade-loterii. Loosi hind 20 senti. Mängib wangla-orkester. Loterii toimepanijaks on Tallinna ja Harjumaa Wangidehooldamise Selts.

Konsistooriumi otsuseid

Koguduste raamatukogude komisjon

Konsistoorium walis koguduse raamatukogude komisjoni: esimees: asessor J. Aunwer, liikmed: dir. L. Raudkepp ja mag. K. Tiit. Komisjoni ülesanne on wälja töötada koguduste raamatukogude jaoks ühtlane kodukord ja koostada soowitawate raamatute nimestik.

Halliste kogduse õpetaja koht waba

Konsistoorium otsustas Halliste õpetaja koha wabaks kuulutada, nagu seda soowis ka Halliste koguduse uus nõukogu. Ülesandmise tähtpäewaks kandidaatidele konsistoorium määras 20. märtsi.

Kand. min. Oskar Kodrese

proowiaasta konsistoorium otsustas tunnistada õpetatuks ja ordineerida ta Tartu Maarja koguduse õpetaja A. Wöhrmanni isiklikuks adjunktiks.

Op. Jaan Audowa

on määratud piiskopi otsusega Kärdla ja Pühalepa koguduste asetäitjaks õpetajaks, wabastades tema õp. J. Treumanni isiklikku adjunkti kohalt. Op. J. Audowa on sõitnud juba määratud kohale.

Kiriku wikaaröpetaja P. Koppel,

kes waliti 30. jaan. 1936. a. Tallinna Kaarli koguduse diakoonõpetajaks, kinnitati nimetatud koha'e, wabastades tema kiriku wikaardõpetaja kohalt.

Järwa-Madise kogduse organistiks

konsistoorium kinnitas Leida Orgo.

Mõne reaga

Piduliku kontsert-aktuse korraldab Tall. Töölismuusika Ühing pühapäewal, 23. weebr., k. 12 päewal wabariigi aastapäewa puhul kino „Grand-Marinos". Aktusel esinewad: Olli Tallmeister — sopran, H. Sõets — wiiul, ühingu segakoor ja sümfooniaorkester. Kõneleb rkl. A. Oinas. Kontsertosa päewa'õhtse eestlaraa. Juhatawad N. Goldschmidt ja P. Presnjakow. Sissepääs kõigile waba ja tasuta.

Uued trammiwagunid automaat-kaitserauaga

Eile käiku lastud uued trammiwagunid Pärnu maantee liinil on warustatud mitme uuendusega.

Tähtsaim neist on automaat-kaitseraud, mis wältib inimeste allajäämise. Waguni otsa alla on seatud restitaoline ehitus, see on eespool kaitseraua-labidat. Kui waguni ette satub inimene, loom wõi mõni suurem ese ja puutub wastu esimest resti, awab see mehhanismi, mis hoiab ülal tagumise labida. Labidas wajub filmapilkselt maha ega lase rataste alla allajääjat, waid korjab selle üles enese peale.

Teine uuendus on wagunijuhi huwides. See on esiklaasipuhastaja, nagu see autode juures on ammugi tarwitusele wõetud. Wihmaste ja tuisuste ilmadega, samuti ka külmaga, kus klaas kipub härmatisega kattuma, pannakse klaasipuhastaja liikuma. See hoiab klaasi puhta ja trammijuhil on alati näha sõidusuund ja roobastik.

Kolmandaks on uued wagunid warustatud tugewa kaitserauaga. Kuna meil liiklemine järjest kaswab ja minewikus nii mitugi korda teised sõidukid on trammiga kokku põrganud, siis kaitseb raud waguni küljeplaate wigastuste eest.

End. realistid olid koos

Neil päewil peeti Tall. realkooli wilistlaskogu peakoosolek rohkearwuliste osawõtjatega. Esitatud aruanded kinnitati ühel häälel. Juhatusse waliti: adw. E. Tikenberg, w.-ltn. K. Linneberg, kpt. H. Sarmiste, E. Roost, A. Wikat, K. Maramaa ja H. Habel. Lähemal ajal kawatsetakse korraldada kõikide end. realistide kokkutulek.

Kapten Irwe soomusronglaste selts

pidas aasta-peakoosoleku 20. weebr. Tallinnas. Koosolekule oli ilmunud rohkel arwul soomusronglasi, eesotsas soomusrongide looja admiral J. Pitkaga. Koosolek oli wäga asjalik ja üksmeelne. Kinnitati eelmise aasta aruanded ja käesoleva aasta tegewuskawa ja eelarwe ning toimetati waltimisi. Koosolek üksmeelselt otsustas pöörduda kõigi oma wabadusõjaaegsete lahingwendade poole awaliku üleskutsega aidata kaasa, et rahwahääletusel kõik riiklikult mõtlewad hääledigusliikud kodanikud hääletaksid rahwuskogu kokkukutsumise poolt. Juhatusest ja rewisjoni-komisjonist wälja langenud liikmed waliti tagasi. Juhatuses on: esimees — major P. Willemi, liikmed — kol.-ltn. O. Kurwits, ref.-kpt. W. Arak, kapten J. Peiker, ref.-lipnik A. Uustal ja R. Unt; tagawaratliikmed — ltn. N. Olem ja J. Roosileht. Saadeti terwitustelegrammid riigiwanemale ja kaitsewägede ülemjuhatajale.

Peale koosolekut rääkis kontradmiral J. Pitka esimese soomusrongi formeerimisest. Kõnet kuulatti suure huwiga. Kõnele järgnes omawahelise kooswiibimine, mis kestis hilisööni.

„Eesti Turist" korraldab tänawu 35 ekskursiooni

Ühing „Eesti Turist" korraldab kättejõudwal hooajal 35 ekskursiooni.

Kodumaa-sõite autobusel on 9. Sõidetakse Petseri, Keila-Joale, Neeruti mägedele, Warbola linnusele, Pühajärwele, Noarootsi, Wiru rannikule ja septembris Loksale, mis oleks n.-n. „seesiõit".

7-päewane kodumaa-ringsõit on juuli kuu keskel.

Autobusi sõidetakse wälismaale 7 korral, nimelt: Pariisi messile, Budapesti, Hispaaniasse, Balkanile, Berliini olümpiamängudele ja jõgisel Ateenasse.

Laewasõite on kawas 19.

Stokholmi tehakse 8 reisi suwe jookul, Helsingisse samuti 8 reisi, Norra 1 ja Soome-Petsamosse 1. Peale selle ringsõit Soomes: Helsingi — Sawonlinna — Imatra ja tagasi.

Perekonnaseisuameti teateid

Abiellumisi: Aleksander Sang ja Liisa Tatter; Heinrih Machtus-Hirson ja Anna Rõbak; Werner Wellbach ja Tatjana Scharapow; Ottomar Liliendahl ja Meeri Inter. Kokku 4 paari.

Sünde: Iwan ja Anastassja Raigi poeg Kaljo; Nikolai ja Jenny Piiseli poeg Kaljo; Aleksander ja Liisa Sanga poeg Olew; Rudolf ja Hilda Wäärsi poeg Aawo, Ernst ja Alwiine Raua poeg Wäinu; Karl ja Ludmilla Osolini tütar Malle; August ja Magda Pirkeri tütar Eha. Kokku 7 last.

Surma: Liisa Kreuks, 80 a. wana; Ann Pitmann, 82 a. wana; Sophie Skidenko, 80 a. wana; Anna Kasewits, 71 a. wana; Albert Ulemann, 62 a. wana. Kokku 5 juhtumit.

Uus wandeadwokaat Tallinnas

Kohtukoja üldkogu istungil wannutati neljapäewal wandeadwokaadiks õigusteadlane Leo Parre. Parre on sündinud 2. juulil 1905. a. Tallinnas. Läbis kaubanduskoolis ja lõpetas Tallinna kolledžhi. Tartu ülikooli õigusteaduskonna lõpetas cum laude 1929. a. 1930. a. alates tegutsenud wandeadwokaadi abina Tallinnas, olles muuseas 1931. a. saadik a.-s. O. Kilgase juures juriskonsuldiks.

Apteekide öötöö

Reedel wastu laupäewa: Suur-Pärnu apteek — S. Pärnu mnt. 22, tel. 463-21; E. Matsoni apteek — Niguliste tän. 5, tel. 436-06; E. Thubergi apteek — W. Pärnu mnt. 21, tel. 459-54; E. Urmi apteek — W. Tartu mnt 28, tel. 308-55; R. Wallneri apteek — Narwa mnt. nr. 24, tel. 304-27.

Wasakul — linnapea J. Soots awab trammiliini rahwuswärwi lindi läbilõikamisega. Paremal — rahwamurd awamistalitusel W. Roo krantsi tänawal.

Badoglio ränk löök neegusele

„Hambuline" front. — Esimene europalik lahing lõppes neeguse parima wäe lüüasaamisega. Badoglio saatis lahingusse ainult walged wäeosad. — Ras Kassa ja ras Sejum tagalast ära lõigatu. Kuulujutud neeguse põgenemisest. — Abessiinia raske seisukord

Kuni wiimaste päewadeni teatasid mõlemad pooled — nii itaallased kui abessiinlased — oma edust Ida-Aafrika põhjafrondil. Ja muutus tõesti raskeks saada ülewaadet, mis seal õieti lahti on ja kummal on õigus. Addis-Abeba, häirituna Graziani salgamatust edust hiljuti lõunafrondil, pani nüüd pearöhu põhjafrondile. Badoglio, omakorda tiiwustatud Graziani saawutustest andis juba jaanuari lõpul esialgse katselõõgi ras Kassale — rohkem küll wastase algatuse segamiseks ja ennetamiseks.

Siitpeale itaallastel tuli kaks nädalat end pingutada,

et frondile wähegi frondi nägu anda:

wäerind oli äärmiselt fikt-sakiline, ühes kuristikus ulatusid itaallaste eelpostid abessiinlaste seljataha, teisal asetsesid samal wiisil abessiinlased. Sellest tulenesid siis kõik abessiinlaste teated „Makalle ümberpiiramisest" ja kuni 100 kilomeetrini lahkuminewad andmed wastaspooltel enda eelwägede seisukohtadest. Üksikutes orgudes asetsewad, teineteise seljataha ulatuwad wastaste wäekoondised ei saanud wastasega paremagi tahte juures kokku puutuda — wahepealsed mäeseljandikud ei wõimaldada seda. Nii wõitlesid itaallaste askaarid kuni wiimase ajani Tembieni kõige lõunapoolsemates orgudes, kuna, näiteks, ras Ayellu teisi pikiorge kaudu juba haakas lähenema Azumile. Nii siis ei saanudki olla juttu ühest, waid

mitmest, iga wäeüksuse frondikesest omaette.

Itaallastel tuli nüüd front uuesti jalule seada, et saada wõimaluse uuteks operatsioonideks. Selleks neil kuluski weebruari esimene pool ja saawutati see abessiinlaste etteulatuwate „frondihammaste" liikideerimisega uute, Itaaliat ja Tripolisest toodud wägede abil.

Addis-Abebas wõidi ju neid üksikute wäeosadewahelisi lööminguid nimetada ka lahinguiks, worisemaiks selles sõjas. Abessiinia wäejuhatusele wõisid lahingutena tunduda ka nende üksikute wäekoondiste kallaletungid itaallastele kitsastesse ja orgudes, kus nad ehk waheset häwitasid nii mõnegi itaallaste woori ja wäesalga. Kuid

üksi Euroopa strateg selliste heitlust ei nimeta sõjaks ega ta lööminguid lahinguteks,

— see oli waid guerillawõitlus suremas ulatuses, niisugune wõitluswiis, millest abessiinlased ise kõige rohkem lugu peawad ja millele nad on kõige kohasemad oma temperamendilt, relwastuselt ja wäljaõpetamatuselt. Itaallased muidugi sellest piiiawad hoiduda ja nüüd marssal Badoglio andiski abessiinlastele

esimese „europaliku" lahingu,

mis on lõppenud itaallastele suure eduga ja nende wastastele samasuure kaotusega.

Badoglio on põhjafrondil wõtnud kasutusele sõjawiisi, mis kindral Grazianile lõunas on toonud suurt edu juba warem: anda wastase üksikarmeedele purustatawaid lööke, hästikoondatud wäerusikate, ülcolemate formatsioonide poolt. Seni on selleke olnud takistuseks liigselt tsentraliseeritud juhtimine, mis tõi esile teatawa tardumise. Kuid just Abessiinia maastikus wajatawad üksikute wäekoondiste juhatajad suuremat tegewuswabadust.

Selleks on Badoglio teostanud suuremaid wägede ümbergrupeerimisi. Nii

loodi jaanuaris uus, 3., armeekorpus,

koondati ta edelapoole Makallet, põhjapool wõitlewa pärismaalaste ja Makalle ümbruskonnas asetseva 1. armeekorpuse wahele. Edasi toodi kohale rohkel arwul suurtüükiwäge, mis kohe asus tegewusse.

Pärast seda, kui suurtüükiwägi wahetpidamatu pommitamisega ja pommilennukid alatiste rünnakutega olid abessiinlaste seisukohad lõunapool Makallet muutnud „küpseiks", löödi 11.—15. weebruarini Amba Aradami juures Enderta mägimaastikus n.-n. Enderta lahing, mis

tõi itaallastele ka põhjafrondil ammuihaldatud wõidu.

Kui põhjalik oli ettewalmistus enne rünnakut, wõib juba sellest järeldada, et 100 pommilennukit heitsid paari päewa kestes Amba Adadamile 50.000 kg lõhkeaineid...

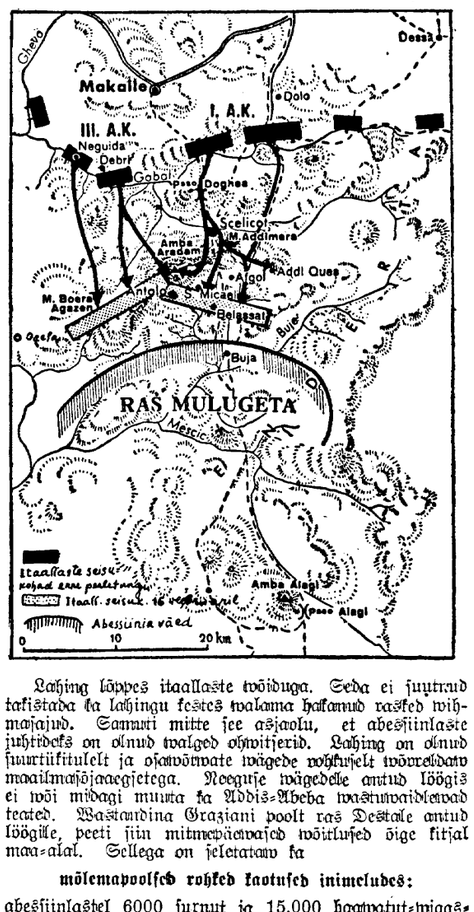

Lahing lõppes itaallaste wõiduga. Seda ei suutnud takistada ka lahingu kestes walaama haakamud rasked wihmasajud. Samuti mitte see asjaolu, et abessiinlaste juhtideks on olnud walged ohwitserid. Lahing on olnud suurtüükituleit ja osawõtwate wägede wohkuseit wõrreldaw maailmasõjaaegsetega. Neeguse wägedele antud löögis ei wõi midagi muuta ka Addis-Abeba wastuwaidlewad teated. Wastandina Graziani poolt ras Desstale antud löögile, peeti siin mitmepäewased wõitlused õige kitsal maa-alal. Sellega on seletataw ka

mõlemapoolsed rohked kaotused inimeludes:

abessiinlastel 6000 surnut ja 15.000 haawatut-wigastatud, itaallastel wastawalt 500 ja 1000.

Badoglio on lahingut walmistanud ette hoolsaimalt. Ja kui wõitlus Amba-Aradami mäemassiiwi pärast siiski wältas 5 päewa, on see waid tunnistuseks abessiinlaste wisadusest ja lahingupõimest. Kuid see pole ka ime: sõjaminister ras Mulugueta armeesse kuulus Abessiinia wägede eliit —

kõige paremini wäljaõpetatud ja warustatud wäeosad,

(ka neeguse kaardiwägi), mis olid koondatud itaallastele Makalle juures suure hoobi andmiseks. Ka olid abessiinlased 10 km pika ja 3 km laia Aradami mäe („Amba" tähendab abessiinia keeles mäge), mis pealegi koobaste- ja kuristikerohke, järskude kallakutega ja 3000 m kõrge, kindlustanud europlastest ohwitseride juhatusel kõige moodsamalt kaewikute, kuulipildujatepesade ning okastraadirägastikuga. Olid seatud üles isegi patareid. Ometi ei pääsitnud see kõik seda Abessiinia sõjajõudude parimat armeed puruks ja segamini löömiseest, kuigi abessiinlased itaallastegi tunnistuse järele on wõidelnud sõna tõsises mõttes

wiimse hingetõmbeni:

isegi mahajäänud haawatud on edasitungiwaid itaallaste ahelikke tulistanud weel seljataganit... Tuhandete abessiinlaste laipade lugemine ja põletamine pole weelgi lõppenud! Lahingu otsustas itaallaste mõrtsukatlik suurtüükituli ja lennukid. Muidugi ka itaallaste wäeosade üleolek teisteski relwaliikides ning pealetungi kawakindel teostamine: nende wäeosad — nagu kirjeldawad pealtnäinud Prantsuse ajakirjanikud — on „töötanud" otse kellawärgiliselt täpsusega Abessiinia, itaallaste teraserahest tabatud, hullkade wastu.

Itaallaste poolt on selleks suureks lõögiks

kasutatud ainult walgeid wäeosi —

mustkäike ja abiks ka Alpi wäeosi, kes mägestikuõhuga harjunud. Askaare ja ras Gugsa salke on kasutatud waid tiibade katteks ning hiljem üksikute kuristike puhastamiseks mahajäänud abessiinlaste salkadest. Sellega Badoglis nagu oleks tahtnud pesta füüdistuse, et itaallased minewat abessiinlaste wastu waid teraste kes ja lennukites, muidu saattwat tulle pärismaalasi wäeosad.

70.000 ründatwat itaallast on ras Mulugu 80.000 armee põgenema löömiseks

sagedasti läinud täägiwõitlusteni.

Ka paistab silma, et lahingust pole wõtnud osa ta ja soomuswäeosad — seda takistas maastik, tuli r nata ahelikes.

Aradami mägi tegelikult wallutati kahe suure üm haaramisega — idast ja läänest. Wihased wõitlused olnud idapool. Amba Aradami langemine on ito lastele määratu tähtsusega seepärast, et nad nüüd waliitsewad fõiki kitsasteid, mis wiiwad Tembieni, asuwad ras Kassa, ras Sejumi ja ras Imru arm Need jäätwad nüüd

tagalast äralõigatuks,

kuna läänepoolne mägimaastik ei wõimalda moona j rawedu ega tule sealt teisi teid Desüie wõi Sokota p Praegu seisab küünus selles, kas Badoglio lasebki rismaalaste ja 2. armeekorpusel alata Tembieni Schire puhastamist, wõi jätkab ta lööki lõunasse, j tades Mulugueta ja tungides 3400 m kõrguse A Aladhhini, kust juba avaneb tee Abessiinia sisepoto sidesse. Amba Aladhhini on Itaalia wägedel wiim teadete järgi weel ainult 15—20 km.

Enderta lahingu moraalset mõju Abessiinias ei hiks wist alahinnata. Tuleb pidada enneaegseks

teateid neeguse põgenemisettewalmistusest oma ri

Kuid tõsiasi, et lõunafrondil lüüasaamisele Grazia järgnes nüüd ka lõök põhjafrondil, kus neegus ise ü juhatajaks, wõib sundida abessiinlasi tõsiselt mõtle Lõõdud ras Desta on praegu hulkumas ja põgene wõi wangis (ühe teate järgi olewat ta enese ko tapnud) — kuidas, waatawad Abessiinia teised ra ja armee nüüd ta ätale, neeguisele enesele? Kaks li saamist järjest — see on ebaühtlasele, mitme ise waenuliku juhataja all seiswale Abessiinia armeele tõi proowiks. Alles mõne päewa pärast wõime otsust kas ras Kassa ja ras Sejum, kelle uuemate tea järgi neegus seisukorra pääsimiseks saatnud käru r nata Tembienis Badoglio waremat tiiba, on selleks gala äralõikamise tõttu weel suutelised, ja — peaaj kas nad enam seda käsku kuulawadki. On ju neil lemal wäejuhil weel wanast ajast Haile Selassiega t katkuda. Kui aga Badoglio pärismaalaste ning armeekorpusel on küllalt jõudu Tembienis oma p abessiinlasi rünnata ning seaisete ras'ide wägede üü dusteed on tõesti ära lõigatud (mida tõesti peaks hendama itaallaste jõudmine Gaela'ni),

wõib Enderta lahinguga alata Abessiinia wastup täieline katastroof

— juba nüüd, enne wihmaaega. Igatahes peatwad J lise ja Saksa sõjawäelised autoritreedid seisukorda gusele wäga tõsiseks ja selles esialgu ei muuda mi Addis-Abeba teated, mis piiiawad itaallaste wõitu hendada.

Inglise lehed ennustawad juba nüüd, et sõja ja mine wiiwat Abessiinia paratamatult lagunemi Päris põhjuseks sellele olewat suguharu-huwide ulatumine tõelisest patriotismist, mis muutuwat nähtawamaks. Juba prangu on

mässud Godshamis ja Arussi aladel,

kuhu neegus on olnud sunnitud saatma suuri wäeü Godshamis olewat mässujuht Taba Jochan enese j kuulutanudki trooninõudjaks. Ras Desta lüüasaaa lõunafrondil aga olewat samal määral olnud ting just seljataguste suguharude — peamiselt galla neeg keda on Abessiinias rohkem kui amhaare-abessiin endid — waenulikkusest. Ka haakab Abessiinia arme lõppema moon — tulewat ette isegi sõdurite nä suremiisi. Ja põllud on küünamata... Wihmaaeg t peale...

J.

ILMUS-D UUED
wabadussõja piltpostkaardid
Sõjamuuseumi wäljaandel.
Pealadu
K-m. K. Loog ja Seffers, W. Karja 3
Sõjamuuseumi juhatus.

Teater ja muusika

„Estonia" teater

„Rewident" aland. hindadega. Reedel, 21. weebr., Gogoli „Rewident" esmakordselt alandatud hinda ega.

„Lõbus lesk" harilike hindadega. Laupäewal, 22. weebr., Fr. Lehari suuroperett „Lõbus lesk" esmakordselt harilike hindadega. Esietenduse kooseis.

Pühapäewal „Mikumärdi". Pühap., 23. weebr., esietenduseks Hugo Raudsepa komöödia „Mikumärdi" Ants Lauteri lawastusel. Harilikud hinnad.

Draamastuudio teater

(Saksa teatri ruumes).

Laupäewal 22. weebr., k. 8 õ. **„Messina kingsepp".**

Pühapäewal, 23. weebr., k. 3 p. l. **„Härra Mauruse I järgu koolis".**

I Noorsooteater.

Esmaspäewal, 24. weebr., k. 3 p. l. lastee'endus **„Kuus wenda".** Esmaspäewal, 24. weebr., kell 8 õ. **„Neetud talu"** — waatamiswäärne eriti noorsoole, aga ka wanematele.

Töölisteater

Laupäewal **„Mahtra sõda"** 5. korda. See Ed. Wilde populaarsema romaani dramatiseering on publiku poolt parimat suhtumist leidnud.

Pühapäewal päewal **„Kraaw'hallid"** 42. korda. Pühapäewa õhtul **„Tütarlaps tänawal"** 26. korda.

Milwi Laidi õnnestunud tuluõhtu

Eile õhtul oli „Estonia" teatris Milwi Laidi tuludhtu, mis õnnestus wäga hästi. Teatrimaja oli kiilutult täis publikut. Külaliste hulgas oli ka riigiwanem K. Päts ning ministrid kol. O. Sternbeck ja kindral P. Lill.

Milwi Laid sai rohkete austusawalduste osaliseks publiku poolt. Teise waatuse lõpul ei tahtnud lõppeda aplausid, kui toodi lawale rohkel arwul lillekorwe. Samuti kestwalt aplodeeriti ka etenduse lõppedes.

RAADIO

Laupäewal, 22. weebruaril.

7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 hommikkontsert heliplatidelt. 8.10—8.30 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. B. Haselblatt. 17.00 heliplaate ja reklaami. 17.15 kolonel K. Parts: Eelseiswast rahwahääletusest. 17.30 õhtukontsert heliplaatidelt. 18.00 päewauudiseid. 18.30 ajaniäitaja-õiendus ja jääteateid. Ilmateade (ülekanne Tartust). 18.35 prantsuse keele tund edasijõudnuile — Jean Cathala. 19.05 sopran Helmi Einer esitab soololaule. 19.25 tähelepandawat järgneva nädala saatekawas. 19.35 dr. K. Jürgenson: Rügemendi-arstina maailmasõjas. 20.05 wana tantsumuusikat (R. Salongi ansambl). 20.50 A. Eckbaum Eelseiswast rahwahääletusest. 21.05 riigi ringhäälingu-orkestri kontsert. Juhatab Fr. Nikolai. 22.15 moodsat tantsumuusikat „Estonia" wastlaballilt (ülekanne „Estonia" kontsertsaalist).

Pühapäew, 23. weebruar.

8.30 äratusmäng. 8.35 wõimlemist. 9.05 hommikontsert heliplaatidelt. 9.45 Linda Eenpalu: Rahwuskogu kokkukutsumisest. 10.00 jumalateenistus Pühahaimu kirikust. Teenistust peab õp. T. Tallmeister. (Ainult Tallinn.) 10.00 jumalateenistus E. Apostlikuusu kirikust. Teenistust peab ülempreester Kokla. (Ainult Tartu.) 12.30 põllutööministeeriumi loomakasuatuse nõunik mag. agr. A. Muuga: Noorkarja kasuatamisest. 13.00 põllumajanduslikke teateid. 13.10 lõunane kontsert heliplaatidelt. 17.15 heliplaate ja reklaami. 17.30 riigimajandusnõukogu esimees A. Jürman: Rahwuskogu kokkukutsumisest. 17.45 kella-5-tee-muusikat heliplaatidelt. 18.30 ajaniäitaja-õiendus ja jääteateid. Ilmateade. (ülekanne Tartust.) 18.35 päewauudiseid. 18.50 Artur Lemba klaweriheliindeid. Esitab Jaan Kägu. 1. Hällilaul. 2. Menuett. 3. Pastoraal. 4. Eesti rapsoodia. 19.15 dr. E. Kirschenberg: Eesti kirjandustiiübid wainuteiwishoiu awwustustiiles, Betti Alver: „Tuulearmuke" — Laps-naise armastus. 19.45 Eesti rahwalaule. Laulab Aleksander Tamm H. Eller: Orja õhkamine; sdn. A. Tamm: (tenor): sdn. A. Wedro: Laulu wõim; Waeslaps; sdn. H. Eller: Kukku sa kägu; sdn. A. Läte: Tütre tänu; sdn. M. Saar: Metsel; sdn. A. Läte: Tule mulle; sdn. A. Lemba: Tuljak. 20.10 peatoimetaja Hugo Kukke: Rahwuskogu kokkukutsumisest. 20.25 riigi ringhäälingu kontsert eesti helitöödt. Juhtab Raimund Kull. Joh. Jürgenson: Awamäng fantaasia. E. Aaw: eesti tants oop. „Wikerlased". A. Kapp: Siit eesti wiisidest. H. Eller: Koit. A. Lemba: fantaasia eesti wiisidest. J. Aawik: Eesti rapsoodia. 21.45 lugemistund. Felix Moor esitab katkendi August Gailiti romaanist „Jõade maa". 22.15 Eesti isamaalisi koorilaule. Esineb Tallinna Rahwaülikooli Seltsi segakoor. Juhatab T. Wettik. K. A. Hermann: Laul Munamäel. E. Aaw: Me oleme põhjamaa lapsed. T. Wettik: Su Põhjamaa päikese kullast. A. Läte: a) Ärka üles isamaa; b) Palwe. T. Wettik: Mis see oli? 22.45 tantsumuusikat heliplaatidelt. 23.45 Ernst Särgawa: Kõne eelseiswa wabariigi 18. aastapäewa puhul. 0.01 riigihümn. 0.04—1.00 kontsert Eesti helitöödt. Esineb kaitseliidu Kalewi malewkonna puhkpillide-orkester. Juh. J. Waks. P. Karp: Marsspreliüd. E. Tamm: awamäng „Kalew ja Linda". J. Aawik: Külastseenid. M. Lüdig: a) Jaaniöö, b) Scherzo. P. Karp: Kiigemäel. E. Wõrk: marss „Eesti lipp".

RAAMATUSÕBRAD!
Kõik vabad sendid kirjanduskultuurile.
Ligi 300 wäärtuslikku eriraamatut on lasknud odawale müügile O.-ü. „Noor-Eesti Kirjastus", et tulla wastu laiematele hulkadele ja teha raamat kättesaadawaks kõikidele.
See on wiimane suuruudis raamatuaastal.
Ärge jääge hiljaks, sest paljusid raamatuid on müügil waid piiratud arwul.
„Päewalehe" raamatukauplused,
Suur Karja 23 Pikk tän. 2.

KINO

„Ideaalne abikaasa" Helioses

Thea von Harbou on Oscar Wilde'i omal ajal „Estoniaski" lawastatud komöödia „Ideaalne abikaasa" kohandanud filmi nõudmistele, mistõttu see näidend on kaotanud oma iärtsukast waimurikkusest, selle eest aga muutunud põnewamaks, „kriminaalsemaks" ja leedi Chevelev suhtes kogumi traagilisemaks, nii et sellest wäljapressijast hakkab peagu kahju, seda enam, et teda mängis hästi — kuigi weidi waese miimikaga — Sybille Schmitz. Brigitte Helm on seekord esmajoones armastaja, mitte aga deemon wõi „wamp", ja rahuldab sellasenagi. Ücti aegunud ekssiannum all kannatamud meest mängib weenwalt K. L. Diehl. Lawastaja oleks kohati wõinud hoolitseda elawama tempo eest.

Samas kinos jookseb „Foxi" üleswõtnes rida spordivõistlusi äsja asetleidnud taliolümpiamängudelt Garmisch-Partenkirchenis. Nii wõime näha üleswõtteid kuulsaist slaalomsõitudest ja teatesuusatamisest, tutwuda nende aladega kuldmedalitõõbjaiga, jõdame wõbisedes jälgida bobisõitu kardetawail kurwidel — jah, on filmitud isegi pool-loid lätlaste-poolakate waheline jääho ki nagu wördluseks ungarlaste-prantslaste temperamendikale jääpallile. Filmimontaažh kõigest sellest on küllalt õnnestunud, et sundida waatajat hetkeks unustama, et näeb seda kõike ainult pildil, aga mitte koha peal.

Politseipeegel

Kohus teatapmise pärast koostati protokoll Helene Rogonile, kelle elukoht on Wene-Balti teh. 26—1.

Awaliku rahu rikkumise pärast wõetakse wastutusele Wene-Balti teh. 105—27 elutsew Aleksander Tumanow, kes sama maja koridoris lärmitses.

Naiste kaklus. Wene-Balti teh. 67—8 elutsew Ka dia Ilwes wõetakse wastutusele seepärast, et ta sam asunduses 134—7 elutsewale Eliise Weeberile löi pu liga pähe.

Järelewalweta hobune. Weowoorimees Julius L jättis oma hobuse järelewalweta Hollandi tän., mispär politsei kootas selle protokolli.

Liha autobuse põrandal. Autobuse nr. P-244 jul Wladimir Haakmannile kootas politsei protokolli pärast, et ta autobuse põrandal wedas lahtiselt Talli linna tapamajja tapemad loomi.

Warastati pesu. Pallasri tän. 12 asetseva maja p minguki warastati 20 kr. wäärtuses sama maja elan Johannes Ekkmanni pesu.

Auto paiskas maha piimakoorma. Lennuki tän. kri. 16, elutsew August Leich arwaldas politsei le, et 2 tari tän. 56 asetseva maja juures paisanud üks tu matu palgiweoauto reelt maha tema piimakoorma. P delid purunenud, mistõttu arwaldaja saanud 36.51 kahju. Hiljem selgus, et auto number oli A-1780.

Joobnud isikuid paigutati arestimajja 3.

Tulekahju Tõnismäel

Täna hommikul kella 5 paigu tekkis tulekahi Tõn mägi nr. 7 asetsewas majas. Korter nr. 1 kamb läks põlema kamina all olew põrand ja selle all a seiwa koldrikorteri lagi. Suitsu tungis mõlemasse k terisse, kusjuures õnnetust märkas koldrikorteri omn Heinrich Kreek.

Kohe teatati asjest linna tuletõrje lendsalgale, leegid mõne minuti jooksul kustutas. Tulewesa liikid rimiseks tuli murda lahti korter nr. 1 põrand ja alun korteri lagi. Kui suur on kahjusumma, pole esialg selgunud.

Wäljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-ühisus.
Wastutaw toimetaja H. Tammer.

Töötsimised

Ratsarüg. teeninud sümpaatne, karske, 23-a noormees
soovib kohta
tallipoiksks, äriseie, ladusje wõi üksköik misiugust, warem teeninud tartw.-ühiuses. Teat. slt. „Tubli poiss 3840".

Soovin kohta
kontoritöödele wõi äriseje müüjannaks. Palun teatada slt. „3853".

Noor maaneiu palub
teenistust
linna üksköik mis tööle. Teat. slt. „3872".

Sisseseõitnud naisterahwas soowib mantliõmblejа juure
käealuseks,
on ennem sel alal töötanud. Kirj. slt. „Sisseseõitnud 3867"

Tööstusje ja kaubanduse alal
raamatupidaja
otsib kohta, peale raamatupidamise tunneb hästi muud kontoritööd. Pakk. slt. „Swift 3820"

Neiu soovib
kohta laste juure, waliseb eesti ja wene keelt. Kirj. slt. „Poola neiu 3862".

Remonttööline
soowib kojamehekohta. On praegu kojamees. Kirjad slt. „3899" wõi aadress Wanaturukael nr. 3—4.

Üstaw
maanelu
palub teenijakohta, armastab lapsi. Teat. Uus Kalamaja tän. 19—16.

Kaptenid!
Hiiumaa noormees palub suwetsteenistust, tunnistused olemas. Kirj. slt. „Südamest paluja 3845".

Neiu
soowib rätsepa käealuseks. Kirj. slt. „Kestew töö 3977".

Härrad
trükitöösturid!
Wõimaldage koht korralikule pealepanijale nüüd wõi edaspidi. On täiesti wilunud töötöö. Kirj. slt. „Pealepanija 3896".

Wilunud
kütja
otsib kohta. Kirjad slt. „3855".

Kõrgemad ametnikud maal ja linnas,
usaldage
neid ridu ja andke 28-a. sümp. keskharib., tõsise ja rahumeelse iseloomuga prl. tööd wõi ka perenaisekohti! Teat. Pärnu, W. Weski 13. „Selfmade girl".

Kaks neidu
paluwad tööd tööstusse, ettekandjaks ja tubastele töödele, ka äraõiduks. Kirj. slt. „Neiud andekad 3959".

Korralik neiu
palub pisarfilmil kohta lihtsamasse perekonda, mõistab hästi majapidamist. Kirj. slt. „Paluja wiimne lootus 3974".

Puhtust armastaja naister. otsib kohta
perenaiseks
wanema härra juure; wõib ka maale. Teat. slt. „Loodud perenaine 3948".

Korralik naine pojaga otsib jäätwat
perenaisekohta
kas maale wõi linna. Teat. slt. „Aus 3944".

Pikemat aega kojamees olnut
soovib uut kohta.
Tunneb töid, on ka soowitused. Kirj. slt. „Uus koht 3942".

Wilunud
juuksur
otsib kohta meestetööle. Teat. slt. „Juuksur 3936".

Korralik Hiiumaa naisterahwas otsib
majateenijakohta.
Kirj. slt. „Töökas 3943".

Lgp. töödandjad!
Wõimaldage noorele abielumehele tööd hobusemehena wõi ärisulasena, wõib ka maale aastasulaseks. Teat. slt. „Wilunud põllutöös 3964".

Keskealine naisterahwas palub
teenistust
üksiku isiku juure wõi wäikesesse lihtsasse perekonda (oma korter). Tuisu 7—4, Järwel.

Majapidamiskooli lõpetanud korralik aus preili
soovib kohta
üksiku härra juure, wõib ka wäljaspool Tallinna olla. Kirj. slt. „Wiimne lootus 3978".

„Päewaleht" ja „Laste Rõõmu"
kuulutusi ja tellimisi wõetakse wastu ja müüa õigeksid numbreid
Tüeil,
O. Simbergi tänavates.

Kõigiti korralik
1-liigi autojuht,
wilunusega äri-, sõidu-, metsaweo j. t. autodel palub kohta. Pal. teat. slt. „Ka ajutiselt 3946".

Keskealine abielupaar soowib
majahoidjakohta.
Kirj. slt. „G. K. 3905".

Edasipüüdlik korralik preili soowib
õpilasekohta
moeärise. Kirj. slt. „Aus 3957".

Lgp. härrad!
Palun wõimaldage korralikule harit. maaneiule teenija-perenaisekoht, wõib olla pastijaks wõi kokaabiks; teeb iseseiswalt. Kirj. slt. „Lulli 3986".

Maiaomanikud!!!

Vaba korter Teie majas saab kiiresti õigeaegsele kuulutuse kaudu

„Päevalehes"

Korteripakkumised TALLINNAS.

Erasisseläiguga korralik suurem **tuba kesklinnas** 1. märtsist üürile anda soliidsele härrale, uues majas, kesküte, wann, elekter, mööbliga wõi ilma. Teat. slt. „Uus maja, 3854".

Kadriorus ära anda
tuba,
waheseinaga, esik ja klosetiga, kuuüür 20 kr. Koidula tän. 40-a—1.

Korter
— 2 tuba ja kõik — saada S. Tartu mnt. 21, Söerde.

Kindlapalgaline meesterahwas wõib omaette
toa saada
töölisperekonnas. Tsemendi t. 3—4.

Kaasüürilisele
ära anda omaette mõbl. wäike ruum. Weerenni tän. 20—2, 2. korral.

Tuba
esiku kasutamisega Harju tän. wälja üürida, kohane büroorks. Wastus slt. „Büroo 3950".

Ära anda korralikus waikses majas soe ühetoaline
korter
üksikule preilile. Kaarli kiriku juures, Luise tän. 7.

Ruumid
ära anda wäga käidawas kohas kübara- wõi pudulauplusseks. Teat. slt. „Ruumid 3929".

Kindlas teenistuses lasteta paarisrahwale
korter
üürile anda linna ligi, Kr. 20 kuuüüriga. Soowid kirjal. slt. „Korter 20 kr., 3989".

Üürile anda,
korter
— 3 tuba, esik ja kõik. Küsida Laial tän. 29, majaülewaatajalt, kl. 11—1.

Soe korter
pähkeseritas, 2. korral, waheseinaga, lasteta abielupaarile — 14 kr. Kungla 8—2.

Korteripakkumised NÕMMEL JA MUJAL.

Odaw, mugaw
reisijatekodu
naisisikutele. Tartus, Lille tän. 13, krt. 7. Omnibusseihendus.

Korteriotsijad!

Kuulutuse kaudu „PÄEVALEHES" on soovitud korter Teil varsti käes.

Korteriotsimised

Kindlas ametis üksik daam soowib erasisseläiguga
mööblita tuba
telefoni ja wanni tarwitamisega. Wastused slt. „Tuba mugawustega, 3844".

Noor abielupaar wajab 1—2-toalise
korteri
Teat. slt. „Kindlapalgaline 25"

Soowib korteri sadama rajooni
pesupesija,
— tuba kõõgiga wõi kaks tuba. Teat. slt. „Täpne maksja 3850".

Soowin wahetada
korteri
1. linnajaos, 1. märts. wõi edaspidi; wahetataw korter asub 2. linnaj. Tartu mnt. ümbruses. Kirjad kuni 1. märtsini slt. „H. Luts, 3901".

Autogaraaž
soowitakse üürida. Kirjal. slt. „3881"

Korralik karske noormees otsib kaasüürilisteks
korterit
Kirj. slt. „Korralik 3954".

Keskealine kindlas teenistuses ametnik soowib
kaasüüriliseks
Teat. slt. „A. K. 3956".

Wajan kohe wõi hiljemalt kewadeks teisele korrale päikesepaistellist
3 ruumika toa
ja kõõgiga, soowitaw wanni ja teenijatoaga, mõõduka üüriga
korterit.
Pakk. üüri äranäitamisega slt. „Pikaaja üürnik 3874".

Soowin wõtta
toiduainete-kaupluse,
wäikese kohwiku wõi kioski Tallinna wõi maale suwituskohta. Kirj. slt. „Kauplus 3958".

Korralik riigiametnik otsib omaette
tuba
wähese mööbliga ja wannitoa kasutamisega. Teat. slt. „3934".

Müüakse

Lõõja wildid
Raudrahk Tallinn
Estonia pst. 15.

ODAV Grammofone ja plaate.
paremat muusikat, suur valik odavate hindadega
Kullasepa 10, II korral.

Müüa
uus trikotaažhi- (overlock) masin. Tulla Liiwamäe t. 29—16.

Müüa
meester. sinine ülik. j. kasw., naister. kewadekostüüm (sinine, kesim. kasw.) ja partii naiste ja laste kantud riidetd. S. Pärnu mnt. 74—1-a.

Söögilaud
ümarik, ja puhwet, tammest, (uued) on müüa Uus t. 12—3.

Müüa moodsaid
lapsevankreid
Tehas „Modern", Narwa mnt. nr. 23.

Veski
müüa (2 paari kiwe, wõllid ja rattad), ilma jõumasinata. Teat. Nurme mõis, Riisipere, J. R.

Sissetöötatud
juuksetöstus
meeste ja naiste osalonnaga müüa Liiwalaia tän. 37.

Müüa hea 4-lambiline
võrkraadio
ühes elektrigrammofoniga. Hind Kr. 150. Pikk tän. 51—8, Tallinnas. Soowitaw tulla kl. 6—9 õhtul.

Ärge ostke
riidekappe, raudwoodeid, türgi diiwaneid, luschette, söögilaudu, toole, puhweteid jne. enne, kui olete külastanud odawamat ostukohta. Paldiski mnt. 18, mööbliäri.

Daamid, tähelepanu!
Hoidke oma jalgu külmetuse eest! Ostke endale botikud wälismaa wildist, nahktallaga. Ainuke sellekohane tööstus Tallinnas on Uus tän. 7.

Kuiva turvast
saadaval. Wilmsi tän. 52, telef. 300-02.

Müüa
pool 4. kl. loterii raamatut. Kirjad üües hinnaga slt. „Wõimalus wõita 3909".

Tähelepanu!
Uus tugew türgi diiwan müüa, hind Kr. 35. Oskari 3, töökojas.

Kääbusreepinitscheri
kutsikaid
müüa. Koidu tän. 21-a, krt. 1.

Odawasti müüa 2 täiesti uut moodsat elektri-
armatuuri,
3-lambilised. Tulika 16—1.

Müüa
tammep. 3 uksega kappe, woodeid, puhwet ja kirjutuslaud. Wilmsi 5-b, tööstuses.

Philips raadioladu

Tüüp 944 A	Ekr.	120
„ 510 A	„	220
„ 525 A	„	265
„ 535 A	„	395
„ 536 A	„	525
„ 873 B moodne patareiwast.	„	175

Universaaltüübid alalisele ja waheldusele woolule Ekr. 10—15 kallimad. Osamaks Philips aparaatidele 18 kuud, kodumaa omad 18 kuud. Jällemüüjatele ja kassa maksjatele tunduw hinnaalandus.

Broschüürid ja hinnakirjad soowijaile tasuta. Soowijaile tasuta proow 2 päewaks kojusaatmisega. Aastane Eesti Philipsi kirjalik wastutus. Külastage meie ladu!

Aia tän. 5-a.

ETA

Maakri t. 28
wabriku kauplises wäikemüügil saadawa:
praak-kompwekke, praak-wahwleid, murdschokolaadi,
soowitame muuseas maitswat puuwilla-
marmelaadi, pastilaad j. n. e.

Tiine hobune ja kaubaweokäru odawasti
müüa
Aafrika tän. 35—5.

Müüa
uus, moodne puhwet-raamatukapp ja riidekapp 3 uksega, kõik tammest, pähkliga. Luise 27—12

Ummargusi sõõgilaudu
müüa odawasti, tamme- ja kaseputust, walmistatud kuiwast materjalist. Lembitu 8-b, töötoas.

Hea põllupinnaga ja uute hoonetega 21-hektaariline
asundustalu
müüa Kadrinas jaama lähedal. Kaupa teeb omanik Jaan Rebane. Läh. teateid saab ka Tallinnast S. Juhkentali 8—5. E. Rebane.

Tugev diivan
juhuslikult 30 kr. eest müüa. Wana Kalamaja 6—11, sadulsepp.

80.000 krooni
on wõimalus weel wõita, kes ostab 4. kl. riigiloterii pil. raamatu. Läbi räätsa kl. 11—12 ja 4—6 p. l. Wilmsi t. 50—82.

Müüa
riigi klassiloterii 4. klassi piletiraamat terwelt wõi poolewiisi, à 60— — à 30. Kirj. slt. „3971".

Müüa
riide- ja pesukapid, puuwoodid madratsitega, söögitoatoolid, türgi diiwanid. Tellimised. Järelmaks wõimalik. Mööblitööstus A. Kluge, Laulupeo tän. 1.

Maja
müüa — uus, korras, äriruumiga, odaw, osalise wõlaga. Teat. Oskari tän. 27—10.

Müüa
tiibklawer (Stutzflügel) Tresselt, hea kõlaga; tolmuimeja Electrolux, wähe tarwitatud; elektr. masseerimisaparaat, kuiwa tiislerimaterjali ja riistu. Toom-Kuninga 13/2. Telef. 466-79 kl. 9—10 wõi 16—18.

Moodsaid
sohvalaudu
müüa (pähklaplatedega). Imanta tän. 8—1.

Tallinnast 10 klm. eemal Tartu mnt. lähedal müüa hea
talu
suurus 43 tiinu. Küsida Tallinnas, W. Pärnu mnt. 21—6.

Hea lõpsmo tulnud
lehm
müüa maal Kohila jaama ligidal. Tõhisso küla, Tõnise talu.

Müüa
tugew komplekt rauatreipingi osi ja kortwiga mootorratas 700 fm³. Aadress: Wändra, Wihtra ag. 26.

Klassiloterii
piletid, ½ raamatut, kõik 4 wärwi — müüa: Soow. kirjal. slt. „Kr. 30".

Müüa odawasti
riidekappe
3 uksega. Näha ka pühapäewal S. Ameerika 26—7 wõi töötoas.

Raadio
ostja, teata oma aadress! Kõik kwaliteetaparaadid, uued, odawamad, soodus maks. Teat. slt. „Ostja kaju 3997".

Ostetakse

Briljante, kuld-, hõbeasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuningа tän. 6. telef. 631-59

Osta soowin maale korras
õmblusmasinad,
kabinett- wõi jalgmasina, juhrumisi ka käsimasina. Teat. slt. „Korras masin 3888".

Soowin osta
veoauto kardaani,
3—5 tonni, ja automootori, 18—22 h.-j. Pakk. saata slt. „Automootor".

Ostan kwadraadilise
fotokaamera,
10×15 sm, wõimalikult objektiiwita. Pakk. slt. „10×15 — 3875".

Briljante, kulda hõbedat,
uldnuurisid, wanu rahasid, antiikasju ja pandikwiitungeid kõrge hinnaga ostan Wene tän. 4, Eb Muga

Soowin osta prunguiud
kirjutusmasina.
Andmed ja hind teatada kuni 27. ikp. slt. „Kiri-masin 3925"

Ostan
kuldasju, käsiõmblusmasinaid, pandikwiitungeid. Wanaturg 6, krt. 7 (Esto-Muusika peal)

Puhtaid pestud kaltse ostab
Tall. E. Kirjast.-Ühisuse ladu Pikk tän. 2

Maja
ostan Tallinnas wõi Nõmmel, hind 10.000 kr. Kirjutada slt. „3983".

Mitmesugust

Daamid!
Püüwad elektri-aurulokid wälismaa ölidega, hind alates 2 kr. pea ehk 15 snt. lokk. Elegantsed wesilained. Töö eest wastutus. Juuksetöstus „Silba". Kopli tän. 2-a. Telef. 443-42.

Daamide ja härrade juuksetöstus
SAUNA 3.
Hinnad daamidele: lokkimine — 30 s., lõikamine — 25 s., vesilained — 40 s., maniküür — 30 s. kulm ja ripsm värvimine — 35 s. Härradele habemeajamine — 10 s., lõikamine — 25 s., peapesemine — 25 s.

Semin.
Enneaegsete vananemisnähtude ja sugulise nõrkuse puhul. Eht ainult „punase ankruga". Apteegest arstitähega.

Tõsine naine, wan. 37-a.,
soovib tutvust
40—50-a. meestega. Palun ainult tõsised kirjad slt. „Tõsine naine 3856".

„Laste Rõõm" esirinnas
„Laste Rõõm" algatas laste näopiltide avaldamise —
nüüd teevad seda ka mitmed täiskasvanutele määratud ajakirjad —
kõige huvitavamaks jääb aga selle poolest „Laste Rõõm".
Lapsed ise, kõige laiemaist rahwa kihtidest, saadavad neid pilte, ühes kaaskirjadega.

Kiriklikud teated.

Piiskoplik Toomkogudus.

Toomkirik.
Pühapäeval, 23. weebruaril, kell 10.30 hommikul jumalateenistus ühine Pauluse kogudusega. Wabariigi aastapäeval, 24. weebruaril, jumalateenistus — piiskop H. B. Rahamägi. Laululehed, laulab Piiskopliku Toomkiriku segakoor.

Neljapäeval, 27. weebr., [illegible] hommikul jumalateenistus 2. kirikukogu avamise puhul. Peatwad — piiskop ja piiskopliku wikaarid. Laululehed.

Tallinna praostkond.

Kaarli kirik.
Pühapäeval, 23. weebruaril, kell 9.30 hommikul jumalateenistus pihi ja armulauaga, õp. A. Kapp. Pühapäeval, 23. weebruaril, kell 6 õhtul pidulik jumalateenistus Naiskodukaitse Tallinna ringkonna kirikmete pühaliku töötuse andmisel — õp. F. Stokholm. K.-l. Tallinna maleva orkester, Naiskodukaitse koor ja solist. Laululehed. Eesti wabariigi aastapäeval, 24. weebr., kell 9.30 hommikul tänujumalateenistus — õp. F. Stokholm. Kaarli koguduse laulukoor org. J. Jürgensoni juhatusel. Laululehed. Kõigi kolme pihtkonna leeriõpetus Kaarli koguduses: 1. eraleer kooliõpilastele (poeg- ja tüdarlastele) algab 9. märtsil, õnnistamine palmipuudepühal; 2. eraleer poeg- ja tüdarlastele algab 4. mail, õnnist. 1. nelipühal; 3. eraleer poeg- ja tüdarlastele algab 2. juunil, õnnist. jaanip., 24. juunil. Leeriõpetusele üles anda pastorile warakult oma õpetaja juures Kaarli tän. 1. Reedel, 21. weebruaril, kell 6.30 õhtul õhtupalwus Kaarli kirikus — õp. F. Stokholm. Laulurraamatud. Kolmanda pihtkonna waestehoolekande ring korraldab 1. märtsil kell 4 p. l. perekonnaõhtu waeste heaks Gustaw-Adolfi gümnaasiumi aulas S. Kloostri tän. 16. Loterii heaks annetusi palutakse tuua õp. Sommeri kantseleisse kõnetundide ajal Kaarli tän. 1—3. Pühapäeval, 8. märtsil kell 9.30 hommikul Kaarli kog. waestehoolekande keltsi 15. aastapäewa jumalateenistus kog. õpetajate osawõtul. Laululehed, solist ja laulukoor.

Jaani kirik.
Pühapäeval, 23. weebruaril, kell 10 hommikul jumalateenistus armulauaga — õp. A. Sternfeldt. Kell 8 lastejumalateenistus — kand J. Teras. Wabariigi aastapäeval, 24. weebruaril, kell 9.30 hommikul jumalateenistus — õp. B. Hasselblatt. Laululehed. Hommikused palwetunnid on teisip., neljap. ja laup. kell 8.45 kiriku käärkambris.

Püha-Waimu kirik.
Pühapäeval, 23. weebr., kell 10 hommikul jumalateenistus armulauaga, kell 1 päeval lastejumalateenistus. 24. weebruaril, Eesti wabariigi 18. aastapäeval, jumalateenistus laululehtedega. Õpetaja Th. Tallmeister. Kolmapäeval, 26. weebruaril, kell 6.30 õhtul jumalateenistus. Jutlustab Pärnu Elisabeti kog. õp. H. Ruth. Neljapäeval, 27. weebr., kell 7 õhtul kirikukogu lõppjumalateenistus. Jutlustab piiskopliku wikaar praost Jürgenson — Wigalast.

Pauluse kogudus, Toomkirikus.
Pühapäeval, 23. weebr., kell 10.30 hommikul jumalateenistus armulauaga. Jutl. õp. R. Uhke. Laulurraamatud. Kell 12 lastejumalateenistus. Kogudusemajas, Kreutzwaldi 23, kell 1 päeval pühapäewakool lastele. Kell 6 p. l. palwetund. Kõneleb wend Peeker. 24. weebr., kell 6 p. l. noorte jumalateenistus. Jutl. usutead. üliõpil. R. Troost. Noorte ettekanded. Laululehed.

Ühtkogudus „Emmaus", Toomkirikus.
Pühapäeval, 23. weebr., kell 6 p. l. jumalateenistus. Jutlustab õp. P. Kuusik. Soololaulud prl. Ostrow. Esmaspäeval, 24. weebr., kell 6 p. l. wabariigi 18. aastapäewa jumalateenistus — õp. P. Kuusik. Soololaul.

Rootsi-Soome Mihkli kirik.
Laupäeval 22. weebr., kell 8 õhtul ülerahwusliku kristliku ühingu jumalateenistus, õp. A. Lepp. Pühapäeval, 23. weebruaril, kell 6 õhtul S. Tartu mnt. 44 oxfordgrupi koosolek.

Pühapäeval, 23. weebr., kell 11 e. l. rootsikeelne jumalateenistus, praost Nilsson. Pühapäewakool. Esmaspäeval, 24. weebr., kell 11 e. l. rootsikeelne jumalateenistus, praost Nilsson. Kesknädalal, 26. weebr., kell ½8 õhtul pasfioonijumalateenistus jutlustajad praost K. Nilsson ja diakon J. Isakson, Nikholdist. Altari juures õp. S. Danell, Noarootsist ja õp. Hj. Põhl, Wormsist. Neljapäeval, 27. weebr., kell ½8 p. l. pasfioonijumalateenistus armulauaga, jutlustawad õp. S. Danell ja õp. Hj. Põhl. Altari juures praost Nilsson ja diakon Isakson.

Peeteli kogudus.
Laupäeval, 22 weebr. kell 6.30 õhtul Rootsi-Mihkli kirikus armulauajumalateenistus. Jutlustab õp. kand. Neufeldt K. Steinberg. Laupäeval, 22. weebr., kell 7 õhtul kuulutustund, kõnelewad õp. K. Steinberg ja wennad, laululehed. Pühapäeval, 23. weebr., kell 6 õhtul kuulutustund, kõnelewad õp. A. Horn ja wennad, laululehed, laulukoor. Wabariigi aastapäeval, 24. weebr., kell 6 õhtul kuulutustund, kõnelewad õpetajad ja wennad, laululehed, laulukoor.

„Jeesuse Sõprade" ühing, Pähkele 5.
Pühapäeval, 23. weebr., kell 12.30 lastekool, kell 6 õhtul wabariigi aastapäeva puhul kõnel. kand. J. Juhkental ja wend Raudsepp. Teisipäeval, 25 weebr., kell 7 naistetund. Kesknädalal, 26. weebr., kell 7 õhtul piiblitund, wend Raudsepp.

Rohuneeme kabel.
Eesti wabariigi aastapäeval, 24. weebr., kell 10.30 hommikul, jumalateenistus — kand. J. Teras.

Randwere kirik.
Eesti wabariigi aastapäeval, 24. weebruaril, kell 10.30 hommikul jumalateenistus, laululehed, laulukoor. Kand. A. Rooswald.

Jumaganueli kirik, Jõe tänawal nr. 12.
Laup., 22. weebr., kell 7 õ. äratuskoosolek, kõnelewad J. Piir ja J. Laks, laulab gitarrikoor. Pühap., 23. weebr., kell 10 homm. pühitsuslik jumalateenistus, kõnelewad A. Parkja ja K. L. Marley, kell 5 p. l. suur tunnistamiste õhtu, kõnelewad J. Piir ja J. Laks, laulukoor ja laululehed. Esmasp., 24 weebr., wabaduspäeval, enne lõunat jumalateenistust ei ole, kell 5 p. l. päewalõhane waimulik koosolek; kõnelewad A. Parkja ja K. L. Marley. Neljap., 27. weebr. kell 7 õht. Martade õhtu kiriku juures saalis. Naiskoor. Kõnelewad A. Parkja ja teised.

Piiskoplik Metodisti kirik, Weerenni 4-a.
Laupäeval, 22. weebr., kell 7 õhtul kõne teemil: „Mis ütleb Jumal praegusel tähtsal filmavilgul meie usklondadele, rahwale ja riigiwalitsusele?" Kõneleb õp. F. Tombo. Pühapäeval, 23. weebr., kell 10 e. l. jumalateenistus, kell 7 õhtul ülesk. Haridusseltsi kõne- ja muusikaõhtu. Wabariigi aastapäeval, 24. weebr., kell 10 e. l. wabariigi aastapäewa aktus-jumalateenistus. Koorilaul, laululehed.

Kindlas teenistuses kinniswaraga isik
soovib laenu
Kr. 250—500, üksköik misjug. kindlustusel. Tähtpäew ja protsent kokkuleppel. Teat. slt. „Üstaw isik ja kinniswara, 3931".

Intelligenine daam, kes tihti wiibib Tallinnas, soowib
tutvust
wanema soliidse härraga. Kirjad slt. „Deutsch sprechend 3849".

Palun seda isikut,
kelle käes on riigi klassiloterii pool punast piletit nr. 38411, tulla pileti müügi kohta, S. Tartu mnt. 50, J. Leppmaa tiiski.

Palun seda daami,
kes 18. ikp. õigi rahakoti üleswõimist kellegi hobusemehe poolt Kesk-Kalamaja tän., eneseest teatada K. Kalamaja 8—6, H. Eik.

Tööstuse
ettevõtja
wajab laenu Kr. 500 kolmeks kuuks. Protsent kokkuleppel. Teat. kirj. slt. „Kõrge %, 3864"

Olly Müllers!
Kiri hilines, saatke uus. Tondi tän. 12.

Psüko-astroloog
mr. Duuberg. Teaduslik nõu ja abi kõigis asjus erandita, mis kellelgi on. Ennenelemata wõimalus Eestis. Lühemat aega W. Pärnu m. 7—2, kl. 11—20.

Ew. Wennaste kog., Kaupmehe tän.
Reedel, 21. weebr., kell 7 õhtul noorte kodus p[illegible] päeva õhtul kell 7 palwetund palwela wäikeses [illegible] päewa hommikul kell 8 palwetund wäikeses saalis [illegible] kuulutus suures saalis. Kõneletwad wõõrad w[illegible] lastetund ja kell 4 ev.-kuulutus. Wabaduspäew[illegible] hommikul kell 10 ja p. l. kell 4 ewangeeliumikuulu[illegible]

Toompea Aleksander-Newski katedraal
24. weebr., Eesti iseseiswuse 18. aastapäewal [illegible] dulik jumalateenistus. Teenistust peab mitropo[illegible] teiste waimul. kaasteenimisel. Laulab suurendat[illegible]

Ewang.-Interiuuliste Rahuühenduse S[illegible]
waimulik koosolek S. Roosikrantsi tän. 2—1 p[illegible] 5 pärast lõunat.

Issanda-Muutmise peakirik.
Laupäeval, 22. weebr., õhtune jumalateenist[illegible] nib ülempr. M. Uusna. Pühap., 23. weebr., litu[illegible] nistus armulauaga kell 10, piht kell ½10, teenib j[illegible] M. Uusna; kl. 4—6 koguduse saalis pühapäewak[illegible] ½7 koguduse saalis palwetund waimulitu kõnego[illegible] wal, 24. weebr., wabariigi aastapäewa puhul [illegible] malateenistus kell 10, teenib ülempr. M. Uusna [illegible] 26. weebr., õhtune paastujumalateenistus patu[illegible] toni lugemised ja kell ½7, teenib mitrop. Aleksa[illegible]

Adwentkirik, Merepuiestee 14-a.
Reedel kell 7 õhtul piiblitund. Laupäeval k[illegible] kanne walgauspiltidega. Pühapäeval kell 7 õhtul [illegible] kuulutuse tund. Wabaduspäeval, 24. weebr., k[illegible] muusikaõhtu. Kolmapäeval kell 7 õhtul [illegible] tidega. Kõneleb E. Rey.

Eesti Piiskopl. Metodisti kirik „Betlema"
Kopli tän. 92-a.
Pühapäeval, 23. weebr., kell 10 hommikul j[illegible] kell 1 p. laste pühapäewakool, kell 5 p. l. lastepiib[illegible] wal, 24. weebr., kell 1 Ohomm. Eesti wabar. aasta[illegible] teenistus, kell " p. l. äratuskoosolek. Teisipäew[illegible] ewangeeliumikuulutus.

Rooma-katoliku kirik.
Pühapäeval, 23. weebr., kell 9 homimkul pühap[illegible] suurmissa ja sakrakeelne jutlus; kell 6 palwetus[illegible]
Koplis: kell ½11 püha missa ja wenekeel[illegible]

Saalemis, Aspe tän. 5.
Reedel, 21. weebr., kell 7 õhtul äratuskoosolek [illegible] ja Mädasson. Laup., 22. weebr., kell 7 õhtul [illegible] kõn. w. Paes, õp. Tannebaum ja w. Moorberg [illegible] weebr., kell 6 õhtul äratusnädala lõppkoosolek, k[illegible] lelwad w. Paes, Mädasson ja õp. Tannebaum.

Tallinna 1. bapt. kog. Kalju tän.
Reedel, 21. weebr., kell 7 õhtul noorte koondis[illegible] kõn. mag. E. Mänd, muusikalisi ettekandeid. [illegible] weebr. kell 7 õhtul palwetund. Pühap., 23. weeb[illegible] mitkul jumalateenistus, jutlustab M. Schmidt; kel[illegible] hapäewakool ja kell 5 p. l. jumalateenistus. [illegible] weebr., kell 7 õhtul kõneleb K. Kaups.

Ew. Kr. Wabakoguduse osakond, Luise [illegible]
Laupäeval, 22. weebr., kell 7 õhtul. on k[illegible] Pühapäeval, 23. weebr., kell 10 0homm. wa[illegible] p. l. kell 5 koosolek Õõmiõjoni korraldusel; kell [illegible] wakool ja kell 3 p. l. poiste piiblitund. Waba[illegible] weebr., kell 10 hommikul wabaduspäewa jumala[illegible]

Allika kog., Allika tän. 5.
Pühapäeval, 23. weebr., peetakse jumalate[illegible] e. l. ja kl. 5 p. l. Jutlustab E. Mänd j. t. 24. [illegible] wabaduspäewa jumalateenistus kell 5 p. l. laula[illegible] tusel. Neljapäeval, 27. weebr., kell 7 õhtul E[illegible] kõne.

Nõmme Baptisti kogudus, S. Pärnu m[illegible]
Laupäeval, 22. weebr., kell 7 õht. üldpalwe[illegible] 23. weebr., kell 10 homm. jumalateenistus; k[illegible] hapäewakool lastele ja kell 5 p. l. ewangeeliumi[illegible] bariigi aastapäeval, 24. weebr., kell 5 p. l. kir[illegible] lukoori osawõtul, kõnelewad külalisena mag. Ew. [illegible] Kesknädalal, 26. weebr., kell 7 õhtul piiblitund.

Christian Science Society
Kristliku teaduse jumalateenistus eesti keeles [illegible] wal kell 10, Endla tän. 10. Tunnistusõhtu ig[illegible] kesknädalal kell 7. Lugemistuba Narwa mnt. [illegible] teisipäeval ja reedel kella 5—7 ja kesknädalal [illegible]

Tallinna 2. baptisti kog., Israeli [illegible]
Pühapäeval, 26. weebr., kell 10 hommikul [illegible] kell 12.30 pühapäewakool, kell 5 p. l. jumalateenistus [illegible] mitmed.

Päästearmee 2. korpus, Toompst. 1.
Laupäeval, 22. weebr., kell 19.30 äratusko[illegible] kell 10.30 pühitsuskoosolek, kell 12.30 pühapäew[illegible] kell 19 päästmiskoosolek. Iseseisvuspäeval, [illegible] 19.30 päästmiskoosolek. Teisip., kell 19.30 [illegible] Neljap., kell 18 lastekoosolek, kell 19.30 awalik [illegible]

Päästearmee Wilmsi wanas koolima[illegible]
Pühapäeval, 23. weebr., kell ½2 p. kõnel[illegible] Ahlberg. Soololaul.

ü E. P. palwela, S. Pärnu mnt.
Reedel ja laup., 21. ja 22. weebr., teemikõned [illegible] Tiismannilt. Pühap., 23. weebr., kell 10 ho[illegible] kell 12 pühapäewakool, kell 5 p. l. laste ettek[illegible] äratuskõne, kõn. õp. Steinberg. Laululehed. [illegible] weebr., kell 6 p. l. „Helide õhtu". Puhk-, keelp[illegible] koori ettekanded. Laululehed. Teisip., kell 7 [illegible] tund. Kolmap., Naisringi palwetund kell 7 [illegible] kuulutustund kell 7 õhtul.

Päästearmee, S. Pärnu mnt 4.
Laup. õhtul kell 7.30 päästmiskoosolek. Pühapäeval grupikoosolek lastele, kell 7.30 õhtul [illegible] Esmasp., 24. weebr. kell 7.30 õhtul laulu- ja mu[illegible] mapäev õhtul kell 7.30 teeõhtu, laul ja mu[illegible] seltsistelt. Neljap. õhtul kell 7.30 päästmisko[illegible]

Nõlsolev
üksköik kus elate, k[illegible] rahuust olete, k[illegible] teie minewik, kes [illegible] olla mõistlik tule[illegible] ei ole jõudnud ü[illegible] omad mingi maj[illegible] wõi tööstuse [illegible] wähemalt 1500 [illegible] nõus aitama m[illegible] elu waremetele u[illegible] ma, siis teadust[illegible] wõib sind leida [illegible] „Caritas nr. 3[illegible]

Kuulus hirom[illegible]
Arro[illegible]
lus tän 5—1: [illegible] röömustab selle [illegible]

Elegantsed
maskiko[illegible]
ja doominod We[illegible] telefon 470-92.

Kadu[illegible]

Kaarli kirik[illegible] tatud
port[illegible]
dokumen[illegible]
Leiust palutakse [illegible] nr. 33 (köie[illegible] 439-79; wõi lei[illegible]

„Päeval[illegible] üksiknum[illegible]
on müügil
Waiwara jaa[illegible]

† JUHAN KOOP

19. II 1936.

Arasaatmine pühapäewal kell ½12 leinamajast, Nõmme Näituse 18, Rahukirikusse.

Riigikontrolli ametkond.

Lühikese raske haiguse järele lahkus jääwalt 66. eluaastas meie hulgast

Minna Kutter,

sünd. Teas.

Sügawas kurbuses **õed ja minia.**

Muldasängitamine Rakweres 22 weebruaril kell 12.

Surma läbi lahkunud kauaaegset kohusetruud teenijat

Herman Wallenstein'i

sünd. 1. II 1870 a., surn. 19 II 1936. a.,

mälestawad **ag. „Probitas" ja kaasteenijad.**

Muldasängitamine laup., 22 skp., kell 4 p. l. Kalamaja surnuaial.

Pika haiguse järele lahkus meie armas ema ja wanaema

LIISA KREUKS, sünd. Lass

18. VII 1855. — 19. II 1936.

Matmine pühapäewal, 23 skp. kell 2 wanal Kaarli kalmistul. Leinawad **omaksed.**

Meile kallis tädi ja wanatädi

Tiiu Siiman,

sünd **Kesküla**

surn. 14. II 1936 Hiiu-Käinas 85 a wana

Leinas oma

Mälestamine Rootsi-Mihkli kiriku ju nistusel 22. skp. kell 8 õhtul.

Tallinna Woorimeeste

peakoosole

peetakse 23. weebruaril kell 11, W Pär kino «Kungla» hoowipealses ma

Ju

A-S. TARTU PANK

Ärisels 31. detsembril 1935. a.

AKTIVA

Kassa	Kr.	327.492.09
Hoiuarved	„	48.354.57
Väärtpaberid	„	102.926.41
Väärtused	„	20.358.25
Diskonteeritud vekslid	„	3.990.917.33
Tähtajalised laenud	„	2.887.85
Konto-korrent laenud	„	3.739.104.89
Korrespondendid	„	851.255.84
Garantii-deebitorid	„	1.334.304.42
Mitmesugused deebitorid	„	961.913.52
Vallasvara	„	102.941.82
Kinnisvara	„	580.700.18
Tuleva aasta kulud	„	10.183.76
Osakond	„	1.050.016.27
Muud aktivad	„	92.514.65
Kokku:	Kr.	13.215.871.85

PASSIVA

Põhikapital	Kr.	1.000.000.—
Tagavarakapital	„	30.000.—
Amortisatsioonikapital	„	115.202.59
Hoiusummad	„	5.581.318.27
Vekslite rediskont	„	1.477.985.23
Võlad teistes krediitasutustes	„	534 324.20
Korrespondendid	„	842 634 38
Väljaantud garantiid	„	1.334.304.42
Mitmesugused kreeditorid	„	961.913.52
Osakond	„	1.080.277.48
Tuleva aasta tulud	„	48.303.48
Muud passivad	„	92.632.85
Puhaskasu	„	116.975.43
Kokku:	Kr.	13.215.871.85

Kulude ja tulude aruanne 1935 a. eest.

KULUD

Valitsemise ja ärikulud	Kr.	253.257.03
Maksetud protsendid, komisjon ja porto	„	369.270.50
Kinnisvara kasutamise kulud	„	31.600.93
Mitmesugused kulud	„	138.135.24
Puhaskasu	„	116.975.43
Kokku:	Kr.	909.239.13

TULUD

Saadud protsendid, komisjon ja porto	Kr.	656.883.44
Tulud kinnisvarade kasutamisest	„	29.914.30
Mitmesugused tulud	„	222.441.39
Kokku:	Kr.	909.239.13

1935. a. aruanne kinnitati aktsionäride peakoosoleku poolt 20. veebruaril 1936. a. Peakoosolek otsustas 1935. a. puhaskasust Kr. 116.975.43 suuruses lisandada tagavarakapitalile Kr. 11.700.—, arvata panga erifondi kred. asut. sead. elluviim. sead. § 8 alusel Kr. 44.894.19, kasutada aktsionäridele 4%-se dividendi maksmiseks Kr. 40.000.— ja ülejäänud Kr. 20.381.24 kanda ette uuele arvele.

Palkide müü

Suulisel enampakkumisel müüakse 29. weebruaril riigi metsatööstuses. Tallinnas, Falkpargi tän

a) Ahja metskonnast metsast umbes 840 tm okaspu üksuses, alghinnaga Kr 9 tm.

b Purila metskonnast met ast umbes 316 tm 4 üksuses, a ghindadega 5 – 10,5 kr. tihume

29. weebruaril k. a. kell 10 Karski-Nuia wabatahtl se tsi ruumes, Nuias:

a) Polli metskonnast met ast umbes 665 tm. okaspuup ses, a ghindadega 4 – 7 3 kr. tihumeeter

Pakkumisest osawõtjail tuleb 10 prots. pakutawa ü hinnast enampakkumise ko nisjon e pakkumise l si se maksa. Lähemaid teateid müüdawate palkide riigi metsatööstuse t ja wastawailt metsaüler

Riigi mets

Waja kohe laewamaakleri äri teac

noormees

kes walitseb saksa ja eesti keelt kirjas ja

Kirjal. pakkumised slt. «B. M.»

---

27. weebruaril 1936. a. kell 10 homm. tuleb W konnakohtu istungite saalis **sundmüüg le** Taen Wiljandimaal, asuw ja furnud Jaan Koitile kuulu

talukoht

„Arjadi-Jüri nr, 44", kinnistu nr. 1607.

Talukoha suurus on 75,53 ha ja Suure-Jaani c

Müügile tulew talukoht on tätsa korras, omal umbes 10 ri'a wakamaa ümber palgimetsa.

Lähemaid teateid müügile tulewa kinnisvara nõudjalt Suure-Jaani Ühispangalt.

„Päewa ehes" nr. 48 — 18. skp. olewas post kuulutuses tuleb lugeda wähempakkumise päewa

27. weebruar 193

Pos iwali

„Estonia" kontsertsaal.

Teisipäewal, 25. weebruaril 1936 a.

kuulsa wiulikunsiniku

LEA LUBOSHUTZ'i

AINUS KONTSERT.

Klaweril EUGENE HELMER.

KAWAS: Pasquali, Bachi, Beethoveni, Bloch, Achroni, Gedowsky, Burleighi, Wieniawski j t. nelitoid

ALGUS KELL 8 OHTUL.

Pääsetähed Kr. 3.10 kuni 60 s., õpi astele à 35 s. eelmüügi «Estonia» teatri kassas. **„Estonia" kontsertbüroo.**

„ESTONIA" KONTSERTSAAL

Wabariigi aastapäewa puhul, esmaspäewal, 24. weebruaril 1936. a.,

XI SÜMFOONIAKONTSERT eesti helilõist

Juhatawad: teeneline dirigent **Raimund Kull, Olaf Roots, Heino Eller** ja **Eduard Tubin.** Kaastegewad: „Estonia" suurendatud sümfooniaorkester ja EMÜ segakoor. **Kawas: Juhan Aawik:** Sümfooniline poeem „Piiha hiis". **A. Kapp:** Fugato ja andante cantabile keelpillideorkestrile. **H. Eller:** Sümfooniline poeem „Warjus ja päikesepaistel". EMÜ segakoor: ettekandeid. **E. Tubin:** Sümfoonia c-moll. Algus kell 8 õhtul Pääsetähed Kr. 2.60 kuni 60 s., õpilasile à 35 s. eelmüügil „Estonia" teatri kassas.

„Estonia" kontsertbüroo.

KUULUTAJAILE TÄNUD KIRJAD

20. veebr. sisse tulnud kirjad.

1 korralik maksja 4268	2
10-a. prakt. 4431	1
1001 ööd 3503	1
25.000—8416	1
0222186	1
3654 kanakasvatus	1
3669	2
4303	3
4425	6
4284	1
4409	2
IV klass 4470	11
4451	1
4469	1
A. R. 4283	1
A girl is waiting 2908	1
Aednik 4274	1
Alaline 4438	3
Aastaleping	1
Ausus võidab 4401	11
Aus neiu 4426	9
Auto 3627	5
Aurupress	2
Aus töömees 4412	1
Aus võidab	1
Büroomasinad 4240	1
Emeraude de mon coeur 4064	11
Ehituskrunt 1000	5
Ever 4247	2
Energiline 4452	1
Eskulap 40, 3160	1
Erioskust ei vaja 4474	9
France 4068	1
Hea sõitja 4352	1
Hea töö 4375	4
Head maksjad Narvast 4252	4
Hea teenistusvõimalus 3632	1
Hambaarsti korter	2
Hea tingimus 4388	1
Isiklik 555	1
Jäädav 7—2443	1
Igatsen su järele	2
José 3594	1
Juhus 4262	1
J. J. 4416	1
Juhuslik 430	1
Kindel koht 3770	1
Kiir äri 100% 4400	1
Keetnud ei ole 3629	3
Kiir äri, 100% 4415	6
Kindel kodu 4255	4
Kindel kodu 3368	2
Kindel tulevik ühisel jõul 4365	1
Klassiloterii 710—4384	1
Kr. 1500—3616	1
Kautsjon. soovitused 4475	1
Kautsjon soovitused 4476	1
Kautsjon, soovitused 3654	1
Kautsjon. soovitused 4389	1
Kautsjon, soovitused 4467	85
Kaunis kodu 4114	5
Laasreisija 4483	2
Korralik 3822	1
Korralik maksja 4505	1
Korralik 3671	3
Kooliteenija 4379	9
Korralik maksja 4664	3
Koht aurikul 4440	13
Korralik kojamees 4266	4
Korralik 4489	2
Korter + söök 4481	3
Korralik maksja 3664	1
Korralik ja aus 3623	2
Korralik ja aus	1
Korralik maksja 4416	1
Korralik maksja 4433	2
Laborantin 4237	5
Linna 4462	3
Mazurka 2456	1
Mazurka 4406	8
Milvi 4464	6
Maskeraad 4488	5
Maises ringis 4293	1
Metsatööstus 4397	1
Metsa ilu 3338	1
Marinero 4432	1
Naine 4436	11
Neiu 3669	1
Naisaednik 4271	1
N. N. 4422	1
Õpilane 4427	4
Olen ilma tööta 3630	5
On ennem teeninud 4456	2
Osanik kapitaliga 4389	4
Ostja Narvast 4315	4
Ömbleja 4277	1
Otsin tööd 3660	2
Olen heaks sõbraks 4485	1
Ostja 4345	1
Pikem aeg 4396	4
Pealinna lähedal 3643	3
Pikem kasv 24	1
Preili puduärisse	1
Rahuline kodu 30 a., 4080	2
Rutuline 4405	2
Riigiteenija 4480	1
Rahul kõigega 4475	2
Rahul kõigega 4234	1
Soliidne esindaja	2
Soovija 4147	1
Tubli tööjõud	1
Telliskivi 4361	4
Trikoo 4378	2
Tulevik 4270	10
Tubli tööjõud 4420	15
T. V. M. M. 4138	2
Tulevik 2470	1
Tellitud töö 4473	2
Tööd äraelamiseks 4430	6
Teenimisvõimalus 3585	1
Talu 3428	1
Tunnistus 1. kautsjon 4421	1
Tööstuse osanik 4400	5
Töökas kojamees 4387	3
Tõsine ost 3563	1
Tee õnnele 4119	1
Traktor 468-02, 3345	1
Töökas kapitaliga 4446	1
Tallinna ligidal 3695	1
Usaldusväärne 4269	1
Vaikne kodu 4342	2
Väljaveoks 4366	4
Viimane lootus 3621	19
Vilunud 4445	2
Vanem praktikant 3614	3
Võiduvõimalus 4120	1
Võluv sinisilm 4216	1
Vaip 4410	6
Väljamaks rahas 3324	1
Viimsed pisarad 4333	1
Väike perekond 4374	1

Kokku 476 kirja.

„LASTE RÕÕM" on laste maailm.

Pidud

ESTONIA TEATER

Reedel 21. weebruaril, kell ½8 õhtul 7. korda alandatud hindadega

„Revident"

N. W. Gogoli komöödia 5 w. Pääsetähed Kr. 1.— kuni 10 s.

Laupäewal, 22. weebruaril kell ½8 õhtul 4. korda harilike hindadega

„Lõbus lesk"

Viktor Léoni ja Leo Steini operett 3 waatuses. Franz Léhari muusika. Pääsetähed Kr 2.50 — 30 snt.

Pühapäewal, 23. weebruaril kell ½3 p. l. alanda ud hindadega

„Padaemand"

P Tschaikowski ooper 3 waat., 7 pildis.

Pääsetähed Kr. 1 75 — 20 s.

Kell ½8 õhtul esietendusels harilike hindadega

„Mikumärdi"

Hugo Raudsepa komöödia 5 waatuses.

Pääsetähed Kr 1 50 — 20 s.

Teatri kassad awatud: kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6—½9-ni.

TÖÖLISTEAATER

Laupäewal, 22. weebr., kell 8 õhtul 5. korda

„Mahtra sõda"

Andres Särewi dramatiseering Ed. Wilde romaani järele.

Pühapäewal, 23. weebr., kell ½3 p. l. 42. korda

„Kraavihallid"

Enn Waiguri 3-waat. rahwatüük lauludega.

Pühapäewal, 23. weebruaril, kell 8 õhtul 26 korda

„Tütarlaps tänaval"

R Tõrõti ja Th Emõdi lugu wahelauludega 5 pildis.

Esmaspäewal, 24. weebruaril kell ½3 p. l. üldhindadega

„Esivanemate kuld"

Juhan Jaigi rahwarüü 3 waat. Pääsmed üldhinnaga à 25 s.

Pääsmete eelmüük igal tööpäewal kella 10—12 e. l. ja 5—7 p. l. Kassa awatud etendus. õhtuil kella 5—8 p. l., pühapäewal ka kl 12—½3 päewal

---

Saksa teater.

Pühapäewal, 23. weebruaril Eesti wabariigi aastapäewa puhul pidulik etendus

„Minna von Barnhelm"

G. E. Lessing'i naljamäng 5 waatuses.

Näitejuht: Richard Milewsky.

Algus kell 8 õhtul.

Pääsmed Kr. 2 kuni 30 s.

Kassa on awatud kl. 11—1 ja 5—8 p. l.

TEAATER

(Sakla teatri ruumes)

Laupäewal, 22. weebr. kell 8 õhtul

„Messiina kingsepp"

Pühapäewal, 23. weebr. kell 8 p. l.

„Härra Mauruse I järgu koolis"

NOORSOOTEATER.

Esmaspäewal, 24. weebr., kell 3 p. l. lasteetendus

„Kuus venda"

Esmaspäewal, 24. weebr., kell 8 õhtul

„Neetud talu"

Kassa awatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 p. l.

Pühap. **23.** weebr.,

LEELO TALLINNA LAUSUELTS

kell 21 15, Lai 1, N.M.K.Ü'e

AASTAPÄEWA - KONTSERT

Esinewad: prl. **H. Eetlem,** hr. **A Wallimäe** ja jega oor hr. **M. Laurimaa** juhatusel Tantsuks **„DO-RE-MI".**

BALL

Pääsmed saadawal kassas.

Tallinna Juuksetöösturite Ühing

korraldab laupäewal, 22. weebr. 1936. a.,

vastlapidu

jegaeeskawa ja tantsuga.

Läti Seltsi ruumis, Narwa mnt. 13.

Algus kell 9 õhtul.

Pääsmed 65—50 s.

KINO HELIOS

5 7 9

Brigitte Helm, Sybille Schmitz, Carl Ludwig Dihl huwitawas filmis

Ideaalne abikaas

ja Taliolümpia mängud Garmisch-Partenkirchenis.

Töölisvõimla,

W. Pärnu mnt. 31. Laupäewal, 22., ja pühap., 23. weebruaril EÜÜ iileliidulised esimõistlused

maadluses.

Wõtab osa maadlejaid Tallinnast, Pärnust j. m., arwuli 40 wõistlejat.

Laup., pärast wõistlusi (kl. 11—3 öös.)

tants.

Mängib Hugo Lauton ja tema orkester uuendatud koosseisus, ühes jazzi-lauljatega. Originaalne tangomuusika.

Algus laup. kl. ½8 õht., pühapäewal kl. 12 päewal.

Korraldaja: ETL.

Raudteelaste Kodus, Kopli 7,

Omateater.

Laupäewal, 22. weebruaril s. a.,

Roheline Lift.

Nali 3 waatuses.

Pärast eeskawa tants „Fortuna" saatel. Algus kl. 8 õhtul.

Pühapäewal, 23. weebruaril s.a. Leeni eht Waeselapse jaaniöö 10 pildis. Eesti muinasluule laulu ja tantsuga.

Algus kell 8 õhtul.

Pääsmed 60—25 s.

Eesti Raudteede Lt. ühing.

Laupäewal, 22. weebruaril, Börsisaalis

vastla-ball

kirewa kawaga.

Tants.

Mängib tantsuorkester „Heli".

Einelaud

alkoholsete jookidega.

Pääsmed: daamidele 75 snt., härradele 85 snt., ühingu- ja wende perekonnaliikmetele 40 s.

Algus kell 9 õhtul,

lõpp kell 5 hommikul.

Juhatus.

Jahimeeste Klubis

Laupäewal, 22. weebr. s. a. korraldab Laulu-Muusika ühing „Olew" tujufüllaje

pidu.

Esinewad meeleolulauljad õde ja wend Duo Kaustel.

Tantsuks mängib parim banjoband „Sõde".

Algus kell 9.30 õhtul,

lõpp kell 4 hommikul.

Pääsmed daam. 40 s., härradele 60 senti.

Juhatus.

Tallinna Supelharastajate Selts

22. skp. Rataskaewu 9—1 kella 21—3 kutsetega

piduõhtu

jegaeeskawaga. Tants. Einelaud. Palju muid lõbustusi. Kutsed à 60 senti saadawal W. Karja 12—2.

Arstid

Silmaarst Dr. V. Savi

Kõnet 5—7. Harju tän 22—2 telef 474-09.

Dr. H. Schwarz

Wiru tän. 1 (Demini maja Nahke-, naha- põie- ja fugnhaigused Elektriravi

Wastuw kl 10—12 ja 5—8 pühap kl 10—12 tel. 433-49

W Roosikrantsi 5-b Kawe wastas

Dr. Rafail Rubanowits

Seksuaalhaigused.

Naha-, põie- ja fuguhaigused. W. 10—12; ½6—7; tel. 435-99

Dr. J. Roostalu

(end Rosental).

Sfe- ja lastehaigused.

Tatari tän. 1, tel 461-50

Kella 8—9 ja 4—5 p. l.

Dr. Harry Dreyer

Naha-, põie- ja suguhaigused.

Wiru 12.

Wastuw kella 10—1; 5—8; telef. 465-24.

Tagasi jõudnud.

Dr. M. Kolomoitsev

Sugu-, põie-, neeru- ja nahahaigused.

Elektriravi kabinett Viru tän 15 (apteegi peal). tel. 435-40 Vastuvõtt 10—1, 5—8

Dr. Lydia Luik

Naistehaig. ja fünnitusabi. Wastuwõtt kl. 11—2 ja 5—7. W Roosikrantsi tän. 4—11.

Kõnetr. 453-28.

Silmaarst Dr.Kropman

W. Roosikrantsi 5-a. Kl. 10—12 ja 4—6. Telef. 459-15.

Rakvere jaama raamatukapp on avatud

kella 7 homm. kuni kella 8 õhtul, samuti öiste rongide ajal. „Päevaleht" ilmub müügile Rakveres kell 17.45 p. l.

E Videvik,

Rakvere jaama raamatukapp

Tunnid

Keelte tunde

— prantsuse, saksa, inglise, wene — ja kõigis aincis annab wilunud õpetajanna. Wene tän. 10—4. Rääkida 11—1 ja 4—6 õhtul.

Dipl. kunstnik

annab tunde kunstist huwitanuile joonistamises, akwarell- ja õlimaalimises, plakaatkirjas, dekoreerimises jne. Tuleb ka koju. Taju ajakohane. Teat. slt. „Kujutaw kunst 3877".

Inglise, prantsuse, itaalia, hispaania, saksa, wene, eesti keelt õpetatakse (ka koju käies) Berlitzi meetodil

Broschüürid ja tutlit proowitund maksuta. Wene tän. 16—5 Ettewalmistus eksamitele.

Tööpakkumised

Waja Nõmmele, lasteta perekonda, aujat ja wiisakat noort **teenijat**

Teat. telef. nr. 520-54 wõi Kaitseliidu tän. 5.

Wajatakse haritud perekonda äraõiduks **teenijat,** kes ka wäheseid loomi talitab. Küsida 22. weebr. kl. 10—12 Sõja tän. 4—24-a (hoowimajas).

Sulast

wajan maale tallu. Kaubelda laupäewal, 22. weebr., kella 1—2 S. Tartu maantee, Tallinna Eesti Majand.-ühisuse hoowis.

Taluteenijat

waja. Kaubelda laupäewal, 22. weebr. kella 12—4. Luha tän. 26-a—4.

Paemurdjaid

kohe tarwis Kadakale. Kaubelda kohapeal, Siili talus. Kupiku murdmise hind 8 krooni.

Wilunud karjarawitsejat-

perenaist

waja suuremasse tallu. Tunnistused celmiisest kohast tarwilised Kirj. slt. „Karjarawitseja-perenaine 3871".

Koolijuhataja maal wajab wilunud

teenijat-perenaist,

kes mõistab keeta ja lehma lüpsa. Kirjad slt. „Kestew teenistus 3906".

Lavategelast,

nooremat meesterahwast wäljaõiduks, wajab Muusikamuuseum Müürivahe tän. 12. Teatada iiiklikult pühap., 23. weebr. kella 12—2.

Söögimajasse wajatakse iseseiswat **keetjat.**

Kaubelda Jaani tän. 3 „Talutares".

Waja

noort keeli mõistjat, kirjutusmajinal kirjutajat ja majapidamist oskajat preilit. Koht püsiw. Wene tän. 16—5. Tulla ka pühapäewal.

Saksa ja vene

keele rääkija saab müüjannakoha koloniaalkaupluses. Kirj slt. „Äri 3960".

Wilunud mantli-

õmblejat

tarwis. Müürivahe 26—1.

Linna ligidale tallu tarwis

tüdrukut,

kes talutööd tunneb ja kangast kududa oskab. Kaub. 22. weebruaril kl. 11—1 Jakobi tan. 22—5.

Energiline, hea esinemisega

isik

leiab Tallinnas teenistuse püsiwust nõudwale alale. Kirjal. slt. „Tafu oleneb wõimetest".

Kokka

wajatakse restorani „Lootus". S. Tartu mnt. 22.

Waja wäljaõiduks restorani

teenijat

kes oskab la ette kanda. Tulla pärast kella 5 Heeringa t 7—1

Wajan keiealist kutseõigust. mantlite ja kleitide juurelõikajat-

õmblejat.

Samas waja õpilasi. Rus tän. 16—14.

Noorem energiline aednik, kes ajakohase lillekultuuriga on täiesti wilunud.

leiab kestva teenistuse.

Pakkumised ühes praeguse teenistuskoha nimetamisega saata A. Järwe aiaärisse, Mäe 16, Tartu.

Lokkijapreili

kes teeb ka weilaineid ja elektri-aurulokke, saab koha kindlale palgale. Nõmmele, S. Pärnu mnt. 153; kõnetr. 521-38 Eigelman.

Weinibaari wajatakse palgaliisi

baaridaame

Harju 19. rest. Astoria.

Lõuna-Eesti ma hotell-restorani waja nud jõmpaatjet

preilit ettekan

Tulla kella 17—18 tän. 11—5.

Teenija

oma korterist käijat, gu päewaks. Peab os keeta, wene keele rää jaline. Aia tän. 5- 10—11 ja 4—5.

Vajatak

keemiakaupade kor õpilaseks

noort prei

kel on head soowituse jaksa keelt oskab. kommertskooli haridu kum. palutakse slt. „

Autojuh

tarwis takisle waheru riku tän. 17-b—8.

Nõudepes

waja. Tulla rest. Be tän. 4.

Wajatakse tublit

noormees

kes tunneb puu- ja metallitööd. Teat. nõudmisega slt. „Tuga

Raunamõisa kuurja wilunud

naiskokk puhvetipre autojuht

(ka teistele rõõdele). S Pärnu mnt. 16—

Vaja vilunud kuulutust ko

Teat. slt. „Wilunud

Abja ale

uõud „Päewaleht" lisamõõt ja kuulutusi

Abja-Paloja Ühisus.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühistuse trükk.